

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 29/1999 vp

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2000

KÄSITTELYTIEDOT

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2000 (HE 40/1999 vp).

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä VaVM 33/1999 vp.

Eduskunta on hyväksynyt talousarvion 18 päivänä joulukuuta 1999 ja päättänyt, että talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2000 alkaen.

EDUSKUNNAN LAUSUMAT

Hyväksytyään talousarvion vuodelle 2000 eduskunta on samalla hyväksynyt seuraavat lausumat:

Lausuma 1

Momentti 25.50.21

Eduskunta edellyttää, että vankeinhoitolaitoksen määrärahatarpeet otetaan huomioon jo vuoden 2000 aikana ja niihin palataan tarvittaessa lisätalousarvion yhteydessä.

Lausuma 2

Luku 26.97

Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkoin seuraa palvelujen saatavuutta ja kuntien rahoituksen riittävyyttä, kehittää kuntien keskinäisen vertailun ja tulopohjan vahvistamisen työvälineeksi yleisesti uskottavia tunnuslukuja sekä analysointi- ja ennakointimalleja.

Lausuma 3

Luku 26.97

Eduskunta edellyttää, että kunnallistaloutta selvittämään asetettavan selvitysmiehen toimeksi-

anto määritellään niin laajaksi, että se kattaa kuntien koko valtionosuusjärjestelmän tarkistamisen ja useiden, samanaikaisesti kuntien talouteen vaikuttavien tekijöiden, kuten yhteisöveromuutosten arvioinnin sekä ehdotukset kuntakohtaisten erojen lieventämiseksi rahoituksen riittävydessä.

Lausuma 4

Momentti 27.10.21

Eduskunta edellyttää, että ammattilientäjien koulutus järjestetään asiasta valmistuneen liikenneministeriön työryhmämuistion pohjalta.

Lausuma 5

Luku 29.10.

Eduskunta edellyttää, että yliopistojen perusvoimavarojen vaje korjataan kuluvalle vaalikaudella.

Lausuma 6

Luku 29.10

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että lasten ja nuorten psykiatrien määrän lisäämiseksi näiden alojen koulutusta lisätään, tarvittaessa erityistoimenpitein.

Lausuma 7

Pääluokka 31

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin liikenneinfrastruktuurin ministerityöryhmän mietinnössä ehdotetun rahoitustason saavuttamiseksi ja että valtion omaisuuden myyntituloja suunnataan liikenneverkkojen parantamiseen. Eduskunta edellyttää myös pikaisista uusien rahoitusmallien selvittämistä mukaan lukien kuntien sekä elinkeinoelämän yhteistyötä koskevat mahdollisuudet.

Lausuma 8

Pääluokka 31

Eduskunta edellyttää, että vuoden 2001 talousarvion yhteydessä turvataan Suomen Posti Oy:n alueellisten palveluiden saatavuus sekä henkilöstön työllisyys. Myös peruspalvelua koskeva vaatimustaso tulee samalla vahvistaa.

Lausuma 9

Momentti 31.24.77

Eduskunta edellyttää, että Lahti—Heinola-tieosuuden rakentamista moottoritieksi selvitetään rahoituksellisenä pilottihankkeena yhdessä alueen kuntien kanssa.

Lausuma 10

Momentti 31.32.41

Eduskunta edellyttää, että merenkulkuelinkeinon tulevaisuuden turvaamiseksi suomalaisten kauppa-alusten kustannustaso tulee saattaa kilpailukykyiseksi muihin kilpailijamaihin nähden.

Lausuma 11

Luku 31.40

Eduskunta edellyttää, että teollisuuden kannalta keskeisten rataosien kunnosta pidetään huolta ja että paino- ja nopeusrajoitteisten ratojen määrän ei tulisi lisääntyä.

Lausuma 12

Luku 31.40

Eduskunta edellyttää, että liikenneministeriö käynnistää pikaisesti pääradan liikennepaineiden keventämiseksi Kerava—Lahti-oikorata-hankkeen erityisrahoitusmallin valmistelun.

Lausuma 13

Luku 31.40

Eduskunta edellyttää, että ratojen sähköistys-hankkeita jatketaan tehokkaasti mm. itäisen ja pohjoisen Suomen yhteyksien kehittämiseksi ja että erityisesti Oulu—Iisalmi—Vartius-rataosuuden sähköistäminen aloitetaan pikaisesti.

Lausuma 14

Luku 33.32

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa viimeistään vuonna 2001 eduskunnalle selonteon yhteiskunnassa ja arvomaailmassa tapahtuvista lasten ja nuorten hyvinvointia uhkaavista muutoksista, lastensuojelun tasausrahaston toimivuudesta, valtionavusta kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin sekä esittää toimenpiteet kotien hoivatyön, vanhemmuuden ja lähiyhteisöjen kasvatusvastuun tukemisesta.

Lausuma 15

Luku 35.30

Eduskunta edellyttää, että puurakentamisen edistämiseen tarkoitettun kansallisen Puun Aika-ohjelman, puualan osaamiskeskusverkoston, Puu-Suomi-kampanjan sekä puualan teknologiaohjelmien jatkuvuus, kehittäminen ja rahoitus turvataan.

Lausuma 16

Momentti 35.30.60

Eduskunta edellyttää, että arava- ja korkotukilainojen 7 miljardin markan myöntämis- ja hyväksymisvaltuudet ovat käytettävissä kokonaisuudessaan vuoden 2000 alusta.

Valtion talousarvio vuodelle 2000

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan valtion talousarvion vuodelle 2000:

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	166 365 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	70 001 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero	67 201 000 000
02. Korkotulojen lähdevero	750 000 000
03. Perintö- ja lahjaverot	2 050 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	57 665 000 000
01. Arvonlisävero	55 280 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	1 890 000 000
03. Apteekkimaksut	495 000 000
08. Valmisteverot	27 614 000 000
01. Tupakkaverot	3 474 000 000
04. Alkoholijuomaverot	7 350 000 000
05. Virvoitusjuomaverot	190 000 000
07. Polttoaineverot	16 600 000 000
10. Muut verot	11 050 000 000
01. Leimaverot	10 000 000
03. Autoverot	6 000 000 000
04. Moottoriajoneuvoverot	1 090 000 000
05. Varainsiirtoverot	2 050 000 000
06. Arpajaisverot	440 000 000
07. Ajoneuvoverot	1 270 000 000
08. Jäteverot	190 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	35 000 000
02. Lästimaksut	5 000 000
08. Öljyjätetulo	20 000 000
09. Muut verotulot	10 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	26 852 760 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	9 500 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	9 500 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	480 300 000
01. Tuomioistuintulot	175 000 000
47. Ulosottomaksut	230 000 000
50. Vankeinhoitolaitoksen tulot	74 300 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	1 000 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	722 279 000
75. Tulot poliisin lupapalveluista	192 000 000
90. Rajavartiolaitoksen tulot	16 000 000
98. Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot	506 779 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	7 500 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	8 650 000
20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja vuokrauksesta sekä rojalti- maksuista	100 000
21. Puolustusministeriön hallinnonalan metsätalouden tulot	7 500 000
22. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot	50 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	1 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	10 847 773 000
07. Siirto valtion eläkerahastosta	4 900 000 000
23. Valtiokonttorin tulot	29 973 000
25. Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista	103 000 000
28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	544 000 000
29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	148 000 000
30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	83 000 000
49. Tullilaitoksen tulot	52 300 000
51. Metallirahatulot	23 000 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta	45 000 000
90. Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot	94 000 000
98. Takaisinperittävät arvonlisäveropalautukset	4 800 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	25 500 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	2 393 670 000
01. Opetusministeriön tulot	10 000 000
43. Ylioppilastutkintolautakunnan tulot	50 000
70. Opintotukitoiminnan tulot	113 000 000
88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista	2 270 000 000
91. Valtion elokuvatarkastamon tulot	620 000

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5 138 585 000
01. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot	4 135 900 000
02. EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot	674 000 000
03. EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot ...	58 000 000
04. EU:lta saatavat muut tulot	6 000 000
21. Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot	2 680 000
23. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot	36 910 000
30. Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta ..	30 000 000
32. Metsäntutkimuslaitoksen tulot	17 900 000
33. Kasvinjalostusmaksut	3 900 000
35. Hirvieläinten metsästysmaksut	17 000 000
36. Viehekalastusmaksut	10 800 000
37. Kalastuksenhoitomaksut	33 000 000
39. Riistanhoitomaksut	37 895 000
40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	9 000 000
41. Tenojoen kalastuslupamaksut	1 200 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot	45 900 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	18 500 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	23 133 000
20. Ajoneuvohallintokeskuksen tulot	6 000 000
24. Tielaitoksen sekalaiset tulot	3 000 000
30. Merenkululaitoksen tulot	10 400 000
40. Radanpidon tulot	1 000 000
70. Telehallintokeskuksen tulot	2 433 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot	300 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	107 120 000
10. Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen maksullisesta palvelutoiminnasta	11 000 000
20. Turvatekniikan keskuksen tulot	8 700 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot	87 420 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2 099 550 000
05. Vakuutusvalvontaviraston tulot	—
06. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tulot	2 250 000
08. Kansanterveyslaitoksen tulot	2 800 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot	13 500 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto	1 930 000 000
98. Valtionapujen palautukset	150 000 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	1 000 000
34. Työministeriön hallinnonala	771 100 000
40. Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot	649 100 000
70. Palkkaturvamaksujen palautukset	106 000 000

99. Työministeriön hallinnonalan muut tulot	16 000 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	24 000 000
26. Alueellisten ympäristökeskusten tulot	2 800 000
27. Suomen ympäristökeskuksen tulot	100 000
40. Asuntotoimen tulot	300 000
60. Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista	9 000 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	11 800 000
39. Muut sekalaiset tulot	4 227 100 000
01. Sakkorahat	280 000 000
02. Valtiolle tilitettävät veronlisäykset ja viivekorot	350 000 000
03. Oikaisurahat	100 000
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	800 000 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti	200 000 000
07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset	79 000 000
09. Valtiolle maksettavat päivä- ja äitiysrahat sekä sosiaaliturva-	
maksut	3 000 000
10. Muut sekalaiset tulot	15 000 000
50. Nettotulot osakemyynnistä	2 500 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	4 255 199 000
01. Korkotulot	1 500 199 000
04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille	225 000 000
05. Korot muista lainoista	75 199 000
07. Korot talletuksista	1 200 000 000
03. Osinkotulot	2 400 000 000
01. Osinkotulot	2 400 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	355 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	355 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	2 106 376 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	606 376 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille	49 403 000
04. Muiden lainojen lyhennykset	556 973 000
02. Ylijäämän käyttö	1 500 000 000
01. Ylijäämän käyttö	1 500 000 000

Tulojen kokonaismäärä:**199 579 335 000**

MENOT

Pääloukka 21

	mk
21. TASAVALLAN PRESIDENTTI	39 540 000
01. Tasavallan Presidentti	1 740 000
01. Presidentin palkkio ja edustusrahat	1 540 000
21. Presidentin käyttövarat	200 000
02. Tasavallan Presidentin kanslia	37 800 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	30 100 000
27. Eläkkeellä olevien presidenttien menot (arviomääräraha)	1 100 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	6 600 000

Pääloukka 22

22. EDUSKUNTA	352 293 000
01. Kansanedustajat	88 060 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	88 060 000
02. Eduskunnan kanslia	204 345 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	202 345 000
74. Eduskunnan lisätilat (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
09. Valtiontilintarkastajat	8 380 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	8 380 000
14. Eduskunnan oikeusasiamies	15 150 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	15 150 000
30. Eduskunnan kirjasto	18 307 000
21. Toimintamenot (arviomääräraha)	18 307 000
99. Eduskunnan muut menot	18 051 000
21. Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten (arviomääräraha)	18 051 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	209 323 000
01. Valtioneuvosto	21 913 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha)	19 513 000
20. Matkat (arviomääräraha)	2 400 000
02. Valtioneuvoston kanslia	105 260 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	102 960 000
26. Kalastajatorpan vierastalo (siirtomääräraha 2 v)	1 400 000
74. Valtioneuvoston väestönsuoja (siirtomääräraha 3 v)	900 000
03. Oikeuskanslerinvirasto	12 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 400 000
27. Poliittisen toiminnan avustaminen	64 200 000
50. Puoluetoiminnan tukeminen	64 200 000
99. Valtioneuvoston muut menot	5 550 000
24. Kunniamerkit (arviomääräraha)	2 800 000
26. Suomen sotasurmia vuosina 1914—1922 koskeva tutkimus (siirtomääräraha 3 v)	1 500 000
27. Presidentti Urho Kaleva Kekkonen muistomerkki (siirtomääräraha 3 v)	1 250 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 635 369 000
01. Ulkoasiainhallinto	831 286 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	790 286 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	30 000 000
87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v) ..	11 000 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	1 820 700 000
50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (arviomääräraha) .	7 000 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	1 801 700 000
67. Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa (arviomääräraha)	12 000 000

50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa	181 000 000
66. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa (siirtomääräraha 3 v)	181 000 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	802 383 000
01. Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset (arviomääräraha)	5 000 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)	39 750 000
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	364 306 000
23. Erityisasiantuntijoista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	29 513 000
24. EU-puheenjohtajuus (arviomääräraha)	1 000 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	36 983 000
26. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v)	13 525 000
50. Eräät valtionavut	4 655 000
51. Hädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen (arviomääräraha)	230 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	302 321 000
67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	100 000

Päälukka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 137 220 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	244 700 000
21. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	143 500 000
22. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 000 000
29. Erityismenot (arviomääräraha)	13 700 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha)	47 500 000
10. Tuomioistuinlaitos	1 048 120 000
21. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 500 000
22. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	38 300 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	954 320 000
29. Erityismenot (arviomääräraha)	21 000 000
30. Oikeusapu	311 500 000
21. Oikeusaputoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	128 000 000
50. Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot (arviomääräraha)	183 500 000

40. Syyttäjä- ja ulosottolaitos	563 000 000
21. Syyttäjän- ja ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	563 000 000
50. Vankeinhoitolaitos	873 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	691 200 000
50. Kriminaalihuollon korvaukset ja avustukset (siirtomääräraha 2 v)	68 800 000
74. Uudisrakennukset ja peruserävarat (siirtomääräraha 3 v)	113 400 000
70. Vaalimenot	96 500 000
21. Vaalimenot (arviomääräraha)	96 500 000
Pääluokka 26	
26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 069 476 000
01. Sisäasiainministeriö	113 383 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	113 383 000
02. Ulkomaalaisvirasto	33 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	33 000 000
05. Lääninhallitukset	256 766 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	256 766 000
06. Rekisterihallinto	157 838 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	157 838 000
07. Kihlakunnat	233 382 000
21. Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	233 382 000
75. Poliisitoimi	3 135 050 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 815 050 000
70. Viranomaisradioverkon rakentaminen ja käyttö (siirtomääräraha 3 v)	320 000 000
80. Pelastustoimi	126 227 000
21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	92 927 000
22. Eriyisimenot (arviomääräraha)	7 200 000
31. Valtionosuudet (siirtomääräraha 2 v)	26 100 000

90. Rajavartiolaitos	999 600 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	948 100 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	44 000 000
74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)	7 500 000
97. Avustukset kunnille	1 358 800 000
31. Kuntien yleinen valtionosuus, verotuloihin perustuvat tasaukset ja siirtymätasaukset (arviomääräraha)	1 012 000 000
32. Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako (arviomääräraha)	500 000
34. Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus	320 000 000
35. Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta (arviomääräraha)	16 300 000
80. Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille (arviomääräraha) ...	10 000 000
98. Alueiden kehittäminen	655 430 000
43. Maakunnan kehittämISRaha (siirtomääräraha 3 v)	32 500 000
61. EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin (arviomääräraha)	590 930 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)	32 000 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	9 827 673 000
01. Puolustusministeriö	314 150 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 150 000
22. Kiinteistövarallisuuden omistajuudesta ja hallinnoinnista aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)	6 000 000
74. Uudisrakennukset ja perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	243 500 000
87. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha 2 v)	11 500 000
10. Puolustusvoimat	9 335 573 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)	3 720 000 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 615 573 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta	168 000 000
22. YK:n ja ETYJin rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)	159 000 000
24. Kansainvälisen puolustuspoliittisen yhteistyön menot (arviomääräraha)	9 000 000

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot	9 950 000
40. Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset (arviomääräraha)	350 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen	9 500 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	100 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	29 678 358 000
01. Valtiovarainministeriö	134 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	134 000 000
03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	18 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 400 000
05. Valtiokonttori	221 950 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	220 450 000
22. Valtion eläkelautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 500 000
07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset	14 673 650 000
05. Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet (arviomääräraha)	14 105 000 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)	117 550 000
07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)	265 000 000
50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	186 100 000
10. Valtiontalouden tarkastusvirasto	42 500 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	42 500 000
18. Verohallinto	1 680 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 680 000 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	935 500 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	891 500 000
31. Verohyvitys (arviomääräraha)	40 000 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	4 000 000
40. Tullilaitos	556 185 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	556 185 000

52. Tilastokeskus	202 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	202 000 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	55 900 000
20. Kehittämisen- ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 2 v)	13 000 000
21. Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
23. Työsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
24. VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (siirtomääräraha 2 v)	15 000 000
25. Valtion henkilöstöjärjestelyt (siirtomääräraha 2 v)	16 000 000
26. EU-puheenjohtajuus	4 000 000
60. Valtionosuus koulutus- ja erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 900 000
81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	3 752 988 000
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (arviomääräraha)	7 000 000
02. Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset (arviomääräraha)	1 000 000
22. Nettobudjetoitujen virastojen toiminnan kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 888 000
23. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	3 700 000 000
24. Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	40 000 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha)	100 000
96. Edeltä arvaamattomat tarpeet	1 000 000
82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille	445 345 000
41. Takauskorvaukset eläkekassa Tuelle (arviomääräraha)	19 000 000
44. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille	21 345 000
60. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen	5 000 000
63. Korvaus valtion vakuusrahastolle lainojen ja takausten hoitomeneihin (siirtomääräraha 3 v)	400 000 000
84. Kansainväliset rahoitusosuudet	19 640 000
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	1 500 000
68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha)	6 650 000
88. Osuus Pohjoismaiden Investointipankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)	8 990 000
89. Suomen osuus Kansainvälisen investointitakuulaitoksen peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)	2 500 000

90. Suomen maksusuudet Euroopan unionille	6 915 000 000
66. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)	6 915 000 000
99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot	25 300 000
63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	22 000 000
95. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	300 000
96. Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	3 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	27 923 561 000
01. Opetusministeriö	204 207 000
10. Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	9 326 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	104 914 000
22. Kehittämistoiminta (siirtomääräraha 3 v)	17 300 000
26. Eräät kopiointi- ja tallennuskorvaukset	23 100 000
50. Eräät avustukset	2 967 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)	46 600 000
05. Kirkollisasiat	11 004 000
21. Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 704 000
50. Eräät avustukset	2 300 000
07. Opetushallitus	102 195 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	102 195 000
08. Kansainvälinen yhteistyö	91 643 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 178 000
25. Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	43 065 000
50. Eräät avustukset	29 500 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	14 900 000
10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	6 123 741 000
21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 570 815 000
22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	156 587 000

23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	42 740 000
24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	353 599 000
20. Ammattikorkeakouluopetus	1 459 873 000
25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	20 399 000
30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	1 439 474 000
40. Yleissivistävä koulutus	8 139 320 000
21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	217 414 000
25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v) ...	10 128 000
30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	7 341 728 000
34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	460 000 000
35. Yleissivistävän koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)	106 950 000
51. Valtionavustus järjestöille	3 100 000
60. Ammatillinen koulutus	2 808 786 000
21. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	130 131 000
24. Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta (siirtomääräraha 2 v)	18 000 000
25. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	11 546 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	1 893 521 000
31. Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	637 338 000
35. Ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)	105 550 000
37. Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan (siirtomääräraha 3 v)	3 700 000
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)	9 000 000
69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö	1 652 865 000
21. Opetusalan koulutuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 000 000
22. Opetustoimen henkilöstökoulutus (siirtomääräraha 2 v)	45 550 000
25. Aikuskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	21 600 000
30. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	372 660 000
32. Valtionavustus maksullisena palvelutoimintana järjestettävään ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)	187 000 000
33. Ammatillinen lisäkoulutus (siirtomääräraha 2 v)	500 775 000
35. Aikuskoulutuksen loppuerät (arviomääräraha)	48 400 000
50. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	264 888 000

51. Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	70 752 000
52. Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
53. Valtionavustus järjestöille	42 440 000
55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	66 034 000
56. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	15 766 000
70. Opintotuki	3 990 371 000
22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 971 000
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha)	130 000 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	3 540 000 000
56. Aikuisopintoraha (arviomääräraha)	80 000 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	100 000 000
58. Avustus tilakustannusten korvaamiseen	6 400 000
59. Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	130 000 000
88. Tiede	1 016 535 000
21. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	139 800 000
22. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	69 840 000
23. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 300 000
24. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 080 000
25. Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen (siirtomääräraha 2 v) ..	2 370 000
50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	282 170 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen tukemiseen (arviomääräraha)	443 700 000
54. Eräät avustukset	5 775 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	52 500 000
90. Taide ja kulttuuri	1 725 232 000
21. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 200 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	84 765 000
23. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	12 877 000
24. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	76 481 000
25. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...	25 747 000
26. Suomen elokuva-arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 717 000
27. Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..	2 800 000
30. Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	37 752 000
31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	21 786 000
32. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	9 133 000

33. Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan (arviomääräraha)	3 886 000
34. Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	36 000 000
35. Kulttuuritoimen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)	12 500 000
36. Avustus Kulttuurikaupunki 2000 -hankkeelle (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
40. Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)	1 500 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	18 350 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	9 450 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen tukemiseen (arviomääräraha)	1 238 500 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin	67 688 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	11 500 000
72. Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 500 000
75. Perusparannukset ja talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	100 000
98. Liikuntatoimi	476 188 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha)	470 999 000
52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille	5 189 000
99. Nuorisotyö	121 601 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisonkasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha)	116 801 000
51. Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	4 800 000

Päälukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	13 234 309 000
01. Maa- ja metsätalousministeriö ja työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastot	164 000 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	150 000 000
22. Tietojärjestelmien kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	14 000 000
02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus	58 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	58 000 000
03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta	3 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 000 000

04. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot	71 600 000
25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha)	6 500 000
26. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	13 000 000
27. Yhteistutkimukset (siirtomääräraha 3 v)	37 000 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	15 100 000
12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki	9 522 000 000
41. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v) ..	3 500 000 000
43. EU-tulotuki (arviomääräraha)	2 172 000 000
44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000
45. Maatalouden ympäristötuki (siirtomääräraha 2 v)	1 287 000 000
46. Luonnonhaittakorvaus (arviomääräraha)	2 543 000 000
13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen	839 800 000
41. Maataloustuotannon tasapainottamismenot (siirtomääräraha 3 v) .	2 000 000
42. Luopumiskorvaukset (arviomääräraha)	422 000 000
47. Maataloustuotannon lopettamistuet, pellonmetsitystuki sekä huna- jantuotannon ja markkinoinnin kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	407 000 000
48. Puutarhatalouden erityistoimenpiteet (arviomääräraha)	2 800 000
60. Siirto interventiorahastoon	6 000 000
14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen	543 000 000
43. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	20 000 000
48. Puutarhayritysten korkoavustus (siirtomääräraha 2 v)	6 000 000
49. Maaseutuelinkeino toiminnan korkotuki (arviomääräraha)	160 000 000
61. EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoi- menpiteisiin (arviomääräraha)	227 000 000
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehit- tämisestä (arviomääräraha)	130 000 000
15. Muut maatalouden menot	135 768 000
40. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	66 400 000
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	9 168 000
44. Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kerty- villä varoilla (arviomääräraha)	25 000 000
45. Valtionapu 4H-toimintaan	25 700 000
47. Kasvinjalostustoiminnan edistäminen (arviomääräraha)	4 500 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
21. Maatalouden tutkimuskeskus	149 785 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	146 860 000
22. Torjunta-ainetarkastukset (arviomääräraha)	2 225 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	600 000
77. Maa- ja vesirakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)	100 000

22. Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos	14 372 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	14 372 000
23. Kasvintuotannon tarkastuskeskus	60 500 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	60 500 000
25. Siemenperunakeskus	976 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	576 000
22. Tutkimus- ja vienninedistämismenot (siirtomääräraha 2 v)	400 000
31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta	613 800 000
24. Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uittoväylätuki (siirtomääräraha 3 v)	23 000 000
25. Metsäpuiden siemenhuolto	4 900 000
42. Valtionapu metsätalouden edistämis- ja valvontaorganisaatioille ..	235 000 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	1 900 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)	310 000 000
45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	25 000 000
50. Eräät metsätalouden valtionavut	12 000 000
83. Lainat puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
32. Metsäntutkimuslaitos	201 523 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	198 373 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	2 500 000
77. Metsien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	650 000
41. Kala-, riista- ja porotalous	231 379 000
25. Kalakannan hoitovelvoitteet (arviomääräraha)	9 000 000
40. Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v) ..	37 941 000
41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)	17 000 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	11 000 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 800 000
44. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)	13 625 000
45. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	37 513 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	92 000 000
77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	4 500 000
42. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos	89 037 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	79 237 000

24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	7 200 000
74. Kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	2 600 000
51. Vesivarojen käyttö ja hoito	154 000 000
22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)	29 000 000
30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)	22 000 000
31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
43. Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset (arviomääräraha)	2 500 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v)	85 500 000
61. Maanmittauslaitos	258 950 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	244 950 000
80. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	14 000 000
62. Geodeettinen laitos	15 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 400 000
71. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos	107 419 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	72 750 000
22. Lihantarkastustoiminnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 669 000
28. Rokotteet ja seerumit (arviomääräraha)	14 000 000

Päälukokka 31

31. LIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 362 970 000
01. Liikenneministeriö	116 400 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	72 700 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	43 700 000
24. Tielaitos	4 191 000 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000 000
77. Tieverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	691 000 000
79. Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	240 000 000
87. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	160 000 000

25. Tienpidon valtionavut	41 000 000
50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	41 000 000
30. Merenkululaitos	217 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	68 100 000
70. Alusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	131 000 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	17 500 000
87. Maa- ja vesialueiden hankinta (arviomääräraha)	400 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen	172 580 000
31. Kauppa- ja teollisuussatamien rakentamisen korkotuki (siirtomääräraha 2 v)	200 000
40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)	14 000 000
41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)	152 000 000
44. Saaristoliikenteen avustaminen (siirtomääräraha 2 v)	1 380 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)	5 000 000
40. Ratahallintokeskus	1 841 000 000
21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)	1 353 000 000
77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	284 000 000
78. Helsinki—Leppävaara-kaupunkiradan rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)	200 000 000
87. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	4 000 000
52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut	32 200 000
41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	5 000 000
43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä	27 200 000
60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet	484 740 000
42. Valtionavustus koulutuksesta	13 000 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	471 740 000
72. Viestinnän korvaukset ja avustukset	75 000 000
42. Sanomalehdistön tuki	75 000 000
80. Ilmatieteen laitos	143 900 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	143 900 000
81. Merentutkimuslaitos	40 500 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	35 500 000

22. Etelämanner-toiminta (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot	7 650 000
40. Eräät valtionavut	4 650 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 2 v)	3 000 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 808 619 000
10. Hallinto	669 036 000
21. Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	125 050 000
22. Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	360 690 000
23. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 000 000
24. Elinkeinopolitiikkaan liittyvä tutkimus-, selvitys- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 3 v)	92 400 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	46 116 000
92. Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle (arviomääräraha)	37 700 000
95. Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista (arviomääräraha)	80 000
20. Teknologiapoliittikka	2 720 083 000
21. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	212 450 000
22. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	357 943 000
23. Turvatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ...	47 090 000
25. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 600 000
26. Teknologian kehittämisseskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	121 000 000
27. Tutkimus- ja kehitystoiminta (arviomääräraha)	755 000 000
28. Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot (siirtomääräraha 2 v)	70 000 000
40. Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	770 000 000
83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	230 000 000
85. Pääomaehtoiset lainat tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)	135 000 000
30. Yrittäjyys ja pk-politiikka	447 400 000
44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)	20 000 000

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	80 000 000
47. Valtionavustus pk-yritysten kehittämisspalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)	8 000 000
50. Korkotuki pk-yritysten investointeihin (arviomääräraha)	10 000 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)	329 400 000
40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka	83 700 000
21. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 180 000
22. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	9 720 000
24. Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 800 000
25. Elintarvikeviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 000 000
26. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 000 000
50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille	4 000 000
50. Kansainvälistyminen ja markkinointi	364 300 000
21. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	94 000 000
40. Yritysten kansainvälistyminen (arviomääräraha)	122 000 000
41. Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle	148 300 000
60. Energiapolitiikka	129 000 000
21. Sähkö- ja maakaasumarkkinaviranomaisen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 200 000
27. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus (siirtomääräraha 2 v)	15 000 000
40. Energiatuki (arviomääräraha)	111 000 000
45. Energiainvestointien korkotuki (arviomääräraha)	1 300 000
50. Eräät energiataloudelliset avustukset (siirtomääräraha 3 v)	500 000
70. Erityisrahoitus	320 100 000
41. Toimintatuki Finnvera Oyj:lle	2 000 000
42. Finnvera Oyj:n korkotuet (arviomääräraha)	203 000 000
43. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)	92 000 000
45. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	3 000 000
47. Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille (arviomääräraha)	20 000 000
60. Siirrot valtioneuvoston rahastoon (arviomääräraha)	100 000
80. Rakennepolitiikka	75 000 000
42. Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)	75 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	43 490 628 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	230 900 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	173 900 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)	5 000 000
63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	26 500 000
67. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)	25 500 000
02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus	110 120 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	110 120 000
03. Työttömyysturvalautakunta	8 944 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 944 000
04. Tarkastuslautakunta	8 118 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 118 000
06. Terveystieteiden tutkimuskeskus	19 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	11 600 000
26. Mielentilatutkimustoiminnan menot (arviomääräraha)	7 400 000
07. Työterveyslaitos	197 800 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v) ...	197 800 000
08. Kansanterveyslaitos	179 350 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	151 600 000
26. Rokotteiden hankinta (arviomääräraha)	27 750 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus	23 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 000 000
10. Säteilyturvakeskus	53 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 000 000
11. Lääkelaitos	8 296 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 296 000
12. Valtion koulukodit	3 897 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 897 000

13. Työsuojelun piirihallinto	113 133 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	113 133 000
14. Valtion mielisairaalat	2 420 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 420 000
15. Perhekustannusten tasaus	8 269 400 000
51. Äitiysavustus (arviomääräraha)	53 400 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha)	8 216 000 000
16. Yleinen perhe-eläke	248 000 000
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha)	248 000 000
17. Työttömyysturva	3 515 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)	3 340 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)	125 000 000
53. Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentulotur- vasta (arviomääräraha)	50 000 000
18. Sairausvakuutus	2 310 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomää- räraha)	2 310 000 000
19. Eläkevakuutus	8 353 500 000
50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha) ...	163 500 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	2 160 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomää- räraha)	345 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomäärära- ha)	5 685 000 000
20. Tapaturmavakuutus	75 000 000
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustan- nuksista (arviomääräraha)	75 000 000
21. Rintamaveteraaneläkkeet	720 000 000
52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha)	720 000 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot	1 667 300 000
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	1 647 000 000
56. Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirto- määräraha 2 v)	14 000 000

57. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	1 300 000
59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
23. Muu sodista kärsineiden turva	20 500 000
30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha) ...	20 500 000
28. Muu toimeentuloturva	63 000 000
50. Sotilasavustus (arviomääräraha)	63 000 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	14 366 000 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	13 035 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	235 000 000
32. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidotolain mukaiseen tutkimustoimintaan	353 200 000
33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäriskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	425 200 000
34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	13 000 000
35. Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin	165 000 000
36. Valtionavustus eräiden sosiaali- ja terveyspalveluhankkeiden kustannuksiin (arviomääräraha)	3 600 000
37. Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin .	70 000 000
38. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	66 000 000
53. Terveyskasvatus ja -valvonta	47 950 000
23. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	5 000 000
24. Tartuntatautien valvonta (arviomääräraha)	6 000 000
50. Terveyskasvatus sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin vähentäminen (siirtomääräraha 2 v)	36 950 000
57. Lomatoiminta	947 000 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)	864 000 000
50. Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin (arviomääräraha)	83 000 000
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö	1 930 000 000
50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)	1 390 000 000

55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	340 000 000
58. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	10 000 000
59. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	190 000 000

Pääloukka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	11 315 631 000
01. Työhallinto	185 178 000
21. Työministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	121 800 000
22. Työvoimaopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 282 000
23. Työelämäohjelmien toteuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	50 000 000
67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet (arviomääräraha)	9 096 000
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus	728 900 000
61. EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (arviomääräraha)	462 500 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)	266 400 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano	9 893 200 000
02. Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle (arviomääräraha)	250 000 000
21. Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	648 000 000
25. Työvoimapalvelujen erityismenot (arviomääräraha)	74 800 000
29. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut (arviomääräraha)	867 400 000
30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha)	800 000 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)	652 000 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)	5 453 000 000
63. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)	932 000 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (siirtomääräraha 3 v)	85 000 000
65. Muuttoturva (arviomääräraha)	15 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v) ...	116 000 000
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat	375 300 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha)	36 300 000

30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)	60 000 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	279 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot	133 053 000
23. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	18 500 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha)	110 000 000
51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	4 553 000
Päälukokka 35	
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 755 367 000
01. Ympäristöministeriö	102 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	102 000 000
10. Ympäristön suojelu	127 250 000
27. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha)	10 000 000
60. Siirto öljysuojarahastoon (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
63. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	31 750 000
64. Ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha)	9 000 000
65. Öljyjätämaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000
67. Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa (siirtomääräraha 3 v)	13 000 000
77. Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)	43 500 000
20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu	243 000 000
22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	74 500 000
37. Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v)	7 500 000
44. Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha)	10 000 000
63. Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)	69 000 000
64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v) .	3 000 000
87. Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)	74 000 000
30. Asumisen edistäminen	2 700 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha)	2 700 000 000
60. Siirto valtion asuntorahastoon	—
40. Alueelliset ympäristökeskukset	306 886 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	306 886 000

50. Ympäristölupavirastot	21 300 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 300 000
60. Suomen ympäristökeskus	122 700 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	122 700 000
70. Valtion asuntorahasto	23 930 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	23 930 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	108 301 000
22. Kehittäminen ja suunnittelu (siirtomääräraha 2 v)	53 951 000
24. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	26 400 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)	10 000 000
63. EU:n ympäristörahadon osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
65. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	7 950 000

Päälukka 36

36. VALTIONVELKA	33 735 000 000
01. Markka- ja euromääräisen velan korko	18 324 000 000
90. Markka- ja euromääräisen velan korko (arviomääräraha)	18 324 000 000
02. Muun EMU-määräisen velan korko	5 246 830 000
90. Muun EMU-määräisen velan korko (arviomääräraha)	5 246 830 000
03. Valuuttamääräisen velan korko	4 071 170 000
90. Valuuttamääräisen velan korko (arviomääräraha)	4 071 170 000
06. Valtionvelan kuoletukset	5 945 000 000
94. Nettokuoletukset (arviomääräraha)	5 945 000 000
09. Muut menot valtionvelasta	148 000 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)	148 000 000

Menojen kokonaismäärä:

199 575 337 000

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

YLEISTÄ

Brutto- ja nettobudjetointi

Valtion talousarviossa noudatetaan pääsääntönä bruttobudjetointia. Nettobudjetointi on talousarviosta annetussa laissa tarkoin rajoitettu poikkeus pääsäännöstä.

Talousarviossa voidaan nettobudjetoida

1) uusista valtionlainoista saatavat tulot ja valtionvelan kuoletukset;

2) valtionlainoista saatavat korkotulot, emissiovoitot ja pääomavoitot sekä valtionlainoista aiheutuvat korkomenot, emissioalennukset ja pääomatappiot;

3) viraston ja laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot; sekä

4) osakkeiden myynnistä kertyvät tulot sekä myyntiin liittyvät myyntipalkkiot ja valtion ostajan puolesta vastattavaksi ottamat maksuvelvoitteet.

Viraston toiminnasta kertyvien tulojen ja siitä aiheutuvien menojen nettobudjetoinnissa voidaan erottaa seuraavat tapaukset:

1) toimintamenomomentin vakiosisällön kuvauksessa mainitut virastolle työnantajana maksettavat tulot ja irtaimen omaisuuden myyntitulot, vakuutus- ja vahingonkorvaukset sekä viraston toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten saadut tulot, jotka voidaan vähentää toimintamenoista, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa,

2) liiketoimintaa harjoittavan viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot,

3) maksullista toimintaa harjoittavan viraston toiminnasta tai toiminnan osasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot, sekä

4) viraston vastuulla toteutettavasta tutkimus- tms. yhteishankkeesta tuloina saatavat muiden hankeosapuolten maksuosuudet ja hankkeesta aiheutuvat menot.

Tapauksissa 2)—4) on ao. toimintamenomäärärahan perustelujen päätösosassa nettobudjetointia koskeva maininta.

Nettoutettavia tuloja eivät ole verot, veronluonteiset maksut tai sakkomaksut. Nettoutuksen kohteena eivät myöskään ole siirtomenot tai niiden palautukset eivätkä sijoitusmenot tai omaisuuden myyntitulot lukuun ottamatta viraston tai laitoksen toimintaan tarkoitettua irtaimen omaisuuden hankintaa tai irtaimen omaisuuden myyntiä.

Nettobudjetoidun toimintamenomomentin menojen vakiosisältöön kuuluvat jäljempänä ilmenevät toimintamenomomenttien vakiosisällön mukaiset menot.

Nettoutetusta toiminnasta kertyviä tuloja saa käyttää tästä toiminnasta aiheutuviin menoihin ilman, että siitä on mainintaa luku- tai momenttiperusteluissa.

Toimintamenomäärärahan kanssa saa nettouttaa myyntituotot sellaisesta irtaimesta käyttöomaisuudesta, jonka hankinta rahoitetaan toimintamenomäärärahasta. Kiinteän omaisuuden, finanssisijoitusten (esim. osakkeet ym. arvopaperit) ja erillismomenteilta rahoitettavan irtaimen käyttöomaisuuden myyntituottoja ei saa nettouttaa toimintamenomäärärahan kanssa.

Menomomentteja koskevat yleiset määräykset

Menot on jaettu talousarviossa momenteiksi tehtävän tai menojen laadun mukaan.

Tehtävän mukaan budjetoituja määrärahoja ovat jäljempänä käsiteltävät virastojen toimintamenomäärärahat sekä eräät kulutusmenoihin luettavat projektiluonteiset määrärahat. Tehtävän mukaan budjetoitua määrärahaa saa käyttää kaikkiin kyseisestä tehtävästä säännönmukaisesti aiheutuviin menoihin, ellei talousarviosta muuta johdu.

Pääjaotteluna on seuraava menojen laadun mukainen pääryhmitys (suluissa vastaavat momenttien numerotunnukset):

1) kulutusmenot (01—29): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä, kuten työpanosta, tavaroita ja palveluksia,

2) siirtomenot (30—69): menot, joista valtio ei saa välitöntä vastiketta,

3) sijoitusmenot (70—89): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa pitkävaikutteisia tuotannontekijöitä tai rahoitusvaateita, joista valtio saa tuloa tai muuta hyötyä useana varainhoitovuonna, ja

4) muut menot (90—99): edellä mainittuihin pääryhmiin kuulumattomat menot, kuten valtionvelan hoitomenot.

Momentin määrärahaa saa käyttää ainoastaan momentin numerotunnuksen osoittaman menoryhmän menoihin. Siten kulutusmenoihin tarkoitettua määrärahaa ei saa käyttää siirtomenoihin eikä siirtomenoihin tarkoitettua määrärahaa kulutusmenoihin, ellei momentin perusteluissa ole erityisestä syystä määrätty toisin.

Momentilla yksilöityyn käyttötarkoitukseen ei saa käyttää muuta käyttötarkoitukseltaan yleisempää määrärahaa (esim. toimintamenomomentin määrärahaa), vaikka kyseisen yleisemmän määrärahan perusteluissa mainittua yksilöityä käyttötarkoitusta ei olisi suljettu pois. Tästä pääsäännöstä voidaan poiketa, jos momentin perusteluissa on asiaa koskeva maininta.

Milloin määrarahasta saa maksaa palkkoja tai palkkioita, siitä maksetaan myös näihin liittyvät

sosiaaliturva- ja eläkemaksut ja muut henkilösivumenot.

Vakiosisältöiset menomomentit

Toimintamenomenteille ja momenteille 28, 70 ja 74—79 on määritelty sellaisia vakiosisältöisiä käyttötarkoituksia, joihin ao. momenteille budjetoituja määrärahoja saa käyttää ilman, että siitä on maininta ao. momentin perusteluissa.

Määrärahoja käytettäessä momenttien perustelut ovat vakiosisältömääritykseen nähden ensisijaisessa asemassa. Siten momentin perusteluissa voidaan poiketa vakiosisällöstä joko sulkeamalla osa vakiokäyttötarkoituksista pois tai täydentämällä niitä muilla käyttötarkoituksilla. Jälkimmäisessä tilanteessa käyttötarkoitusten täydentäminen ilmaistaan em. momenteilla "myös"-sanalla esim. seuraavasti: "Momentin määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menojen maksamiseen."

Toimintamenomäärärahat

Viraston toiminnasta aiheutuvat menot budjetoidaan pääsääntöisesti yhtenä määrarahana menomenteille 21—23. Toimintamenomäärarahasta saa maksaa viraston tai laitoksen laissa tai asetuksessa säädettyjen tehtävien hoidosta aiheutuvia palkkaus- ja muita kulutusmenoja, koneiden ja kaluston sekä muun aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenoja sekä muita viraston toiminnasta välittömästi aiheutuneita menoja, kuten leasingkorkoja ym. korkomenoja ja vahingonkorvauksia. Erillisinä menojen laadun mukaisina määrarahoina on budjetoitu siirtomenot, talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennusinvestointimenot ja osakkeiden ja osuuksien hankinta- ja lainananto- ym. finanssisijoitusmenot sekä eräät poikkeuksellisen suuret kalustoinvestoinnit. Näihin ei siten saa käyttää toimintamenomäärärahaa, ellei määrärahan perusteluissa ole toisin määrätty.

Ellei tarkoitukseen ole osoitettu muuta määrärahaa, toimintamäärärahaa saa käyttää viraston toimialaan kuuluvien, EU:n hyväksymien hankkeiden rahoittamiseen sekä ao. tarjouksiin osallistumisen edellyttämään rahoitukseen.

Toimintamomentille nettobudjetoidaan virastolle työnantajana maksettavat sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat silloin, kun virasto maksaa työntekijän palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamomentille nettobudjetoidaan vähennyksenä viraston saamat kohdassa "Brutto- ja nettobudjetointi" tarkoitettut irtaimen omaisuuden myyntitulot, työpaikkaruokaloiden käytöstä saadut korvaukset ja viraston saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset.

Lisäksi toimintamomentin määrärahaa saa käyttää **maksullisen toiminnan** menoihin, mikäli viraston tai laitoksen maksullista toimintaa ei ole budjetoitu omaksi momentikseen.

Menojen laadun mukaiset momentit

Kulutusmenot (01—29)

Kulutusmenoja ovat menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä. Kulutusmenoihin luetaan valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkkaukset, muut palkkiot, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tavaroiden ja palvelusten ostomenot, puolustusmateriaalin sekä sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot sekä muut sellaiset valtion toiminnasta johtuvat tai toimintaan liittyvät menot, mikäli niitä ei ole luettava siirto- tai sijoitusmenoihin.

Kulutusmenoihin luetaan myös EU-ohjelmien vaatima tekninen apu.

Valtion henkilöstön palkkauksia saadaan maksaa kulutusmenomenteilta seuraavasti:

a) toimintameno- ja erityisiltä palkkausmomenteilta (numerotunnus 01—03) ja

b) muilta kulutusmenomenteilta työsuhteisen henkilöstön ja valtion virkamies-

lain (750/1994) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitettyjen virkamiesten palkkauksia, jos momentin vakiokäyttötarkoituksessa tai päätösosassa on niin määrätty sekä

c) valtion virkamieslain mukaan valtioneuvoston käytettäväksi asetetun virkamiehen palkkaus saadaan maksaa kyseessä olevan hallinnonalan ministeriön toimintamomentilta.

Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksia ei saa maksaa muilta kuin toimintameno- ja palkkausmomenteilta.

05—07. Eläkkeet

Momenteille on merkitty lakiin, asetukseen tai valtiota sitovaan sopimukseen perustuvat tai perusteluissa erikseen määritellyt vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet, ylimääräiset eläkkeet sekä eräät lähinnä eläkkeen luonteiset avustukset.

16—18. Puolustusmateriaalin hankkiminen

Momenteille on merkitty puolustusmateriaalin hankkimisesta aiheutuvat menot. Lisäksi momentille voidaan vähennyksenä merkitä viraston saamat puolustusmateriaalihankintoihin liittyvät vakuutus- ja vahingonkorvaukset, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa.

28. Maksullisen palvelutoiminnan kulutusmenot

Momentille on merkitty ja momentin määrärahaa saa käyttää sellaisten muutoin toimintamomentilta maksettavien menojen maksamiseen, jotka selvästi ovat kohdistettavissa maksullisen palvelutoiminnan kulutusmenoiksi. Maksullisen palvelutoiminnan menojen perustelut liittyvät kiinteästi ao. tulomomenttiin, jonka perusteluissa on otettu huomioon myös muut kuin erillismomentille merkittävät maksullisen palvelutoiminnan kustannukset.

Maksullisen palvelutoiminnan momentin määrärahaa saa käyttää palkkauksiin vain, jos tätä koskeva valtuus mahdollisine henkilö määrärajoituksineen on esitetty momentin perusteluissa.

Siirtomenot (30—69)

Siirtomenoihin luetaan kunnille, muille julkisille yhteisöille, elinkeinoelämälle, kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille maksettavat valtionavut ja valtion välityksellä tapahtuvat varainsiirrot sekä vastikkeetta tapahtuvat varainsiirrot talousarvion ulkopuolella oleviin valtion rahastoihin, kansaneläkelaitokselle ja ulkomaille. Valtio ei saa siirtomenoista välitöntä tai suoranaista aineellista vastiketta, kuten rahaa, tavaraa tai palvelusta siirron saajalta. Välillisesti siirtomenot edistävät valtion tehtävien toteuttamista.

Siirtomenot on yleensä luokiteltu saajan mukaan. Valtionavut rakennustoimintaan sekä koneiden ja kaluston hankintaan on pyritty merkitsemään eri momenteille kuin kulutukseen tai muihin käyttötarkoituksiin menevät valtionavut. Mikäli määräraha koskee useaa siirron saajaryhmää, on esitetty jaottelu saajaryhmittäin tarvittaessa edelleen jaoteltuna käyttötalouteen ja pääomatalouteen tarkoitettuihin siirtoihin.

Momenteille 30—69 on budjetoitu korvaukset liiketoimintaa harjoittaville yksiköille niiden yleisen edun vuoksi suorittamista tehtävistä, milloin etu koituu muille kuin valtiolle.

Lakisääteisesti määräytyvät ja harkinnanvaraiset siirtomenot on pyritty merkitsemään eri momenteille.

30—39. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ym.

Momenteille on merkitty kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle suoritettavat valtionavut.

40—49. Valtionavut elinkeinoelämälle

Momenteille on merkitty elinkeinoelämän edistämiseksi tarkoitetut valtionavut yrityksille ja yksityisille elinkeinonharjoittajille sekä yrittäjien ja elinkeinonharjoittajien yms. etuja edistävälle keskusjärjestöille, yhdistyksille ym.

50—59. Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

Momenteille on merkitty siirrot kotitalouksille (yksityisille kuluttajille) sekä valtionavut yleishyödyllisille järjestöille, laitoksille, yhdistyksille, seuroille jne. Tällaisia ovat esimerkiksi urheilujärjestöt, yksityiset oppilaitokset, yksityiset sairaalat ja sellaiset yksityiset tutkimuslaitokset, jotka eivät välittömästi palvele liike- tai elinkeinoelämää.

60. Siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle

Momentille on merkitty siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin sekä siirrot kansaneläkelaitokselle.

61—65. Muut siirrot kotimaahan

Momenteille on merkitty sellaiset erittelemättömät siirrot, joiden jakamista kuntien, elinkeinoelämän ja kotitaloussektorin kesken ei ole voitu edeltäkäsien suorittaa.

Momenteille on budjetoitu myös varainsiirrot Euroopan unionin komission kanssa hyväksyttävien EU:n rakennerahastojen tavoite- ja yhteisöaloiteohjelmien mukaisten valtion omien ja muiden hankkeiden EU:n rahoituksen suorittamiseen. EU:n osallistuminen ohjelmiin on merkitty momenteille 61 ja vastaava valtion rahoitusosuus momenteille 62. Kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen rahoitusosuus sekä sitä vastaava valtion rahoitusosuus on kumpikin poikkeuksellisesti budjetoitu momentille 62 (30.41.62). Liikenneministeriön pääluokassa rakennerahastojen valtion rahoitusosuus on budjetoitu momenteille 31.24.21, 31.30.21 ja 31.40.21.

66—69. Siirrot ulkomaille

Momenteille on merkitty sellaiset ulkomaille siirrettävät varat, joista ei saada välitöntä vastiketta tai joiden vastike on vähäinen suhteessa menon suuruuteen. Tällaisia ovat esim. kehitysyhteistyötoiminnan puitteissa myönnettävät avustukset sekä kansainvälisten yhteisöjen jä-

senmaksut sekä muut sellaiset avustusluonteiset jäsenmaksut, jotka ao. yhteisöt käyttävät toimintansa rahoitukseen tai välittävät edelleen avustuksina kolmansille tahoille.

Sijoitusmenot (70—89)

Sijoitusmenoihin luetaan muut kuin puolustusmateriaalin ja sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston, jotka ovat arvoltaan vähäisiä tai joiden taloudellinen pitoaika on lyhyt, hankintamenot, talonrakennusten sekä maa- ja vesirakenteiden rakentamismenot, arvopapereiden, maa-alueiden ja rakennusten hankintamenot sekä lainanto.

Reaalisijoitukset (70—79)

Reaalisijoituksiin luetaan sellaiset valtion käyttöomaisuuden hankinnat, jotka täyttävät jäljempänä eri vakiomomenttiryhmien kohdalla esitetyt tunnusmerkit. Koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot on merkitty momenteille 70—73. Talonrakennukset on merkitty momenteille 74—76 ja muut rakennustyöt momenteille 77—79.

70—73. Kaluston hankinta

Mikäli viraston tai laitoksen toimintamenot on budjetoitu toimintamenomomentille (21—23), on tälle yleensä sisällytetty myös määrärahat kaluston ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan.

Poikkeustapauksissa (hankinnan suuruus, kertaluonteisuus, valtuuden käyttö, poikkeuksellinen hankintamenettely) voidaan momentilla erikseen määriteltävän kaluston hankintamenot budjetoida momentille 70 (Kaluston hankinta), jonka määrärahaa saa käyttää mainitunlaisten, viraston tai laitoksen (tai nimetyn hallinnon alan) toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen.

74—76. Talonrakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisista val-

tion uudisrakennustöistä ja rakennusten perusparannustöistä aiheutuvien tarpeellisten muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenojen ja muiden rakentamismenojen maksamiseen. Perusparannuksiksi katsotaan sellaiset muutos- tai korjaustyöt, joiden johdosta rakennuksen arvo lisääntyy oleellisesti. Määrärahoja saa käyttää myös rakennusten turva- ja muista teknisistä järjestelmistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös uudisrakennustöiden ja perusparannustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuvien menojen maksamiseen, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Momenteilla yksilöityjen hankkeiden kustannusarviot vastaavat rakennuskustannusindeksin pistelukua 105 (1995=100). Jos hankkeesta on tehty urakkasopimus, kustannusarvio perustuu sopimukseen. Kustannusarviot eivät sisällä arvonlisäveroa.

77—79. Maa- ja vesirakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisten muista valtion rakennustöistä kuin talonrakennuksista aiheutuvien muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenojen ja muiden menojen maksamiseen. Tällaisia töitä voivat olla esim. yleisten teiden, rautateiden, satamien, kanavien ja siltojen rakentamis- ja peruskorjaustyöt, maankuivatustyöt, vesi- ja viemärijohtotyöt, koskien ja vesiväylien perkaamis-, uittoväylien rakentamis- sekä pengerrys- ja patoamistyöt. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös mainitunlaisten rakennustöiden suunnittelusta ja sen edellyttämien konsulttipalvelusten ostoista aiheutuvien menojen maksamiseen, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Lainat ja muut finanssisijoitukset (80—89)

80—86. Valtion varoista myönnettävät lainat

Momenteille on merkitty valtion varoista myönnettävät lainat.

87. Maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöt

Momentille on merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot.

88—89. Muut finanssisijoitukset

Momenteille on merkitty osakkeiden ja arvopapereiden ostomenot, sijoitukset valtionenemmistöisiin osakeyhtiöihin ym. finanssisijoitukset.

Muut menot (90—99)

Muihin menoihin luetaan valtionvelan korot, indeksikorotukset sekä muut edellä mainittuihin

kulutus-, siirto- ja sijoitusmenoihin kuulumattomat menot.

90—92. Valtionvelan korot ja indeksikorotukset

Momenteille on merkitty kotimaisen ja ulkomaisen velan korot ja indeksikorotukset.

93—94. Valtionvelan lyhennykset

Momenteille on merkitty kotimaisen ja ulkomaisen velan (netto)lyhennykset.

95—99. Muut ja erittelemättömät menot

Momenteille on merkitty edellä luokittelemattomat menot, kuten alijäämän kattamiseen tarkoitettut menot.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 67 201 000 000 mk.

02. *Korkotulojen lähdevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 750 000 000 mk.

03. *Perintö- ja lahjaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 050 000 000 mk.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän 55 280 000 000 mk.

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 890 000 000 mk.

03. *Apteekkimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 495 000 000 mk.

08. Valmisteverot

01. *Tupakkaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 474 000 000 mk.

04. *Alkoholijuomaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 350 000 000 mk.

05. *Virvoitusjuomaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 190 000 000 mk.

07. *Polttoaineverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 16 600 000 000 mk.

10. Muut verot

01. *Leimaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.

03. *Autoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 000 mk.

04. *Moottoriajoneuvoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 090 000 000 mk.

05. *Varainsiirtoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 050 000 000 mk.

06. *Arpajaisverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 440 000 000 mk.

07. *Ajoneuvoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 270 000 000 mk.

08. *Jätevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 190 000 000 mk.

08. *Öljyjättemaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 000 000 mk.

09. *Muut verotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.

19. Muut veronluonteiset tulot

02. *Lästimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 000 000 mk.

Osasto 12
SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 9 500 000 mk.

25. Oikeusministeriön hallinnonala

01. *Tuomioistuintulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 175 000 000 mk.

47. *Ulosottomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 230 000 000 mk.

50. *Vankeinhoitolaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 74 300 000 mk.

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 mk.

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

75. *Tulot poliisin lupapalveluista*

Momentille arvioidaan kertyvän 192 000 000 mk.

90. *Rajavartiolaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 16 000 000 mk.

98. *Euroopan aluekehitysrahastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 506 779 000 mk.

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 500 000 mk.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

20. *Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja vuokrauksesta sekä rojaltimaksuista*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 100 000 mk.

21. *Puolustusministeriön hallinnonalan metsätalouden tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 7 500 000 mk.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös puolustusvoimille tuotettuihin aluepalveluihin sekä luonnonvarojen hoitoon ja käyttöön liittyviin ympäristönsuojelumenoihin.

22. *Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 50 000 mk.

99. *Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 mk.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

07. *Siirto valtion eläkerahastosta*

Momentille siirretään 4 900 000 000 mk.

23. *Valtiokonttorin tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 29 973 000 mk.

25. *Vakuutusmaksut vahingon- ym. korvauksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 103 000 000 mk.

28. *Kuntien osuudet verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 544 000 000 mk.

29. *Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 148 000 000 mk.

30. *Evangelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 83 000 000 mk.

49. *Tullilaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 52 300 000 mk.

51. *Metallirahatulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 23 000 000 mk.

87. *Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta*
Momentille arvioidaan kertyvän 45 000 000 mk.

90. *Euroopan unionin traditionaalisten varojen kantopalkkiot*
Momentille arvioidaan kertyvän 94 000 000 mk.

98. *Takaisinperittävät arvonlisäveropalautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 4 800 000 000 mk.

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 25 500 000 mk.

29. Opetusministeriön hallinnonala

01. *Opetusministeriön tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000 mk.

43. *Ylioppilastutkintolautakunnan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 50 000 mk.

70. *Opintotukitoiminnan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 113 000 000 mk.

88. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajais-ten voittovaroista*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 270 000 000 mk.

91. *Valtion elokuvatarkastamon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 620 000 mk.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta saatavat tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 4 135 900 000 mk.

02. *EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta saatavat tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 674 000 000 mk.

03. *EU:n kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineeltä saatavat tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 58 000 000 mk.

04. *EU:lta saatavat muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 6 000 000 mk.

21. *Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 2 680 000 mk.

Maksullisen toiminnan tuloja saa käyttää myös sijoitusmenoksi luettavien koneiden ja laitteiden hankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maksujen palauttamiseen. Maksullisen toiminnan tuloja saa käyttää keskimäärin enintään 69 henkilötyövuotta vastaavan

henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen. Tuloista saa käyttää maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen hevossairaalan osalta enintään 30 000 mk, valiotaimituotannon osalta enintään 60 000 mk ja maatalouden sääpalvelun osalta enintään 480 000 mk.

23. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 36 910 000 mk.

30. *Valtion osuus vedonlyönnistä hevoskilpailuissa saadusta tulosta*
Momentille arvioidaan kertyvän 30 000 000 mk.

32. *Metsäntutkimuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 17 900 000 mk.

33. *Kasvinjalostusmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 900 000 mk.

35. *Hirvieläinten metsästysmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 17 000 000 mk.

36. *Viehekalastusmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 800 000 mk.

37. *Kalastuksenhoitomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 33 000 000 mk.

39. *Riistanhoitomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 37 895 000 mk.

40. *Vesioikeudelliset kalatalousmaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 9 000 000 mk.

41. *Tenojoen kalastuslupamaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 200 000 mk.

71. *Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 45 900 000 mk.

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 18 500 000 mk.

31. Liikenneministeriön hallinnonala

20. *Ajoneuvohallintokeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulota 6 000 000 mk.

24. *Tielaitoksen sekalaiset tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 3 000 000 mk.

30. *Merenkululaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 10 400 000 mk.

40. *Radanpidon tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 mk.

70. *Telehallintokeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulota 2 433 000 mk.

99. *Liikenneministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 300 000 mk.

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

10. *Tulot työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen maksullisesta palvelutoiminnasta*
Momentille arvioidaan kertyvän 11 000 000 mk.

20. *Turvatekniikan keskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 8 700 000 mk.

Tulot ovat valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (1032/1996) mukaisia lupa- ja tarkastusmaksuja, sähköturvallisuuslain (410/1996) mukaisia korvauksia testauksista ja tutkimuksista aiheutuneista kustannuksista sekä korvaus mittatekniikan keskukselle tuoteista hallintopalveluista.

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 87 420 000 mk.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

05. *Vakuutusvalvontaviraston tulot*
Momentille ei arvioida kertyvän nettotuloa.
06. *Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 250 000 mk.
08. *Kansanterveyslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 800 000 mk.
09. *Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 13 500 000 mk.
92. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 930 000 000 mk.
98. *Valtionapujen palautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 150 000 000 mk.
99. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 000 mk.

34. Työministeriön hallinnonala

40. *Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 649 100 000 mk.
70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 106 000 000 mk.
99. *Työministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 16 000 000 mk.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

26. *Alueellisten ympäristökeskusten tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 800 000 mk.
27. *Suomen ympäristökeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 mk.
40. *Asuntotoimen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 300 000 mk.
60. *Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista*
Momentille arvioidaan kertyvän 9 000 000 mk.
99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 11 800 000 mk.

39. Muut sekalaiset tulot

01. *Sakkorahat*
Momentille arvioidaan kertyvän 280 000 000 mk.
02. *Valtiolle tilitettävät veronlisäykset ja viivekorot*
Momentille arvioidaan kertyvän 350 000 000 mk.
03. *Oikaisurahat*
Momentille arvioidaan kertyvän 100 000 mk.
04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 800 000 000 mk.
05. *Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti*
Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 000 mk.

07. *Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat korvaukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 79 000 000 mk.

09. *Valtiolle maksettavat päivä- ja äitiysrahat sekä sosiaaliturvamaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 000 000 mk.

10. *Muut sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 15 000 000 mk.

50. *Nettotulot osakemyynnistä*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 2 500 000 000 mk.

Osasto 13
KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

04. *Korot valtion lainoista liikelaitoksille*
Momentille arvioidaan kertyvän 225 000 000
mk.

05. *Korot muista lainoista*
Momentille arvioidaan kertyvän 75 199 000 mk.

07. *Korot talletuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 1 200 000 000
mk.

03. Osinkotulot

01. *Osinkotulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 2 400 000 000
mk.

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. *Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*
Momentille arvioidaan kertyvän 355 000 000
mk.

Osasto 15
LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

02. *Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 49 403 000 mk.

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 556 973 000 mk.

02. Ylijäämän käyttö

01. *Ylijäämän käyttö*

Momentille merkitään 1 500 000 000 mk.

MENOT**Pääluokka 21****TASAVALLAN PRESIDENTTI****01. Tasavallan Presidentti***01. Presidentin palkkio ja edustusrahat*

Momentille myönnetään 1 540 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain mukaisten menojen maksamiseen.

21. Presidentin käyttövarat

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Momentin määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin käyttömenojen maksamiseen.

02. Tasavallan Presidentin kanslia*21. Toimintamenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 30 100 000 mk.

27. Eläkkeellä olevien presidenttien menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 100 000 mk.

Momentin määrärahaa saa käyttää tasavallan eläkkeellä olevien presidenttien käytettäväksi osoitetuista palveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vierastalon rakentamiseksi tasavallan presidentin kanslian hallinnassa olevalle Kultarannan huvilatilalle Naantalin kaupungissa sekä paloturvallisuusjärjestelmän rakentamiseen Presidentinlinnaan.

Pääloukka 22
EDUSKUNTA

01. Kansanedustajat

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 88 060 000 mk.

02. Eduskunnan kanslia

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 202 345 000 mk.

74. *Eduskunnan lisätilat* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eduskunnan tarvitseman lisärakennuksen suunnittelukustannuksiin.

09. Valtiontilintarkastajat

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 8 380 000 mk.

14. Eduskunnan oikeusasiamies

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 15 150 000 mk.

30. Eduskunnan kirjasto

21. *Toimintamenot* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 18 307 000 mk.

99. Eduskunnan muut menot

21. *Käyttövarat eduskuntaryhmille ryhmäkanslioita varten* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 18 051 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ryhmien toiminnalle välttämättömien sihteerien ja muun toimistohenkilökunnan palkkaamiseen sekä ryhmien toiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Pääluokka 23
VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 513 000 mk.

Henkilöstön määrä on enintään 45, joista 18 valtioneuvoston jäsentä ja 27 erityisavustajaa.

20. Matkat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pääministerin ja häntä välittömästi avustavien henkilöiden matkustusmenojen korvaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää muiden ministerien ja heidän erityisavustajiensa muiden kuin EU:n toimintaan osallistumisesta aiheutuvien matkustusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ministerien turvamiesten matkustusmenojen korvaamiseen vastaavalla tavalla.

02. Valtioneuvoston kanslia

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 102 960 000 mk.

Lakkautetaan EU-asioiden valtiosihteerin virka (A 32) ja EU-asioiden alivaltiosihteerin virka (A 31) viimeistään 1.7.2000 lukien.

26. Kalastajatorpan vierastalo (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vierastalon lainoista, hoidosta ja ylläpidosta sekä kaluston ja muun irtaimiston hankkimisesta ja kunnostamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

74. Valtioneuvoston väestönsuoja (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston väestönsuojaan liittyvän teknisen tunnelin jatkamisen suunnitteluun ja rakentamiseen. Aiemmin hankkeen suunnittelua varten myönnettyä määrärahaa saa käyttää myös rakentamiseen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 26 500 000 mk.

03. Oikeuskanslerinvirasto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 400 000 mk.

27. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. Puoluetoiminnan tukeminen

Momentille myönnetään 64 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden kansainvälistä toimintaa varten 3 800 000 mk ja puolueiden muuhun toimintaan 60 098 000 mk, mistä kahdeksan prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin kahdeksan prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toimintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Lisäksi määrärahaa saa käyttää 302 000 mk avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa.

99. Valtioneuvoston muut menot

24. Kunniamerkit (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerkkien kustannusten korvaamiseen.

26. Suomen sotasurmia vuosina 1914—1922 koskeva tutkimus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

27. Presidentti Urho Kaleva Kekkonen muistomerkki (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 250 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muistomerkin valmistamisesta, pystyttämisestä ja paljastustilaisuudesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Muistomerkin hankkimisesta saa aiheutua menoja enintään 2 750 000 mk.

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 790 286 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kunniakonsulien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty-ala m ²	Kustannusarvio 1 000 mk	Myönnetty mk	Myönnetään mk
1. Uudisrakennushankkeet				
Tukholma		57 700	44 150 000	13 550 000
— kanslia- ja asuinrakennus	2 900	48 000	16 552	
— pysäköintilaitos, Suomen osuus	3 500	9 700	2 771	
2. Peruskorjaushankkeet				13 000 000
3. Nimetyille hankkeille jakamaton				3 450 000
Yhteensä				30 000 000

87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennusten, huoneistojen ja tonttien ostohinnan sekä kiinteistölainojen korkojen ja kuoletusten maksamiseen.

Vuonna 2000 saadaan tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia enintään 10 000 000 markan arvosta siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja aikaisintaan vuonna 2001.

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Vuonna 2000 saa tehdä käynnissä oleviin peruskorjaushankkeisiin liittyviä sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2001 enintään 15 000 000 mk.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (FINN-FUND) korkotuen maksamiseen rahaston ottamille luotoille.

Korkotukea saa maksaa yhtiön vuosina 1991—1998 ottamien, vuotuiselta määrältään enintään 150 000 000 markan suuruisen lainojen osalta. Korkotuen määrä saa vastata enin-

tään näistä lainoista perittävien korkokustannusten ja kahden prosentin koron erotusta.

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin nojalla antaa määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuus-sijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja että valtio maksaa yhtiön ottamasta ulkomaisesta luotosta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuus-sijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 1 000 000 000 mk ja nostettujen ulkomaisten luottojen yhteinen pääoma enintään 500 000 000 mk.

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 801 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösunnitelmasa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatuksiin ja vuoden 2000 kuluessa solmittavien maksujärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta sekä kohdemaihin ja kohdemaissa tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista sekä toimisto-automatiikan hankinnasta. Humanitaariseen

apuun tarkoitettuja määrärahoja saa käyttää myös muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen.

Käyttösuunnitelma:		mk
1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	550 000 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	547 700 000

4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	165 000 000
5.	Humanitaarinen apu	200 000 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus	30 000 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	4 000 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	205 000 000
9.	Korkotuki	100 000 000
Yhteensä		1 801 700 000

Vuoden 2000 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2000 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 1 520 000 000 markan arvosta.

Näitä myöntö- ja sopimusvaltuuksia saa käyttää seuraavasti:

Valtuus:	mmk
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	500,0
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	520,0
-----	-----
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	168,0
5. Humanitaarinen apu	0,0
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitysyhteistyöosaston tiedotus	20,0
7. Kehitysyhteistyön arviointi ja sisäinen tarkastus	2,0
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	140,0
9. Korkotuki	170,0
Yhteensä	1 520,0

67. *Taloudellinen, teollinen ja teknologinen yhteistyö kehitysmaiden kanssa* (arviomääräraha) Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen soveltuvuustutkimuksia, koulutusta ja asiantuntijapalveluiden hankkimista varten. Vuonna 2000 saa tehdä TTT-yhteistyötä koskevia sopimuksia enintään 12 000 000 markan arvosta.

50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa

66. *Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden kanssa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 181 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kotimaisten ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen yhteis-

teydessä toimivien Keski- ja Itä-Euroopan maiden kehitystä tukevien investointi-, teknisen avun ja muiden rahastojen tukemiseen ja näiden rahastojen toteuttamien hankkeiden rahoittamiseen sekä kahdenvälisen hankkeiden suunnitteluun ja toteutuksen rahoittamiseen Venäjän federaatiossa ja Baltian maissa. Määrärahaa saa käyttää lähialuestrategian mukaisesti ja EU:n pohjoisen ulottuvuuden kannalta tärkeisiin hankkeisiin sekä Suomelle ulko- ja kauppapoliittisesti tärkeisiin monenkeskisiin ja kahdenvälisiin hankkeisiin myös niissä KIE- ja IVY-maissa, jotka eivät kuulu Suomen kahdenvälisen avun varsinaisiin painopistealueisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisissä järjestöissä ja rahoituslaitoksissa sekä kohde- maissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittuun toimintaan liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään kuutta henkilövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, yhteisrahoitukseen, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin.

Vuoden 2000 aikana saa tehdä Keski- ja Itä-Euroopan, Venäjän ja muiden IVY-maiden avustamista koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2000 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 180 000 000 markan arvosta. Tätä sopimuksetkovaltuutta saa käyttää Suomen lähialueilla toteutettavien YK:n ilmastopöytäkirjojen yhteistoteutushankkeiden (Joint Implementation) kokeiluvaiheen toteuttamiseen siten, että valtuuksista saa aiheutua menoja enintään 15 milj. mk vuonna 2001 ja enintään 15 milj. mk vuonna 2002.

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

01. *Euroopan parlamentin jäsenten palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan parlamenttiin valittujen Suomen edustajien palkkausmenojen maksamiseen.

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtio- ja ministerivierailuista sekä kansainvälisiin ja kansainvälisten järjestöjen Suomessa pitämiin kokouksiin ja seminaareihin osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 364 306 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön rauhanturvaa-
mistoimintaan annetussa laissa (1465/1995) tarkoitettujen rauhanturvaamishenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen ja valtion eläkemaksun sekä tilapäistyövoiman palkkausten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää rauhanturvaamishenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten korvaamiseen.

Mikäli Suomen hallitukselle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettämisestä YK:n tai ETYJ:n päätöksiin perustuviin rauhanturvaamistehtäviin ja Suomen hallitus päättää rauhanturvajoukon asettamisesta, uuden rauhanturvajoukon aiheuttamiin menoihin saa käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

23. *(24.99.02) Erityisasiantuntijoista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 29 513 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaille lähetettyjen määräaikaisten työsopimus- ja virkasuhteisten eri ministeriöiden toimialoille kuuluvia asioita hoitavien erityisasiantuntijoiden ja heidän käyttöönsä asetettujen apulaisten sekä EU-komissioon lähetettyjen asiantuntijoiden palk-

kaus- ja eläkemenojen sekä muiden heidän näissä tehtävissä toimimisestaan aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 49 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Lukumäärään ei sisälly EU-komissioon palkattava henkilöstö.

24. *EU-puheenjohtajuus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU-puheenjohtajuuskauden jälkeen aiheutuvien menojen, mukaan lukien määräaikaisen henkilöstön palkkausten maksamiseen.

25. *Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 36 983 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintatoimintaan ulkomailta osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen maksamiseen sekä Suomen johdolla toimivien rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioiden menojen maksamiseen, joihin rahoitus saadaan kansainvälisiltä järjestöiltä tai yhteenliittymiltä. Mikäli Suomen hallitukselle esitetään pyyntö lähettää siviilihenkilöstöä uusiin operaatioihin ja Suomen hallitus päättää osallistua operaatioon, siitä aiheutuvat menot maksetaan tästä määrärahasta.

26. *Tutkimus- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 525 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kemiällisen ase-
kieltosopimuksen valvontalaitokselta ostettavien palvelujen maksamiseen, valvontaseismologian projektin kulutusmenojen ja sellaisen tutkimustoiminnan menojen, mukaan lukien tutkimusapurahojen, maksamiseen, joka päämääriltään palvelee Suomen harjoittamaa aseidenriisuntapolitiikkaa ja ihmisoikeuskysymyksiä ja suoritetaan ulkoasiainministeriön välittömässä valvonnassa.

50. *Eräät valtionavut*

Momentille myönnetään 4 655 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille.

Käyttösuunnitelma:	mk
Eurooppalainen Suomi ry (Ehdollinen päätös)	1 000 000
Suomen YK-liitto ry	1 000 000
Suomen Pakolaisapu ry	900 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi	600 000
Suomen YK:n lastenapu UNICEF ry	300 000
YK:n Naisten Kehitysrahasto, Suomen Yhdistys ry	150 000
Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökongressin toimintaa tukevat järjestöt	160 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	245 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt	300 000
Yhteensä	4 655 000

Ehdollinen päätös:

Talousarvioaloitteiden 318/1999 vp, 929/1999 vp ja 982/1999 vp perusteella käyttösuunnitelmaan on lisätty Eurooppalainen Suomi ry, jolle myönnetään 1 000 000 markkaa.

51. Häädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 230 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen kansalaisten kotiinlähettämisestä ja avustamisesta aiheutu-

vien menojen maksamiseen, tileistä poistoihin sekä avustuksien maksamiseen ulkomailla asuville Suomen kansalaisille.

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 302 321 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

Suomi saa osallistua Maailmanpankin Prototyypin Hiilirahaston rahoitukseen vuosina 1999—2001 enintään 55 milj. markan osuudella, josta vuoden 2000 maksatusarvio on 20 000 000 mk.

67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa.

Vuoden 2000 aikana saa tehdä yhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2000 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 10 000 000 markan arvosta.

95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

21. *Oikeusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 143 500 000 mk.

22. *Eräiden virastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös konkurssien raukeamisen estämiseksi tai muuten konkurssivalvonnan toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuviin menoihin sekä apurahojen maksamiseen.

29. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää taloushallinnon järjestelmistä aiheutuvien menojen ja rikosvahinkokorvauksia sekä syyttömästi tuomituille ja vangituille maksettavia korvauksia koskevien hakemusten käsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä oikeusministeriön päättämässä laajuudessa erityisen painavasta syystä Suomen kansalaisen tai ulkomaalaisen oikeusturvan toteuttamisesta vieraassa valtiossa aiheutuviin välttämättömiin kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/1985) mukaan onnettomuustutkintaa varten asetetuista tutkintalautakunnista sekä valtioneuvoston päättämässä laajuudessa kansainvälisenä yhteistyönä toimitettavasta tutkinnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää konkurssiasiamiehen vähävaraisessa konkurssipesässä ottamaan kuluvastuu-

seen liittyen ulkomaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa antamasta sitoumuksista mahdollisesti johtuvan korvausvastuun toteuttamiseen.

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 47 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (935/1973) nojalla maksettaviin rikosvahinkokorvauksiin sekä syyttömästi vangituille tai tuomituille valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavista korvauksista annetun lain (422/1974) nojalla maksettaviin korvauksiin, avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille, avustuksiin saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen, avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaineistoa julkaiseville yhteisöille, avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainopillisen asiantuntijaavun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä, sekä oikeusjärjestyksen kehittämistä ja tunnetuksi tekemistä tukevan toiminnan avustamiseen.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää painavasta syystä avustuksiin ympäristövahingoista johtuvien oikeudenkäyntien korvaamiseen sekä ympäristönsuojelua koskevissa hallintoasioissa aiheutuneisiin tarpeellisiin edunvalvontakustannuksiin. Avustusta voidaan suorittaa, jos asialla voidaan katsoa olevan tärkeää merkitystä yleisen ympäristönsuojelun edun kannalta tai huomattavaa vaikutusta lukuisten henkilöiden oloihin ja asianosaiselle tai kantajalle aiheutuvia kuluja ei voida pitää kohtuullisina ottaen huo-

mioon hänen maksukykynsä. Avustus voi koskea vain osaa kustannuksista.

Käyttösuunnitelma:	mk
Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset	39 300 000
Avustukset saamelaisten kulttuuritshallinnon ylläpitämiseen	5 200 000
Avustukset ympäristöoikeudenkäyntikuluihin ryhmäkannetyypisissä asioissa	200 000
Muut avustukset	2 800 000
Yhteensä	47 500 000

10. Tuomioistuinlaitos

21. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 34 500 000 mk.

Muutetaan 1.3.2000 lukien 13 nuoremman oikeussihteerin (A 25) viran nimike oikeussihteerin (A 25) viraksi.

22. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 38 300 000 mk.

23. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 954 320 000 mk.

Voidaan lakkauttaa yksi hallinto-oikeustuomarin virka (A 29).

Ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseen liittyen vesioikeuksista voidaan 1.3.2000 lukien lakkauttaa 9 vesioikeustuomarin virkaa (3 A 29 ja 6 A 28), 18 vesioikeusinsinöörin virkaa (A 28) ja 4 vesioikeuslimnologin virkaa (A 28) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien ympäristölupavirastoihin momentilla 35.50.21 perustetaan kolme johtajan virkaa (A 29) ja 28 ympäristöneuvoksen virkaa (A 28).

29. *Erytymenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää viranomaistoiminnasta lakien ja asetusten nojalla aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen sekä valtion maksettavaksi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla määrättyjen korvausten maksamiseen.

30. Oikeusapu

21. *Oikeusaputoimistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 128 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kunnan tai järjestön ylläpitämän velkaneuvonnan järjestämiseen.

50. *Maksuton oikeudenkäynti ja eräät muut oikeudenhoitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 183 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain (87/1973), yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993), yleisestä oikeusavusta annetun lain (104/1998) sekä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) soveltamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Maksuton oikeudenkäynti	155 000 000
Asianomistajan avustaminen	1 000 000
Yksityishenkilön velkajärjestely	12 000 000
Syyttömästi syytetyn oikeudenkäyntikulujen korvaus	15 500 000
Yhteensä	183 500 000

40. Syyttäjä- ja ulosottolaitos

21. *Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 563 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnansyyttäjäviraston, kihlakuntien syyttäjän- ja ulosottovirastojen, Ahvenanmaan maakunnansyyttäjän- ja maakunnanvoudinviraston toimintamenojen, kihlakunnanvirastojen syyttäjä- ja ulosottoastojen palkkaus-, matka-, ammattikirjallisuus- ja koulutusmenojen sekä ulosoton posti-, pankkipalvelu- ja lomakemenojen maksamiseen. Syyttäjä- ja ulosottolaitoksen keskitettyjen atk-järjestelmien käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuvat menot maksetaan samoin momentin määrärahasta.

50. Vankeinhoitolaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 691 200 000 mk.

Kestilän varavankilan johtajan virka (A 26) lakkautetaan 1.1.2000 lukien.

Määrärahasta saa käyttää vankeinhoitolaitoksen työtoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 16 500 000 mk. Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perusteisiin määräytyvien vuokrien alentamiseen.

50. Kriminaalihuollon korvaukset ja avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 68 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kriminaalihuollon järjestämisestä ja rahoituksesta annetun lain nojalla korvausten ja avustusten maksamiseen Kriminaalihuoltoyhdistykselle ja eräille muille yhteisöille.

Käyttösuunnitelma:	mk
Korvaus yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanosta	62 200 000
Avustus kriminaalihuoltoon (enintään)	3 200 000
Avustus kriminaalihuollon perustamishankkeisiin (enintään)	3 400 000
<hr/> Yhteensä	<hr/> 68 800 000

74. Uudisrakennukset ja perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 113 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös maarakennushankkeisiin, rakennustuotannon tehostamiseen tarvittaviin selvityksiin ja suunnitelmiin sekä hankemäärärahalla palkatun henkilökunnan koulutukseen. Määrärahaa saa käyttää myös vankien työllistämiseen puolustusministeriön, opetusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön ja liikenneministeriön hallinnonalojen työkohteissa. Määrärahasta saadaan lisäksi käyttää enintään 3 000 000 mk kunnan omistuksessa olevissa kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa työsiirtolatyönä tehtävistä kunnostustöistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Kun-

nan kanssa on tällöin sovittava kohteen kunnostamista ja käyttöä koskevista ehdoista.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1 000 mk	mk/m ²		
1. Talonrakennusten suunnittelu					2 969 000
2. Pienehköt hankkeet					6 000 000
3. Helsingin keskusvankilan perusparannus	11 260	84 500	7 504	12 500 000	8 000 000
4. Vaasan lääninvankilan peruskorjaus ja lisärakentaminen	3 452	39 535	11 453	32 000 000	7 535 000
5. Sukevan keskusvankilan peruskorjaus	1 622	21 496	13 253	21 000 000	496 000
6. Vantaan lääninvankila	8 409	136 700	16 256	10 550 000	54 000 000
7. Riihimäen keskusvankilan perusparannus	8 418	88 348	10 495		2 000 000
8. Työsiirtolat					32 400 000
Yhteensä					113 400 000

70. Vaalimenot

21. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 96 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vaalilain (714/1998), saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) ja menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyk-

sissä annetun lain (571/1987) mukaisesti eduskuntavaaleista, presidentinvaalista, kunnallisvaaleista, europarlamenttivaaleista, saamelaiskäräjävaaleista ja neuvoa-antavista kansanäänestyksistä sekä niiden tulosten kokoamisesta ja tietojenkäsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääloukka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiaiministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
113 383 000 mk.

02. Ulkomaalaisvirasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
33 000 000 mk.

05. Lääninhallitukset

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
256 766 000 mk.

06. Rekisterihallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
157 838 000 mk.

07. Kihlakunnat

21. *Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 233 382 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää kihlakunnanviraston yhteisen henkilökunnan palkkauksiin sekä yhteisiin toimitila-, tietoliikenne- ja kehittämis- sekä erinäisiin muihin menoihin.

75. Poliisitoimi

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
2 815 050 000 mk.

70. *Viranomaisradioverkon rakentaminen ja käyttö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 320 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää viranomaisradioverkon rakentamiseen ja rakentamisen aikaisten käyttömenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viiden henkilötyövuoden palkkaamiseen projektitehtäviä varten.

Sisäasiaiministeriö oikeutetaan tekemään viranomaisradioverkon toteuttamiseen liittyviä sopimuksia vuonna 2000 siten, että valtuuden käytöstä aiheutuvat menot saavat olla vuonna 2001 enintään 191 000 000 mk.

80. Pelastustoimi

21. *Pelastustoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa
92 927 000 mk.

Määrarahasta saa käyttää maksullisen koulutustoiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 2 076 000 mk.

22. *Eriyismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pelastustoimesta annetun lain (561/1999) 75 §:n nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen, sekä kulutusmenoihin, jotka aiheutuvat ilma-alusten käytöstä pelastuspalveluun ja siihen liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamisesta Ilmailulaitokselle, metsäpalojen

tähystystoiminnasta sekä kansainvälisen hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta sekä kriisienhallinnan siviilitoimintaan osallistumisesta.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen avun antamiseen YK:n alaisena toimivan katastrofien arviointi- ja koordinoitiryhmän (UNDAC), YK:n ympäristöohjelman (UNEP) asiantuntijoiden, NATO:n Euro-Atlanttisen kumppanuusneuvoston (EAPC) asiantuntijoiden, Suomen pelastuspalvelun kansainvälisen komennuskunnan (FRF) kahden- tai monenvälisistä komennuksista johtuviin palkkaus- ja toimintakustannuksiin sekä kuntien pelastustehtävistä lähialueilla aiheutuviin toimintakustannuksiin.

31. *Valtionosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 26 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kunnille palo- ja pelastustoimen kustannuksiin suoritettavista valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (560/1975) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen, sekä pelastustoilain (561/1999) 74 §:n mukaisten avustusten maksamiseen kunnille.

90. Rajavartiolaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 948 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen sekä rakennusten, rakenteiden ja kiinteistöjen perusparannuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen hankintameno tai kustannusarvio on alle 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään 6 500 000 mk palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perusteisiin määrättyjen vuokrien alentamiseen.

70. *Ilma- ja vartioalusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 44 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään 42 000 000 mk vuoden 1998 talousarviossa myönnetyn tilausvaltuuden nojalla helikoptereiden loppurahoitukseen.

Rajavartiolaitos oikeutetaan tilaamaan vuonna 2000 kaksi vartiolaivaa varusteineen, joiden hankintahinta rajavartiolaitoksen osalta on enintään 94 000 000 mk. Valtuuden käytöstä saa valtiolle aiheutua menoja vuonna 2000 enintään 2 000 000 mk, vuonna 2001 enintään 25 500 000 mk, vuonna 2002 enintään 28 000 000 mk, vuonna 2003 enintään 23 500 000 mk ja vuonna 2004 enintään 15 000 000 mk sekä lisäksi tarvittaessa indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvat hankintasopimuksen mukaiset menot.

74. *Rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Onttolan kasarmin perusparannukseen. Hankkeen hyötyala on 3 564 m², kustannusarvio 13 500 000 mk eli 3 788 mk/m².

97. Avustukset kunnille

31. *Kuntien yleinen valtionosuus, verotuloihin perustuvat tasaukset ja siirtymätasaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 012 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain (1147/1996) mukaisen kuntien yleisen valtionosuuden, kuntien verotuloihin perustuvien tasauksien ja siirtymätasauksien maksamiseen kunnille.

32. *Kuntien yhdistymisavustukset ja kuntajako* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuntajaosta annetun lain (1196/1997) mukaisten yhdistymisavustusten ja kuntajakoselvitysten kustannusten maksamiseen.

34. *Kuntien harkinnanvarainen rahoitusavustus*

Momentille myönnetään 320 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuntien valtionosuuslain 13 §:n mukaisten harkinnanvaraisten rahoitusavustusten maksamiseen kunnille. Harkinnanvaraista valtion rahoitusavustusta voidaan myöntää kunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisen tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Taloudellisen tuen tarpeeseen vaikuttavina tekijöinä otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Sisäasiainministeriö voi asettaa avustuksen myöntämiseksi ja käytölle kunnan talouden tervehdyttämistä koskevia ehtoja.

35. *Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleisen edunvalvonnan järjestämisestä annetun lain (443/1999) 6 §:ssä tarkoitettuihin edunvalvontapalvelun tuottajille maksettaviin korvauksiin.

80. *Korkotuet ja velkojen vakautuslainat kunnille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kunnan talouden vakauttamisesta ja kuntaselvityksestä annetun lain (658/1994) mukaisten korkotukien maksamiseen.

98. Alueiden kehittäminen

43. *Maakunnan kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 32 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen, mukaan lukien osaamiskeskus- ja kaupunkipoliittiset toimenpiteet.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

61. *EU:n osallistuminen rakenne- ja aluekehitysohjelmiin sekä yhteisöaloitteisiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 590 930 000 mk.

Vuonna 2000 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 902 325 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 2000—2006 tavoiteohjelmia 1 ja 2 sekä INTER-REG III ja Urban -ohjelmia toteuttavien valtion omien tai muiden hankkeiden sekä ohjelmien toteuttamiseen liittyvään tekniseen apuun Euroopan aluekehitysrahastosta maksettavana rahoitusosuutena.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n komission kanssa vuosille 1995—1999 hyväksytyjä tavoitteiden 6, 2 ja 5b koskevia ohjelmia ja yhteisöaloitteita toteuttavien valtion omien tai muiden hankkeiden sekä ohjelmien toteuttamiseen liittyvään tekniseen apuun Euroopan aluekehitysrahastosta maksettavana rahoitusosuutena.

Määrärahaa saa yhdessä muiden hallinnonalojen momenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 75 henkilön palkkaamiseen.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 32 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 80 000 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitys- ja sosiaalirahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden valtion rahoitusosuuden maksamiseen, lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen, mukaan lukien osaamiskeskus- ja kaupunkipoliittiset toimenpiteet. Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen kehittämisraha.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 53 150 000 mk.

22. *Kiinteistövarallisuuden omistajuudesta ja hallinnoinnista aiheutuvat menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puolustusministeriön hallinnonalan kiinteistövarallisuuden hankinnasta, vuokraamisesta, hoidosta ja luovuttamisesta aiheutuvien hallinnollisten menojen maksamiseen henkilöstömenoja lukuun ottamatta.

74. *Uudisrakennukset ja perusparannukset*
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 243 500 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Rakennustyö	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Koulutusrakennus, Säskylä	2 256	18 000	7 979		18 000 000
2. Huoltotilat, Kemiö	3 000	25 600	8 533		10 000 000
3. Kasarmi nro 2 pp II-vaihe, Kajaani	6 100	12 000	1 967	6 000 000	6 000 000
4. Koulutusrakennus, Kajaani	2 175	16 000	7 356	15 000 000	1 000 000
5. Keskusvarasto, Kajaani	7 085	37 500	5 293		18 300 000
6. Muonituskeskus, Kankaanpää	3 295	28 000	8 498		14 500 000
7. Ilmasotakoulun korkeakoulu- osaston pp, Kauhava	1 956	12 400	6 340		12 400 000
8. Aluekeskuksen pp, Tampere	3 796	49 700	13 092	26 600 000	19 000 000
9. Kiinteistö- ja turvavalvonta, Turku		34 500		26 300 000	4 000 000
10. Sääsuojat, kenttä- ja aluetyöt, Vantaa		10 000		7 200 000	2 800 000
11. Koulutusrakennus ja elektro- niikkakorjaamo, Valkeala	3 236	26 500	8 189		14 500 000
12. Keskusvarasto, Valkeala	2 000	11 500	5 750		4 300 000
13. Helsingin sotilasläänin esikun- ta, Espoo		90 000		1 000 000	3 400 000
14. Pienehköt työt					91 600 000
15. Sotilasalueiden ja -laitteiden rakentaminen					15 700 000
16. Suunnittelu, tutkimus ja varalla					8 000 000
Yhteensä					243 500 000

87. *Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 11 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää hankintavaltuuksista, kiinteistöjen ja rakennusten hankkimisesta sekä osakkeiden hankkimisesta asunto- ja kiinteistö-osakeyhtiöistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

10. **Puolustusvoimat**

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 720 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puolustusmateriaalin sekä puolustusvoimien muun kaluston, välineistön ja laitesuojien hankkimisesta aiheutuvien

menojen maksamiseen ja hankintaan välittömästi liittyviin tutkimus- ja kehittämistoimintaan, järjestelmien testaukseen, käyttökoulutukseen ja hallintomenoihin. Määrärahaa saa käyttää 3 547 000 000 mk aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista ja niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 98 000 000 mk puolustushaarojen ja aselajien uusinta- ja täydennyshankintoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan projektihenkilöstön palkkaamiseen.

Sen johdosta, että aikaisemmissa talousarvioissa hyväksytyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2000 aikana tehdä sopimuksia sanottujen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitussuunnitelmissa esitettyjä markkamääriä.

Vuonna 2000 saa tehdä tiedustelu-, valvontaja johtamisjärjestelmien (tiedustelu-, valvontaja johtamisjärjestelmien hankkimisen tilausvaltuus, TVJ 2000) hankkimiseksi sopimuksia siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantuloapäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2000—2005 enintään 2 665 000 000 mk. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden

2000 loppuun mennessä enintään 20 000 000 mk, vuoden 2001 loppuun mennessä enintään 370 000 000 mk, vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 950 000 000 mk, vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 1 555 000 000 mk, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 2 195 000 000 mk ja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 2 665 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi (ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaamisen tilausvaltuus, ITTT) sopimuksia siten, että niistä aiheutuu talousarvion voimaantuloapäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2000—2005 enintään 1 150 000 000 mk. Valtuuden käytöstä saa aiheutua mainitulla valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuoden 2000 loppuun mennessä enintään 35 000 000 mk, vuoden 2001 loppuun mennessä enintään 185 000 000 mk, vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 409 000 000 mk, vuoden 2003 loppuun mennessä enintään 609 000 000 mk, vuoden 2004 loppuun mennessä enintään 879 000 000 mk ja vuoden 2005 loppuun mennessä enintään 1 150 000 000 mk.

Uusien tilausvaltuuksien enimmäismäärien mukaiset suoritukset voidaan sitoa alaa kuvaavaan hintakehitykseen vuoden 2000 ensimmäisestä vuosineljänneksestä.

Tilausvaltuus	Myönnetty Myönnetään		
	milj. mk	milj. mk	milj. mk
01. Tiedustelun, valvonnan ja johtamisen järjestelmien ylläpitäminen	500	400	100
02. Torjuntahävittäjien uusiminen	9 500	8 817	683
03. Torjuntahävittäjien ase- ja huoltojärjestelmien uusiminen	4 420	4 120	280
06. Tutkimustoiminnan ja hankintaedellytysten luominen	2 700	545	1 233
07. Valmiusyhtymien varustaminen	6 148	22	801
08. Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmien hankkiminen	2 665		20
09. Ilmapuolustuksen tukeutumisen ja toimintamahdollisuuksien turvaaminen	1 150		35
Yhteensä			3 152

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 615 573 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puolustusvoimien tehtävien edellyttämään toimintaan, ulkomaalaisille oppilaille annettavasta sotilaskoulutuksesta ja puolustusvoimien joukkojen kansainvälisestä harjoitustoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä kevytrakenteisten suojien ja varastojen rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen silloin, kun hankkeen kustannusarvio on alle 1 000 000 mk. Määrärahaa saa käyttää enintään 18 000 000 mk palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen ja Puolustushallinnon rakennuslaitokselle maksettavaan asuntotoimen hintatukeen sekä enintään 2 000 000 mk sotainvalideille ja sotaveteraaneille, maanpuolustustyölle sekä merkittäville urheilukilpailuille suoritettavan liiketaloudellisin perustein hinnoitellun maksullisen palvelutoiminnan maksujen alentamiseen. Vuonna 2000 saa tehdä varustuksen käyttöä ja kunnossapitoa koskevia pitkäaikaisia sopimuksia määrärahan puitteissa siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2001 loppuun mennessä enintään 298 000 000 mk ja vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 378 000 000 mk.

Sen johdosta, että vuoden 1999 talousarviossa hyväksytyjen tilausvaltuuksien perusteella ei kaikilta osin ole ollut mahdollista tehdä sopimuksia, saa vuoden 2000 aikana tehdä sopimuksia sanottujen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti edellyttäen, että näistä sopimuksista aiheutuvat vuotuiset maksut eivät ylitä kyseisten tilausvaltuuksien rahoitussuunnitelmissa esitettyjä markkamääriä.

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. *YK:n ja ETYJin rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 159 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilastarkkailijoiden palkkojen ja kansallisen päivärahan maksamiseen, valmiusjoukon palkkaus-, koulutus-, ylläpito-, varustamis-, hallinto- ja muiden kulutusmenojen ja pohjoismaisten rauhanturvakurssien menojen maksamiseen sekä Libanonissa, Bosnia-Herzegovinassa ja Kosovossa olevien suomalaisten rauhanturvajoukkojen sekä Kyproksella olevan Suomen osaston matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, varustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen.

Määrärahalla pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun henkilöstön määrä saa olla enintään 23 henkilötyövuotta. Lukuun ei sisälly YK:n ja ETYJin rauhanturvaamisoperaatioihin palkattava henkilöstö.

Siinä tapauksessa, että Suomen hallitukselle esitetään pyyntö uuden rauhanturvajoukon lähettamisestä YK:n tai ETYJin rauhanturvaamistehtäviin ja Suomi päättää rauhanturvajoukon asettamisesta tai että Suomi päättää jatkaa osallistumistaan jo käynnissä olevan operaation seuraavaan vaiheeseen, saa näihin menoihin käyttää tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

24. *Kansainvälisen puolustuspoliittisen yhteistyön menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainväliseen puolustuspoliittiseen yhteistyöhön liittyvistä kokouksista, neuvotteluista, seminaareista, koulutustilaisuuksista ja harjoituksista sekä ETY-järjestön luottamusta ja turvallisuutta lisäävien toimien täytäntöönpanosta sekä näistä johtuvista hallinnollisista toimista aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla. Määrärahaa saa käyttää myös aserajoitus- ja asevalvontaneuvottelujen seurantaan ja kokousosallistumiseen, puolustusmateriaaliyhteistyöhön, ympäristönsuojeluyhteistyöhön sekä kaikkien edellä lueteltujen tehtävien tutkimustoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen Suomessa ja ulkomailla.

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

40. *Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 350 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Lapuan patruunatehtaalla vuonna 1976 sattuneesta onnettomuudesta aiheutuneiden tapaturmavakuutuslain mukaisien korvausten maksamiseen.

50. *Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen*

Momentille myönnetään 9 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää suomalaisista rauhan-
turvajoukoista aiheutuvien menojen laskutuksessa ja sotilasasiamiestoiminnan tilinpidossa syntyviin kurssieroihin.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 134 000 000 mk.

03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa
18 400 000 mk.

05. Valtiokonttori

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 220 450 000 mk.

22. *Valtion eläkelautakunnan toimintamenot*
(siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 1 500 000 mk.

07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

05. *Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 14 105 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/1966) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten eläkkeiden, perhe-eläkkeiden, kuntoutustukien ja niiden lisien sekä viivästyskorotusten ja mahdollisten oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään 117 550 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden myöntämiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin

myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Lisäksi määrärahasta saadaan myöntää ylimääräisiä eläkkeitä ja perhe-eläkkeitä Sotainvalidiiden Veljesliiton päätoimisille huoltotehtävissä toimiville toimihenkilöille sekä Kriminaali-huoltoyhdistyksen palveluksessa oleville niille toimihenkilöille, joiden palkkaukseen myönnetään valtionapua noudattaen soveltuvin osin valtion eläkelain, valtion perhe-eläkelain ja rintamaveteraanien varhaiseläkelain säännöksiä. Eläkkeestä vähennetään samasta palveluksesta työntekijäin eläkelain nojalla myönnettävä eläke.

Edelleen määrärahaa saa käyttää valtion palveluksesta aiemmin ylimääräisen eläkkeen saaneiden toimihenkilöiden määräaikaisten eläkkeiden jatkamiseen sekä heidän jälkeensä myönnettävien perhe-eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 4 000 000 mk ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (75/1974) mukaisten taiteilijaeläkkeiden ja ylimääräisistä sanomalehtimieseläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (37/1977) mukaisten sanomalehtimieseläkkeiden myöntämiseen kuitenkin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastavina 35 ylimääräistä taiteilijaeläkettä ja 10 ylimääräistä sanomalehtimieseläkettä. Lisäksi määrärahasta saadaan käyttää enintään 50 000 mk eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden myöntämiseen Maatalousseurojen Keskusliiton, sittemmin Maatalouskeskusten liiton ja niiden jäsenjärjestöinä toimineiden maanviljelys- ja talousseurojen päätoimisesta palveluksesta asutuslainsäädännössä annetun toimivallan käyttämistä varten muodostetuissa toimielimissä. Edellytyksenä on lisäksi,

että henkilöllä on tai olisi ollut oikeus eläkkeeseen valtion varoista tai kunnallisesta eläkejärjestelmästä ns. lisäeläketurvan mukaisesti ja että eläketurva muutoin jäisi olennaisesti pienemmäksi siitä, mitä se olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi luettu eläkeajaksi mainittuja eläkkeitä varten.

Eläke myönnetään sen määräisenä, että se yhdessä Valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen ja Eläkekassa Maan myöntämän eläkkeen kanssa on yhtä suuri kuin Valtiokonttorin tai Kuntien eläkevakuutuksen myöntämä eläke olisi ollut, jos asutustehtävissä palveltu aika olisi kokonaan luettu eläkeajaksi näitä eläkkeitä varten.

07. Muut eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 265 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Kuntien eläkevakuutukselle eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritetuista eläkejärjestelyistä ja Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksestä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvelun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä. Edelleen määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen Nokia Telecommunications Oy:lle, Vapo Oy:lle, Vammass Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka näille yhtiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainekeskukseen, 31.12.1990 Vammasskosken tehtaan ja Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta näiden yhtiöiden palvelukseen. Korvausta maksetaan myös yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistuspohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle sekä perustettaville pohjoismaisille puolustusvälineiden tuotantoyhteisöille, tai muulle Patruunatehdas Lapuan toimintaa jatkavalle yhtiölle, joiden palvelukseen em. Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleet henkilöt on vuonna 1999 siirretty. Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisin perustein lasketusta eläkevas-

tuiden kertasuorituksesta. Määrärahaa saa käyttää myös 2 000 000 markan kertasuoritukseen Kasvinjalostuslaitoksen toimintaa jatkavalle osakeyhtiölle yhtiön palvelukseen siirtyvien henkilöiden takautuvan lisäeläketurvan kattamisesta aiheutuviin menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä suoritettuihin eläkeoikeuksien pääoma-arvojen siirtoihin valtion eläkejärjestelmästä asiaa koskevan lain mukaisesti.

50. Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 186 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tapaturmavakuutuslain ja liikennevakuutuslain sekä mainittuihin korvausjärjestelmiin liittyvän muun lainsäädännön mukaisten korvausten maksamiseen, valtion palveluksessa olleiden henkilöiden ja eräiden heihin verrattavien henkilöiden kuoltua suoritettavan taloudellisen tuen maksamiseen, valtion virkamieslain ja eroraha-asetuksen mukaisen erorahojen, toistuvien korvausten ja koulutusrahojen maksamiseen sekä valtion palveluksessa oleville virantoimituksesta tai työtehtävien suorittamisesta aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaamiseen, valtion liikelaitosten vahinkoturvajärjestelmästä suoritettavien korvausten sekä rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaisten korvausten maksamiseen.

10. Valtiontalouden tarkastusvirasto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 42 500 000 mk.

18. Verohallinto

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 680 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös ajoneuvohallintokeskukselle maksettavien eräiden tieliiken-

teen veroasioiden hoitoon liittyvien korvausten maksamiseen.

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 891 500 000 mk.

Määrärahaa saa Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaista tasoitusta ja tasoitusmäärää koskevien ennakkomaksujen suorittamiseen. Kun tasoitus lain mukaan suoritetaan jälkikäteen, saattavat tällöin vielä vahvistamattomien tasoitusten määrät nousta ennakkomaksuja suuremmiksi. Tämän johdosta määrärahaa saa käyttää ennen lopullisen tasoituksen vahvistamista myös lisäennakon myöntämiseen varainhoitovuotta edeltäneiden vuosien menoihin.

31. *Verohyvitys* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. *Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. Tullilaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 556 185 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös koulutusyhteistyöhön ja siitä aiheutuviin menoihin Venäjän ja Baltian maiden kanssa.

52. Tilastokeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 202 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n jäsenyyteen liittyvien tilastohankkeiden rahoitukseen.

60. Valtion kiinteistölaitos

1. *Palvelu- ja muut toimintatavoitteet*

Valtion kiinteistölaitoksen operatiivisena tehtävänä on huolehtia vastuulleen annetuista kiinteistöistä ja kohtuullisin markkinaperusteisin ehdoin tarjota toimitiloja ensisijaisesti valtion virastoille ja laitoksille. Päämääränä on hallita kiinteistöjä pitkäjänteisesti pyrkien pääoman tehokkaaseen käyttöön ja tuottavuuteen sekä kiinteistöjen arvon säilymiseen ja vuokralaisuskolliisuuteen. Toimitilatarjonnassa otetaan huomioon sekä liiketaloudelliset tavoitteet että asiakkaiden tarpeet siten, että rakennuskanta ylläpidetään kysyntää vastaavana.

Valtion kiinteistöhallinnon uudelleenjärjestelyjä jatketaan vuonna 2000 siten, että eräiden opetusministeriön alaisten kulttuurirakennusten hallinta siirretään Valtion kiinteistölaitokselle. Siirrettävän omaisuuden arvo on noin 1 400 milj. mk. Omaisuudesta merkitään noin 950 milj. mk kiinteistölaitoksen muuhun omaan pääomaan ja noin 450 milj. mk lainaehdoin annetuksi velkapääomaksi. Muuhun omaan pääomaan merkitystä omaisuudesta noin 175 milj. mk on Valtion kiinteistölaitosta koskevan lain (1052/1998) 5 §:n mukaista erityisomaisuutta, joka ei ole voiton tuloutuksen perusteena. Valtioneuvosto valtuutetaan päättämään tarkemmin siirrettävästä valtion omaisuudesta.

Valtion kiinteistölaitos alkaa periä vuoden 2000 alusta lukien vuokraa ja käyttökorvauksia hallitsemisissaan tiloissa sijaitsevista henkilöstö- ja opiskelijaravintoloista. Ravintolat pyritään vuokraamaan ensisijaisesti rakennuksen päävuokralaisena toimivalle virastolle ja toissijaisesti ravintolanpitäjälle.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Valtion kiinteistölaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2000 enintään 1 350 milj. mk. Lisäksi Valtion kiinteistölaitos saa tehdä sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 850 milj. mk. Tämän lisäksi Valtion kiinteistölaitos saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö rahoittaa.

Suurin osa investoinneista on rakennusalan arvoa säilyttäviä ja sen toimintakelpoisuutta parantavia korjausinvestointeja, joista noin puolet kohdistuu yliopisto- ja korkeakoulurakennuksiin. Uudisinvestoinnit toteutetaan kysyntää vastaavasti painottaen korkeakoulu- ja tutkimusrakennuksia.

Lisäksi Valtion kiinteistölaitos saa antaa vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia tytäryhtiöinä toimivien kiinteistöosakeyhtiöiden lainoista yhteensä enintään 200 milj. markan arvosta.

3. Lainanotto

Valtion kiinteistölaitos oikeutetaan ottamaan vuoden 2000 aikana tehtäviä investointisitoumuksia ja kiinteistölaitokselle siirtyneiden ostohankkeisiin liittyvien velkaosuuksien maksamista varten valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 300 milj. mk.

70. Hallinnon kehittämiskeskus

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Hallinnon kehittämiskeskus tuottaa julkisen hallinnon erityisasiantuntemukseen perustuvaa koulutusta, konsultointi- ja muita kehittämispalveluja. Kehittämiskeskus tukee toiminnallaan julkisen hallinnon keskeisten uudistus- ja kehittämistavoitteiden toteuttamista.

Palvelutoiminnan painopistealueita ovat erityisesti valtioneuvoston 16.4.1998 tekemän hallintopolitiikan suuntaviivoja koskevan periaatepäätöksen mukaisten kehittämishankkeiden tukeminen sekä johdon ja johtamisen kehittäminen ja julkisten hallinto- sekä palvelutehtävien laadun varmistaminen. Painopisteenä on myös

tuottaa palveluja, joiden avulla voidaan tukea Suomen vaikuttamista ja toimintakykyä EU:ssa sekä EU:n hallinnon uudistamisessa ja kehittämisessä. Tällaisia palveluja voisivat olla osallistuminen komission virkamiesten koulutuksen järjestämiseen. EU:n laajenemiskehitys otetaan huomioon. Hallinnon kehittämiskeskuksen kehittämispalvelujen vienti tukee hallituksen lähi-alue- ja Baltian politiikkaa.

Hallinnon kehittämiskeskuksen osallistumisesta EU:n piirissä tapahtuvaan komission virkamiesten koulutuksen järjestämiseen osallistumisesta mahdollisesti syntyvän alijäämän kattamiseksi suoritetaan korvaus momentin 28.80.20 määrärahasta.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Hallinnon kehittämiskeskuksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2000 enintään 2 500 000 mk. Lisäksi Hallinnon kehittämiskeskus saa tehdä vuonna 2000 investointeja koskevia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja seuraavina vuosina enintään 2 500 000 mk.

3. Lainanotto

Hallinnon kehittämiskeskus oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 5 000 000 mk.

80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

20. *Kehittämisen- ja koulutustoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää julkisen hallinnon kehittämisen edellyttämien tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen tuottamis- ja hankintamenojen sekä kehittämis- ja koulutustoiminnasta aiheutuvien ulkomaanmatkajen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansallisten, OECD:n ja EU:n rahoittamien lähialueiden ja tulokasmaiden kehittämishankkeiden organisointiin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU-yhteistyöhön hallinnon kehittämisessä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 mk korvauksen myöntämiseen Hallinnon kehittämiskeskuksesta kehittämiskeskusten EU:n piirissä tapahtuvaan komission virkamiesten koulutuksen järjestämiseen osallistumisesta mahdollisesti aiheutuneeseen alijäämään.

Määrärahaa saa käyttää noin 10 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

21. *Henkilöstön sopeuttamisen tukeminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää hallinnon rationalisoinnin yhteydessä tarvittavista henkilöstön uudelleen sijoittamisen tukitoimista aiheutuviin menoihin.

23. *Työsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työsuojelurahastoa vastaavan järjestelyn (laki työsuojelurahastosta 407/1979) toteuttamiseksi valtionhallinnossa työsuojelututkimukseen, työsuojelukoulutukseen, työsuojelutietojen keräämiseen ja työsuojelua koskevaan tiedottamiseen sekä valtiotyöntekijän ja sen palveluksessa olevan henkilöstön välisten työelämän suhteiden edistämistä tarkoittavaan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen. Määrärahalla saa palkata enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin työsopimussuhteisiin tällä määrärahalla rahoitettavia tutkimusprojekteja varten.

24. *VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (280/1966) mukaisten kuntoutuksesta aiheutuvien muiden etuuskien kuin kuntoutustukien maksamiseen, Valtiokonttorin varhaiskuntoutuksesta antamien ohjeiden mukaiseen toimintaan

sekä kuntoutustoiminnan tutkimuksesta, kehittämisestä ja koulutuksesta aiheutuviin menoihin.

25. *Valtion henkilöstöjärjestelyt* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 16 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lakkautuspalkkalain (182/1931) mukaisten lakkautuspalkkojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös ennen vuotta 1992 päätetyn viraston toiselle paikkakunnalle siirron johdosta työpaikan järjestämiseen henkilölle, joka ei ole voinut siirtyä viraston uudelle sijaintipaikkakunnalle.

26. *EU-puheenjohtajuus*

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomelle vuonna 1999 tulleen Euroopan unionin puheenjohtajuuden aiheuttaman välttämättömän lisähenkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin palvelussuhteisiin ja tehtäviin. Määrärahaa saa käyttää myös EU-puheenjohtajuudesta tai siihen valmistautumisesta johtuviin ylityökorvausten maksamiseen, lisähenkilökunnan tarvitsemista toimitiloista aiheutuviin menoihin, matka- ja edustus- ja postituskustannusten maksamiseen, tiedotus-, käänös- ja julkaisukustannusten maksamiseen, julkaisu- ja tiedotusmateriaalin tuottamiseen sekä muihin EU-puheenjohtajuudesta tai siihen valmistautumisesta aiheutuviin menoihin, ei kuitenkaan kokousten, seminaarien ja muiden niitä vastaavien EU-puheenjohtajuuteen liittyvien tilaisuuksien järjestämisestä välittömästi aiheutuviin menoihin.

60. *Valtionosuus koulutus- ja erorahastosta johdettavista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) 4 §:n 2 momentin mukaisen valtion maksun maksamiseen koulutus- ja erorahastolle.

81. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

01. *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen. Määrärahalla saa palkata enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

02. *Eräät muut palkat ja virkasuhteen ehtoja koskevat päätökset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten maksamiseen sellaisissa tapauksissa, joissa henkilöstön lisätarve ei ole ollut tiedossa varsinaista talousarvioesitystä laadittaessa, sekä valtiovarainministeriön tekemistä virkasuhteen ehtoja koskevista päätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

22. *Nettobudjetoitujen virastojen toiminnan kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 888 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vuoden 1998 talousarvion tulomomenteille nettobudjetoitujen virastojen maksullisen toiminnan kehittämiseen sekä kone- ja laitehankintoihin.

23. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 700 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten valtion virastojen ja laitosten tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

24. *Kehitysyhteistyöstä ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvat arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kehitysyhteistyöhön ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden avustamiseen

käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

95. *Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten talousarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten lakiin tai asetukseen perustuvien menojen maksamiseen, joita varten talousarvioon ei ole erikseen myönnetty määrärahaa.

96. *Edeltä arvaamattomat tarpeet*

Momentille myönnetään 1 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten edeltä arvaamattomista tarpeista aiheutuvien välttämättömien menojen maksamiseen, joita varten talousarviossa ei ole määrärahaa.

82. Korvaukset rahastoille ja rahoituslaitoksille

Valtioneuvosto oikeutetaan määräämillään ehdoilla antamaan vuonna 2000 vastavakuuksia vaatimatta valtion omavelkaisia takauksia ja takuita valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 1 §:n 4 momentissa tarkoitettujen yhtiöiden koti- ja ulkomaisten lainojen, muiden sitoumusten ja sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Takauksia, takuita ja muita sitoumuksia saa antaa siten, että niiden yhteenlaskettu pääomamäärä yhdessä vuosina 1993—1997 momentilla 28.87.89 myönnettyjen valtuuksien nojalla annettujen sitoumusten kanssa on enintään 35 000 000 000 mk tai yhdessä vuosien 1993—1996 momentilta 28.87.89 ja vuoden 1993 ensimmäisen lisätalousarvion momentilta 28.87.51 myönnetyn muun tuen kanssa pääomamäärältään enintään 60 000 000 000 mk.

41. *Takauskorvaukset eläkekassa Tuelle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta aiheutuviin menoihin.

44. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille

Momentille myönnetään 21 345 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sen taloudellisen hyödyn korvaamiseksi, minkä Suomen Pohjoismaiden Investointipankin isäntämaana katsotaan saavan.

60. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen itsenäisyyden juhlarahaston tutkimus- ja koulutustoiminnan rahoittamiseen.

63. Korvaus valtion vakuusrahastolle lainojen ja takausten hoitomoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 400 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion vakuusrahastosta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaisesti valtion vakuusrahaston ottamien lainojen ja niiden korkojen ja lainoista maksettavien muiden menojen suorittamiseen sekä rahaston takausvelvoitteiden täyttämiseen.

84. Kansainväliset rahoitusosuudet

66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella vuosina 1982—1986 annettujen sitoumusten lunastamiseen sekä lunastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää vuoden 1986 jälkeen annettujen sitoumusten lunastamisen yhteydessä aiheutuvien valuuttakurssitappioiden ja lunastamiskustannusten maksamiseen.

68. Suomen maksuosuus Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön pääomasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiön peruspääoman korotuksen vuonna 2000 suoritettavan viidennen maksuosuuden maksamiseen.

88. Osuus Pohjoismaiden Investointipankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 990 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Pohjoismaiden Investointipankin peruspääoman korotuksen Suomen vuonna 2000 suoritettavan toisen osuuden maksamiseen.

89. Suomen osuus Kansainvälisen investointitakuulaitoksen peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kansainvälisen investointitakuulaitoksen (MIGA) pääoman korotuksen Suomen vuonna 2000 suoritettavan ensimmäisen osuuden maksamiseen. Kansainvälisen investointitakuulaitoksen pääoman korottamiseen saadaan sitoutua siten, että Suomen osuus takuulaitoksen pääomasta nousee 4 944 740 Yhdysvaltain dollarilla 6 492 000 Yhdysvaltain dollariin, ja että korotuksen sisäänmaksettavasta osuudesta suoritetaan vuosina 2000—2001 yhtä suurina vuotuiserinä yhteensä enintään 872 747 Yhdysvaltain dollaria.

90. Suomen maksuosuudet Euroopan unionille

66. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 915 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionille suoritettavien arvonnalisöveropohjaan ja bruttokansantuloon perustuvien Suomen maksuosuuksien maksamiseen.

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

63. (28.99.62) *Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, jossa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, verohallituksen tai tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.

95. *Valtion saatavien turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion laina- ja takausaatavien sekä perintöomaisuuden turvaamisesta ja hoidosta sekä aiheettomasti maksettujen etuuksien takaisin perimisestä ja valtion takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai pakkohuutokaupassa, milloin se on valtion laina-, takaus- tms. saatavien turvaamiseksi tarpeen, sekä valtiolle näin tulleen omaisuuden hoidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

96. *Hallinnon kehittämiskeskuksen kiinteistömenojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Hallinnon kehittämiskeskuksen käytössä olevan Munkkiniemen kiinteistön kiinteistömenojen korvaamiseen.

Pääluokka 29
OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

10. *Eräiden valtion kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 326 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnassa olevien kiinteistöjen käytöstä, kunnossapidosta, korjauksista ja niihin liittyvistä lisärakennushankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentin käyttötarkoitukseen liittyviä sitoumuksia saa vuonna 2000 tehdä siten, että niistä vuoden 2000 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 5 000 000 mk.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 104 914 000 mk.

22. *Kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetusministeriön hallinnonalan kehittämis-, kokeilu-, suunnittelu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnasta, niihin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä sekä eri hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien toimintamenojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus-, koulutus- ja kulttuurihankkeiden maksamiseen.

26. *Eräät kopiointi- ja tallennuskorvaukset*

Momentille myönnetään 23 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisten kopiointi- ja tallennuskorvausten kopiointitutkimusmenojen ja kopiointia ja tallennusta koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menojen maksamiseen.

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 2 967 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Svenska Finlands folkting -toiminnan valtionavusta annetun lain (902/1985) mukaisten avustusten ja käyttösuunnitelmassa yksilöityjen muiden avustusten maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Svenska Finlands folkting -toiminnan valtionapu, mistä 470 000 mk utbildningsdelegationin sekä muihin toiminta- ja toimistomenoihin	1 952 000
Paasikivi-Seura	125 000
Eräiden siirtoväen sankarihautojen hoito	90 000
Kaatuneiden muiston vaaliminen sekä luovutetun alueen hautausmaiden kunnostaminen	800 000
Yhteensä	2 967 000

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 46 600 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 211 500 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää EU:n rakennerahastoista osarahoitettavien EU:n tavoiteohjelmien, yhteisöaloiteohjelmien ja pilottihankkeiden sekä teknisen avun valtion rahoitusosuuden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen liittyvien kulutusmenojen sekä tarvittavan enintään seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen yh-

dessä momenttien 26.98.61 ja 34.05.61 määrärahojen kanssa.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annettun lain (1135/1993) 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

05. Kirkollisasiat

21. *Ortodoksisen kirkollishallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 704 000 mk.

Valtion virkamieslain (750/1994) 68 §:n nojalla ortodoksisen kirkkokunnan kahden kanslia-apulaisen (A13) viran nimi muutetaan laskenta-sihteeriksi (A13), kahden toimistovirkailijan (A10) viran nimi muutetaan toimistosihteeriksi (A10) ja yhden kirjaajan (A12) viran nimi muutetaan toimistovirkailijaksi (A12).

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 2 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöityjen avustusten maksamiseen. Suomen Merimieskirkolle myönnettävästä avustuksesta saa käyttää enintään 900 000 mk Antwerpenin ja Hampurin merimieskirkkojen rakennusavustuksiin edellyttäen, että evankelis-luterilaisen kirkon keskusrahasto suorittaa vastaavat osuudet.

Käyttösuunnitelma:	mk
Eräät avustukset ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnille ja laitoksille	900 000
Avustus Suomen Merimieskirkolle	1 400 000
<hr/> Yhteensä	<hr/> 2 300 000

07. Opetushallitus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 102 195 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös oppimateriaalin kehittämiseen sekä ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen. Määrärahasta käytetään 1 400 000 mk avustuksena saamelaiskäräjille jaettavaksi saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista varten.

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. *Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 178 000 mk.

25. *Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 43 065 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja pohjoismaiseen kulttuuriyhteistyöhön sekä kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta. Määrärahasta saadaan myöntää ulkomaille suuntautuvan kulttuuri- ja sivistystoiminnan edellyttämiin palkkaus- ja ohjelmamenoihin tarkoitettuja avustuksia ja apurahoja henkilöille ja yhteisöille, jotka edistävät opetus-, tiede- ja kulttuurivaihtoa sekä Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemistä ulkomailla. Määrärahaa saa lisäksi käyttää määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen enintään yhtä henkilövuotta vastaavasti.

50. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 29 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelmasa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
Kulttuuri-instituutit	17 600 000
Kansainväliseen levitykseen tarkoitettujen julkaisujen tukeminen	1 500 000
Eräiden ulkomaanyhdistysten toiminta	10 400 000
Yhteensä	29 500 000

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Unescon ja muiden hallitustenvälisen monenkeskisen sivistyksellisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen.

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 570 815 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan tukirahana 15 300 000 mk pitkäkestoiseen, vähintään 20 opintoviikon laajuiseen täydennyskoulutukseen erityisesti aloilla, joilla työnantajan ostaman koulutuksen osuus on vähäistä sekä 5 000 000 mk Helsingin kauppakorkeakoulun BBA- ja MBA-täydennyskoulutusohjelmien tukemiseen ja 800 000 mk Sibelius-Akatemian täydennyskoulutustoiminnan tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös Kuopion yliopistolle siirtyvän Helsingin yliopiston apteekin sivuapteekin kauppahinnan maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös yliopistojen opettajille, tutkijoille ja opiskelijoille myönnettävien tutkimusta ja koulutusta edistävien apurahojen maksamiseen, opiskelijoille opintoihin liittyvän harjoittelun järjestämiseen sekä harjoittelukoulujen tukipalveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Vuoden 2000 aikana saa tehdä sellaisia yliopistojen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2000 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 5 000 m².

22. Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 156 587 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yliopistoja koskevan tutkimus-, arviointi-, selvitys-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan sekä näihin liittyvän kansainvälisen yhteistyön menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma:	mk
1. Tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta	38 687 000
2. Yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet	37 900 000
3. Työllistymispalvelu ja -selvitystoiminta	20 000 000
4. Korvaus Helsingin yliopistolle	5 000 000
5. Tutkimusedellytysten vahvistaminen	55 000 000
Yhteensä	156 587 000

Määrärahaa saa käyttää yliopistojen käyttöön tarkoitettun oppimateriaalin kustannustoiminnan sekä opetuksen ja tutkimuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi tarvittavien menojen ja avustusten maksamiseen.

Määrärahasta voidaan suorittaa Helsingin yliopiston rahastoille 5 000 000 mk korvauksena suomen- ja ruotsinkielisten almanakkojen ja kalenterien julkaisemisen yksinoikeuden poistamiseksi lain (1195/1994) johdosta.

Määrärahaa saa käyttää 127 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määrääkäsiksi tehtäviin.

23. Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 42 740 000 mk.

Määrärahasta käytetään 16 655 000 mk opiskelija-, harjoittelija-, nuoriso- ja asiantuntija-

vaihtoon myönnettäviin stipendeihin, apurahoihin ja avustuksiin, 6 610 000 mk ulkomaisissa yliopistoissa palvelevien suomalaisten ulkomaanlehtoreiden ja vierailevien professorien sekä muiden ulkomailla toimivien opetushallintoviranomaisten, yhteensä enintään 47 henkilöä, palkkoja varten soveltuvin osin ulkomaanlehtoriohjesäännön mukaisesti ja 2 630 000 mk ulkomailla tapahtuvan suomen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 855 000 mk maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 353 599 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös oppilasavustuksista aiheutuvien menojen sekä maksullisen kouluruokailun tarjoamisesta henkilökunnalle ja opetusharjoittelijoille aiheutuvien menojen maksamiseen.

20. Ammattikorkeakouluopetus

25. Ammattikorkeakoulujen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 20 399 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vakinaisten ja väliaikaisten ammattikorkeakoulujen arvioinnista, ammattikorkeakoulututkimuksesta, ammattikorkeakoulujen kansainvälistämisestä ja muista uusista kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 439 474 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) ja opetus-

kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden ja -avustuksen sekä ammattikorkeakoulujen opettajan koulutuksen valtionavustuksen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 23 §:n mukaiseen ylimääräiseen valtionavustukseen ammattikorkeakoulu-uudistuksen tukiohjelmaan ja muihin kehittämishankkeisiin sekä tuloksellisuusrahoitukseen enintään 108 570 000 mk, mistä enintään 11 700 000 mk verkko-opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 8 000 000 mk avoimen ammattikorkeakouluopetuksen tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 46 500 000 mk ammattikorkeakouluopiskelijoiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi.

40. Yleissivistävä koulutus

21. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 217 414 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n Eurooppa-koulujen opettajien ja hallintohenkilökunnan palkkausmenojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion yleissivistävien oppilaitosten kansainvälistämiseen, maahanmuuttajien täydentävään opetukseen, vammaisten lasten koulujen palvelu- ja kehittämisskeskustointintaan, avustuksina verkko-opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa. Vuoden 2000 aikana saa tehdä sellaisia vammaisten lasten koulujen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2000 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 1 600 m².

25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 128 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleissivistävän koulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 341 728 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille.

Määrärahasta saa käyttää enintään 25 300 000 mk avustuksina verkko-opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttöön opetuksessa sekä opetusministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n mukaisina avustuksina enintään 46 000 000 mk avustusten maksamiseen oppilaitosten kokeilu- ja kehittämistoimintaan ja oppilaitosten kansainvälistämiseen, kunnalle tai rekisteröidylle yhdistykselle Ruotsissa rajakuntien yhteistoimintaan perustuvasta suomalaisoppilaiden koulunkäynnistä aiheutuviin kustannuksiin, ulkomailta muuttaneiden oppilaiden tukiopetuksen järjestämiseen sekä avustuksen maksamiseen saamenkielisten, romanikielisten ja vieraskielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen ja ulkomailta palaavien suomalaisten oppilaiden ulkomailla hankkiman kielitaidon ylläpitämiseen peruskoulussa ja lukiossa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enin-

tään 810 000 mk musiikkioppilaitosten harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin.

Taiteen perusopetuksen asukaskohtaisen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 8 mk asukasta kohti. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 490 000 ja muussa taiteen perusopetuksessa enintään 31 000.

34. Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 460 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) sekä peruskoulujen, lukioiden, musiikkioppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten, eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/1975) mukaisten perustamiskustannusten sekä ammatillisten oppilaitosten rahoituksesta annetun lain (494/1983) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Vuonna 2000 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 2000 kustannustasossa yhteensä enintään 315 000 000 mk. Valtionosuuksista yhteensä enintään 125 000 000 mk saa myöntää toteutusaikaisena. Vuonna 2000 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2001 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2000 tammikuun kustannustasossa on yhteensä enintään 250 000 000 mk.

35. *Yleissivistävän koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 106 950 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 49 §:n mukaisten peruskoulujen, lukioiden ja musiikkioppilaitosten valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

51. *Valtionavustus järjestöille*

Momentille myönnetään 3 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kerhokeskus-koulutyön tuki ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, Kesälukioseura ry:lle ja eräiden vaihto-oppilajärjestöjen toiminnan tukemiseen.

60. Ammatillinen koulutus

21. *Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 130 131 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös ammatillista koulutusta järjestävien valtion oppilaitosten kansainvälistämiseen, verkko-opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintäteknikan hyväksikäyttöön opetuksessa, maahanmuuttajien tukiopetukseen, valtion erityisopetusta antavien oppilaitosten palvelu- ja kehittämiskustoimintaan sekä työnantajille maksettaviin koulutuskorvauksiin.

24. *Työssäoppiminen ja harjoittelutoiminta (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 18 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää toisen asteen ammatillisen koulutuksen työssäoppimisen rahoittamiseen, työssäoppimiskäytäntöjen kehittämiseen ja opiskelijoiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi.

25. *Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 11 546 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen koulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen ja avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksyttävien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään neljää henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 893 521 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 22 030 000 mk opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain 42 §:n 1 momentin ja opetusministeriön määräämin perusteiden 42 §:n 2 momentin mukaisten avustusten maksamiseen sekä Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomalaisten opiskelijoiden kustannusten kattamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 7 500 000 mk avustuksina verkko-opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintäteknikan hyväksikäyttöön opetuksessa sekä enintään 12 500 000 mk ylimääräisiin avustuksiin tasoittamaan aikuis-koulutusta pääasiassa järjestävien oppilaitosten rahoitusjärjestelmäuudistuksesta aiheutuvia muutoksia.

31. *Valtionosuus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 637 338 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen. Oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä amma-

tillisessa lisäkoulutuksessa vuonna 2000 on 14 000.

35. Ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien loppuerät (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 105 550 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 49 §:n mukaisten kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

37. Valtionavustus kiinteistöjen hankintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Hyvinkään kaupungille ja Helsingin kaupungille aiemmin myönnettyjen valtuuksien nojalla oppilaitosten kiinteistöistä aiheutuviin pääomakustannuksiin.

87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion tekemän kauppasopimuksen perusteella kunnallistetun Vaasan teknillisen oppilaitoksen sekä Vaasan yliopiston yhteisten laboratoriotilojen kauppahinnan ja koron maksamiseen.

69. Ammatillinen lisäkoulutus ja vapaa sivistystyö

21. Opetusalan koulutuskeskuksen toimintameno (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Opetusalan koulutuskeskuksen palvelutoiminnan tukemiseen.

22. Opetustoimen henkilöstökoulutus (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 45 550 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetushallinnon henkilöstön lisäkoulutuksesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

25. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 21 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutuksen kokeilu-, tutkimus- ja muista kehittämishankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 372 660 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin, avustuksina tietoyhteiskunnan koulutushankkeisiin sekä ylimääräisiin avustuksiin yhteensä enintään 9 000 000 mk. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 2 000 000. Tunti-kiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

32. Valtionavustus maksullisena palvelutoimintana järjestettävään ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 187 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) ja sen nojalla annettavan valtioneuvoston päätöksen mukaisen valtionavustuksen maksamiseen ammatilliseen koulutukseen, joka järjestetään maksullisena palvelutoimintana. Määrärahaa saa käyttää toimitiloista aiheutuvien vuokrien korvaamiseen sekä vuokratiloja korvaavien omien tilojen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös työllisyyskoulutuksesta annetun lain (31/1976) mukaisten edellisiin vuosiin kohdistuvien loppusuoritusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 3 000 000 mk avustuksina tietoyhteiskunnan kehittämishankkeisiin.

33. *Ammatillinen lisäkoulutus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 500 775 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksesta annetun lain (1138/1996) mukaisesti hankittavan ammatillisen lisäkoulutuksen maksamiseen mukaan lukien yliopistojen ja vakinaisten ammattikorkeakoulujen lyhytkestoinen täydennyskoulutus. Määrärahaa saa käyttää myös väliaikaisen koulutuksen aikaisempiin vuosiin kohdistuvien loppusuoritusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää ammattitutkintojen ja kielitutkintojen kehittämiseen, ammatillisen aikuiskoulutuksen henkilöstön lisäkoulutusohjelman toteuttamiseen sekä lisäkoulutuksen seuranta- ja arviointijärjestelmien kehittämiseen. Määrärahasta saa käyttää 5 500 000 mk ulkomaalaisten opiskelijoiden koulutukseen, mistä 3 500 000 mk lähialueyhteistyönä toteutettavaan yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen ja siihen liittyvään valmistelutyöhön ja 2 000 000 mk Suomessa asuvien ulkomaalaisten opetukseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää yksityisopiskelijoiden tukiopeutuksesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen sekä romanien aikuiskoulutukseen.

35. *Aikuiskoulutuksen loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 48 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 28 §:n mukaisesti opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 49 §:n, valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain (1218/1993) 28 §:n ja opintokeskuslain (1215/1993) 23 §:n mukaisten maksamatta olevien valtionosuuksien ja -avustusten loppuerien maksamiseen.

50. *Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 264 888 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää yhteensä enintään 7 500 000 mk lain 14 §:n mukaisiin kehittämisavustuksiin ja avustuksina

tietoyhteiskunnan kehittämishankkeisiin sekä ylimääräisinä avustuksina tasoittamaan tutkintotavoitteisen koulutuksen valtionosuusjärjestelmässä tapahtuneiden muutosten vaikutuksia. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijaviikkoja on 254 220. Opiskelijaviikkokiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

51. *Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 70 752 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia tunteja on 264 000.

52. *Valtionosuus ja -avustus aikuiskoulutuksen perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten ammatillisen aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) mukaisten perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen, ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain (760/1990) 10 §:n mukaisten perustamiskustannusten valtionavustusten maksamiseen ja valtionosuutta saavista kansanopistoista annetun lain (1218/1993) mukaisten perustamiskustannusten valtionavustusten maksamiseen.

Vuonna 2000 saa myöntää perustamishankkeisiin valtionavustusta yhteensä enintään 16 000 000 mk. Vuonna 2000 saadaan edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionavustus tullaan myöntämään vuonna 2001 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista ja valtionavustuksista on vuoden 2000 tammi-kuun kustannustasossa yhteensä enintään 20 000 000 mk.

53. Valtionavustus järjestöille

Momentille myönnetään 42 440 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen, Finlands svenska Marthaförbund rf:lle, Sappelas Duodjarat r.y:lle, Karjalan Liitto ry:lle, järjestöille vapaaseen sivistystyöhön, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry:lle, Naisjärjestöt Yhteistyössä -yhteenliittymälle, Snellman korkeakoululle ja Kriittiselle korkeakoululle.

55. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 66 034 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin avustuksiin ja tietoyhteiskunnan kehittämishankkeisiin yhteensä enintään 3 500 000 mk. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on 138 600. Tunti-kiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

56. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 766 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää lain 14 §:n mukaisiin avustuksiin ja tietoyhteiskuntaohjelman kehittämishankkeisiin yhteensä enintään 2 000 000 mk. Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opetustunteja on 70 000. Tuntikiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

70. Opintotuki**22. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille myönnetään 3 971 000 mk.

52. Opintolainojen valtioneuvosto ja korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 130 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (28/1972) mukaisiin opintolainojen valtioneuvostoavustuuksien maksamiseen ja korkotukeen sekä opintotukilain (65/1994) mukaisista valtioneuvostokauksista aiheutuviin menoihin.

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 540 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisten opintorahojen ja opintotuen asumislisien maksamiseen.

56. Aikuisopintoraha (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 80 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisen aikuisopintorahan maksamiseen.

57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen opiskelijaruokaloille opiskelija-aterioiden hinnan alentamiseksi. Avustuksen edellytyksenä on, että opiskelija-aterian hintaa alennetaan seitsemällä markalla aterialle kohti perustutkintoa suorittaville korkeakouluopiskelijoille, ammattikorkeakouluopiskelijoille ja opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka poikkeuskoulutukseen osallistuville opiskelijoille. Määrärahasta saa maksaa ylimääräistä aterialle kohti avustusta enintään 8 300 000 mk muissa kuin korkeakoulujen tiloissa toimivien opiskelijaruokalojen vuokra-, energia-, siivous- ja muina ylläpitokorvauksina sekä perustamiskorvauksina. Avustukset voidaan maksaa avustusjärjestelmän piirissä oleville ruokalanpitäjille ilman erillistä hakemusta.

58. Avustus tilakustannusten korvaamiseen

Momentille myönnetään 6 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoa varten tarvittavien tilojen vuokratustannusten korvaamiseen.

59. *Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuki* (arviomääräraha) Momentille myönnetään 130 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkasta annetun lain (48/1997) mukaisen tuen maksamiseen.

88. Tiede

Suomen Akatemian momentilta 29.88.50 ja 53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2000 hyväksyä sitoumuksia 670 000 000 markan arvosta.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalle voidaan edelleen luovuttaa tilat vastikkeetta.

21. *Suomen Akatemian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 139 800 000 mk.

22. *Arkistolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 69 840 000 mk.

23. *Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 300 000 mk.

24. *Varastokirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 7 080 000 mk.

25. *Eräiden teosten laatiminen ja hankkiminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 370 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää historiateossarjojen ja elämäkertojen laadinta- ja hankintamenojen sekä laadintamenoihin myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määrälläisen henkilöstön palkkaamiseen.

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 282 170 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin kulutusmenoihin sekä Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvien laitehankintojen menoihin.

53. *Veikkauksen ja raha-arpaajaisten voittovarot tieteen tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 443 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, kansainvälisestä yhteistyöstä, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin kulutusmenoihin sekä Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin liittyvien laitehankintojen menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös tieteen tukemiseksi myönnettävien valtionavustusten, -palkintojen ja apurahojen, tieteellisen kirjallisuuden kääntämis- ja painattamismenojen, yksityisluontoisten arkistojen valtionavusta annetun lain (998/1974) mukaisten menojen, kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien menojen sekä tieteen tukemiseen liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja julkaisuista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Kotimaisen kielten tutkimuskeskukseen.

54. *Eräät avustukset*

Momentille myönnetään 5 775 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tiedekeskus Heurekan sekä eräiden instituuttien ja säätiöiden toiminnan tukemiseen myönnettävien avustusten maksamiseen.

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 52 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Suomen maksuosuuskien maksamiseen Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskukselle (CERN), Euroopan molekyylibiologian laboratoriolle (EMBL), Euroopan molekyylibiologian konferenssille (EMBC) ja Yliopistolliselle Eurooppa-instituutille (EUI) sekä vastaaville kansainvälisille tieteellisille järjestöille.

90. (29.90 ja 91) Taide ja kulttuuri

Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle saadaan myöntää valtioneuvoston Kansallisteatterin peruskorjauksen rahoittamiseen tarvittaville enintään 220 milj. markan suuruisille pankkilainoille.

21. *Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös taiteilijaprofessoreiden viroista aiheutuviin palkkausmenoihin, taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen ja avustamiseen sekä taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 50 000 mk.

22. *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 84 765 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilipalvelusmiehistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä taidemuseolaitoksen piiriin kuuluvan museoammatillisen henkilöstön kehittämishankkeeseen.

Määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 21 800 000 mk.

23. (29.90.24) *Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 877 000 mk.

24. (29.91.21) *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 76 481 000 mk.

25. (29.91.22) *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 25 747 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen enintään 1 438 000 mk. Vuoden 2000 aikana saa tehdä sellaisia Näkövammaisten kirjaston toimitiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2000 jälkeen siten, että tilojen lisäys on enintään 1 200 m².

26. (29.91.23) *Suomen elokuva-arkiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 717 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatuksen enintään 500 000 mk.

27. (29.91.24) *Valtion elokuvatarkastamon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 800 000 mk.

30. (29.91.30) *Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 752 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten kirjastojen valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää kuntien valtionosuuslain mukaisten verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja siirtymätasauksen maksamiseen kunnille.

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 786 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä vuonna 2000 on teattereilla enintään 2 399 sekä orkestereilla enintään 1 007. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on teattereilla 173 927 mk henkilötyövuotta kohden.

32. (29.91.32) *Valtionosuudet ja -avustukset museoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 133 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten museoiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen. Valtionosuuden laskennal-

lisenä perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on enintään 1 026.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 500 000 mk avustusten maksamiseen museoiden kokoelmatietojen siirtämiseksi elektroniseen muotoon.

33. (29.91.33) *Valtionosuus ja -avustus kuntien kulttuuritoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 886 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992) mukaista toimintaa varten. Valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 25 mk asukasta kohden.

34. (29.91.31) *Valtionosuus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 36 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten perustamishankkeiden sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (1112/1978) mukaisten perustamiskustannusten valtionosuuksien maksamiseen.

Vuonna 2000 saa myöntää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain mukaista valtionosuutta kirjastojen perustamishankkeille tammikuun 2000 hintatasossa yhteensä enintään 35 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa edellisen lisäksi vahvistaa laajuuksia sellaisille perustamishankkeille, joille valtionosuus tullaan myöntämään vuonna 2001 tai sen jälkeen siten, että arvio hankkeista aiheutuvista valtionosuuksista vuoden 2000 tammikuun hintatasossa on yhteensä enintään 30 000 000 mk.

35. *Kulttuuri-toimen valtionosuuksien loppuerät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituslain (705/1992) 49 §:n mukaisesti kirjastojen, museoiden ja kuntien kulttuuri-

toiminnan valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

36. (29.90.30) *Avustus Kulttuurikaupunki 2000 -hankkeelle* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Helsingin vuoden 2000 kulttuurikaupunkihankkeelle.

40. *Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 1 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan Liikenne Oy:lle tavaraliikenteen käyttötappioon ja lainanhoitomenoihin.

50. (29.91.50) *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 18 350 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/1985) 19 §:n nojalla sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten kunnossapitoa tai parantamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämistä ja korjausta varten myönnettävien avustusten maksamiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää perinteen tallentamistyöhön, avustusten maksamiseen yhdistysten ja järjestöjen seurantaloiden korjaustoihin, korjaustoimintaan liittyvään selvitys- ja tarkastustyöhön, valistus- ja neuvontatoimintaan sekä kulttuurin tukemiseen liittyvien avustusten, apurahojen ja palkintojen sekä projekteista aiheutuvien menojen maksamiseen.

51. *Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 9 450 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää taitelijaprofessorien viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) mukaisen 112 yksivuotisen sekä vuosittain jaettavien 41 kolmivuotisen ja 32 viisivuotisen taiteilija-apurahan sekä kohdeapurahojen maksamiseen. Vuonna 2000 saadaan myöntää kohdeavustuksia 50 taiteilija-apuraha vastaava määrä.

Määrärahaa saa käyttää myös eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin sekä 1 000 000 mk eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisiin apurahoihin, mistä enintään 60 000 mk niiden myöntämisestä aiheutuviin hallintomenoihin.

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain taiteen tukemiseen* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 1 238 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen kuntien kulttuuritoimintaan, museoille, teattereille ja orkestereille sekä kirjastoille. Määrärahaa saa käyttää taiteen edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden rahoittamiseen, taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja tiedotustoiminnan menojen maksamiseen sekä taideostosten hankkimiseen valtion julkisiin rakennuksiin. Määrärahalla saadaan palkata neljä määräaikaista projektitutkijaa. Alueelliset taide-toimikunnat saavat palkata 49 määräaikaista ohjaavaa taiteilijaa.

Määrärahasta saa käyttää 40 000 000 mk valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle.

Määrärahasta saa käyttää 4 000 000 mk eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisiin apurahoihin.

Kuntien kulttuuritoimintaan myönnettävästä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 630 000 mk rahoituslain 42 §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen. Museoille myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 13 500 000 mk erikoismuseoiden erityistehtäviin. Teattereille ja orkestereille myönnettävästä rahoituslain mukaisesta määrärahasta saa käyttää enintään 8 000 000 mk teatteri- ja orkesterilain muuttamisesta annetun lain (1277/1994) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 9 000 000 mk opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen kirjastoille, enintään 500 000 mk avustuksen maksamiseen yhteispohjoismaiseen kirjastoautotoimintaan, enintään 800 000 mk avustuksen maksamiseen kirjastoalan järjestöille ja enintään 8 763 000 mk yleisten kirjastojen valtakunnallisten tietoverkkopalvelujen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Määrärahaa saa käyttää myös museo- ja perinnealan tukemiseen.

Elokuvasäätio saa jakaa edelleen elokuvataiteen edistämiseen tarkoitettua määrärahaa kotimaisen elokuva-, televisio- ja videotuotannon tukemiseen, jakelun edistämiseen sekä elokuvakulttuurin, muun muassa alan festivaalien tukemiseen.

53. *Valtionavustus tilakustannuksiin*

Momentille myönnetään 67 688 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen eräiden kulttuurilaitosten tilakustannuksiin.

70. (29.90.70 ja 91.70) *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 500 000 mk.

Käyttösuunnitelma:	mk
1. Valtion taidemuseo	400 000
2. Museovirasto	11 100 000
<hr/> Yhteensä	<hr/> 11 500 000

72. *Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Valtion taidemuseon taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. (29.90.74 ja 91.75) *Perusparannukset ja talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Käyttösuunnitelma:	mk
1. Museoviraston perusparannukset ja pienet rakennushankkeet	1 500 000
2. Kansallismuseon peruskorjaus	7 000 000
3. Suomenlinnan perusparannukset	6 500 000
<hr/> Yhteensä	<hr/> 15 000 000

Käyttösuunnitelman kohtaan 1 sisältyviin hankkeisiin liittyviä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 10 §:n tarkoittamia sitoumuksia saa vuonna 2000 tehdä siten, että vuoden 2000 jälkeen aiheutuvat menot ovat enintään 2 000 000 mk.

Kansallismuseon peruskorjauksen kustannusarvio on yhteensä 69 700 000 mk, mistä rakennuksen korjaustyön laajuus on 7 566 m² ja kustannusarvio 65 800 000 mk eli 8 697 mk/m², lisärakentamisen osuus 604 m² ja kustannusarvio 3 900 000 mk eli 6 457 mk/m².

Käyttösuunnitelman kohdan 3 hankkeisiin liittyviä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 10 §:n tarkoittamia sitoumuksia saa tehdä siten, että vuoden 2000 jälkeen niistä aiheutuvat menot ovat enintään 5 000 000 mk.

95. (29.91.95) *Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

98. Liikuntatoimi

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 470 999 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö ja työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosat

21. *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 150 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden Suomen tekemien kalastusta koskevien sopimusten valvonnasta aiheutuvien menojen sekä kalastuslain (286/1982) 14 §:n mukaisten korvausten maksamiseen.

22. *Tietojärjestelmien kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmien kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentin määrärahaa saa käyttää myös sellaisten laitteiden tai ohjelmistojen hankintaan, joiden arvo on yli 50 000 mk tai joiden taloudellinen pitoaika on yli kolme vuotta.

02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 58 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden EU-hankkeiden rahoittamiseen.

03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

04. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Eläinlääkintähuolto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eläintautien vastustamisesta ja ennalta ehkäisemisestä, eläinsuojelusta ja muusta eläinlääkintähuollosta, koulutuksesta, eläinlääkäreiden erikoistumisesta ja toimituspalkkioista sekä tutkimusapurahojen myöntämisestä ja tilapäisen työvoiman palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kymmentä henkilötyövuotta, josta enintään seitsemän eläinlääkäreiden erikoistumiseen, vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

26. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhteistyöstä kansainvälisten järjestöjen puitteissa, solmituista kansainvälisistä ja valtioiden välisistä sopimuksista ja muusta alan kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialan lähialueyhteistyöhankkeiden valmistelusta ja hallinnoinnista aiheutuviin menoihin sekä kansainvälisen taloudellisen teknologisen yhteistyön edistämiseen tähtävien selvitysten hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan tilapäisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

27. *Yhteistutkimukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 37 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lähinnä eri virastojen, laitosten tai muiden yksiköiden yhteistyönä

suoritettavasta hallinnonalan strategista valmistelua sekä hallinnonalan vastuulla olevien elinkeinojen kehittämistä tukevasta tutkimustoiminnasta ja tämän tutkimustoiminnan ohjauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää palkkaus- ja muista kulutusmenoista, tutkimushankkeiden asiantuntija-arvioinneista ja valtion virastoihin tai laitoksiin tapahtuvista sijoitusmenoiksi luettavista laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämällä tavalla. Määrärahaa saa käyttää myös eurooppalaisten tutkimushankkeiden rahoittamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään 95 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvien jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen kansainvälisille organisaatioille sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin ulkomaille meneviin maksuihin.

12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuki

41. *Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 500 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1059/1994) mukaiseen tukeen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (EY 1254/99) mukaisen emolehmien kansallisen lisäpalkkion kansallisen ja EU-osarahoitusosuuden ja komission päätökseen (97/428/EY) perustuvan kasvinviljelyn kansallisen tuen maksamiseen sekä maa- ja puutarhataloustuotteiden tunnetuksi tekemisestä ja menekien edistämisestä, maatilojen laatujärjestelmän luomisesta, viljelijöiden opintorahasta, hunajantuotannon sekä perunan ja siementuo-

tannon kansallisista tuista aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös tulotukijärjestelmien toimeenpanosta aiheutuviin erillismenoihin, EU-jäsenyyden vaikutuksia maa- ja puutarhatalouteen koskevasta tutkimuksesta aiheutuviin menoihin sekä tuotantos suunnan vaihtamisesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamiseksi tehtävistä sopimuksista (väliaikainen tulotuki) aiheutuviin menoihin.

Vuonna 2000 ja sitä aikaisemmin tehdyistä päätöksistä saa aiheutua ao. vuosiin kohdistuvia vuoden 2001 määrärahasta maksettavia menoja enintään 500 000 000 mk. Lisäksi vuonna 2000 ja sitä aiemmin tehdyistä maa- ja puutarhataloustuottajille maksettavaa väliaikaista tulotukea koskevista sopimuksista saa aiheutua menoja vuosina 2001—2005 yhteensä enintään 35 000 000 mk.

43. *EU-tulotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 172 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin rahoittamien maa- ja puutarhatalouden tulotukien ja niihin verrattavien muiden Euroopan unionin kokonaan rahoittamien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n euroon siirtymisen vuoksi suoritettavan tasaustuen maksamiseen.

44. *Satovahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (530/1975) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia korvauksia.

45. *Maatalouden ympäristötuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 287 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän toimenpideohjelman ja uuden, vuosille 2000—2006 hyväksyttävän toimenpideohjelman mukaisten maatalouden ympäristötukien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtion kokonaan rahoittamiin

useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankekohtaiseen suunnitteluun enintään 500 000 mk, suojavyöhykkeiden yleissuunnitteluun enintään 3 000 000 mk ja ympäristötuen toimeenpanosta, seurannasta ja kehittämisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen enintään 2 500 000 mk. Määrärahasta saa maksaa myös edelliseen vuoteen kohdistuvia menoja. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n euroon siirtymisen vuoksi suoritettavan tasaustuen maksamiseen.

Vuonna 2000 saa tehdä EU:n komission hyväksymän uuden maatalouden ympäristötukijärjestelmän mukaisia sopimuksia ja sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2001—2009 menoja yhteensä enintään 5 500 000 000 mk.

46. *Luonnonhaittakorvaus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 543 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän toimenpideohjelman ja uuden, vuosille 2000—2006 hyväksyttävän toimenpideohjelman mukaisten luonnonhaittakorvausten EU:n osuuden ja valtion osuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n euroon siirtymisen vuoksi suorittaman tasaustuen maksamiseen.

13. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen

Valtioneuvosto saa hyväksyä omistusrjestelyjä, joiden seurauksena luovutaan valtion määräysvallasta Avena Oy:ssä kuitenkin yhden kolmasosan määrävähemmistöasema säilyttäen.

41. *Maataloustuotannon tasapainottamismenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ennen vuotta 1995 päätetyistä maataloustuotannon tasapainottamisesta annetun lain (1261/1989) mukaisista sopimuksista, pellon metsityspalkkioista ja muista toimenpiteistä sekä maataloustuotannon ohjauksesta annetun lain (446/1977) mukaisista sopimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää maksuteknisistä syistä myös edellisiltä vuosilta siirtyneiden menojen maksamiseen.

42. *Luopumiskorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 422 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luopumiseläkelain (16/1974) ja luopumiskorvauslain (1330/1992) mukaisten korvausten maksamiseen.

47. *Maataloustuotannon lopettamistuet, pellonmetsitystuki sekä hunajantuotannon ja markkinoinnin kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 407 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994), kasvi-huonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta annetun lain (1297/1994) sekä maataloustuotannon lopettamistuesta annetun lain (1340/1996) perusteella myönnettävien lopettamistukien ja hoitokustannusten sekä EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän pellonmetsitystuen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös neuvoston asetuksen (EY 1221/1997) mukaisesta hunajan tuotannon ja markkinoinnin kehittämiseksi laaditusta ohjelmasta aiheutuviin menoihin valtioneuvoston tarkemmin määräämällä tavalla sekä ennen vuotta 1995 tehdyistä metsityssitoumuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös EU:n euroon siirtymisen vuoksi suoritettavan tasaustuen maksamiseen.

48. *Puutarhatalouden erityistoimenpiteet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n rahoitusosuuksien maksamiseen hedelmän- ja vihannestuotajaorganisaatioiden sellaisiin menoihin, jotka aiheutuvat hedelmä- ja vihannesmarkkinoiden tasapainottamistoimenpiteistä. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahoitusosuuksien maksamiseen elävien kasvien ja kukkaviljelyn tuotteiden erityistoimenpiteistä aiheutuviin menoihin ja EU:n euroon siirtymisen vuoksi suoritettavan tasaustuen maksamiseen.

60. *Siirto interventiorahastoon*

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden interventiorahaston ottamien lainojen korkojen sekä muiden Maatalouden interventiorahastosta annetussa laissa (1206/1994) ja asetuksessa (1587/1994) tarkoitettujen menojen maksamiseen, joita ei rahoiteta EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta.

14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saa käyttää enintään 3 600 000 mk rahaston maksuliikenteen, kirjanpidon ja perimistehtävien sekä rahaston toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja seurantaan liittyvien tehtävien hoitamisesta aiheutuviin menoihin.

43. *Maaseudun kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnallisista maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeista aiheutuvien menojen ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän menojen maksamiseen.

48. *Puutarhayritysten korkoavustus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää puutarhayrityksille vuosina 1995—1997 myönnettyjen korkotukilainojen ja korkotuetuiksi muutettujen lainojen korkoavustusten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää korkoavustuksiin Kera Oy:n ja Arsenal Oy:n vastaaviin tarkoituksiin myöntämille lainoille.

49. *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 160 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinon rahoituslain (329/1999), maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994), maaseutuelinkeinolain

(1295/1990) ja maatilalain (188/1977) mukaisista korkotukilainoista, aikaisemman lainsäädännön mukaisista perusluotoista sekä eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain (511/1985) mukaisista lainoista sekä maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/1986) mukaisista korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

Vuonna 2000 korkotukea saa hyväksyä enintään 900 000 000 markan lainapäömälle.

61. *(30.11.61) EU:n osallistuminen elintarviketalouden ja maaseudun rakennetoimenpiteisiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 227 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 313 000 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) rahoitusosuutena EU:n hyväksymien tavoiteohjelmien, yhteisöaloitteiden ja pilottihankkeiden sekä maaseutus suunnitelmien kehittämis- ja investointihankkeiden tukeen. Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja EU:n euroon siirtymisen johdosta suoritettavan tasaustuen maksamiseen.

Rakennerahasto-ohjelmien ja maaseutus suunnitelman toteuttamisen edellyttämiä myöntämismahdolluuksia ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

62. *(30.14.44) Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 130 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 339 000 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) ja Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) osaksi rahoitettavien kehittämishankkeiden, yhteisöaloitteohjelmien ja pilottihankkeiden sekä ohjelmien

teknisen avun valtion osaksi tai kokonaan rahoittamien osuuksien maksamiseen.

Rakennerahasto-ohjelmien ja maaseutusuunnitelman toteuttamisen edellyttämiä myöntämistä valtuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

15. Muut maatalouden menot

40. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 66 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavusta annetun valtioneuvoston päätöksen (VNp 1472/1992) mukaisesti lähinnä neuvontaan ja tutkimukseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

Ehdollinen päätös:

Talousarvioaloitteen 227/1999 vp perusteella vuonna 2000 valtioneuvosto saa ryhtyä toimenpiteisiin maatalousmuseon perustamiseksi ja sitoutua maksamaan vuodesta 2004 alkaen valtionapua maatalousmuseon kulutusmenoihin enintään 4 milj. markkaa vuodessa.

41. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 168 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kasvinsuojelulain (1203/1994) 9 §:ssä tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään 200 000 mk hukkakauran torjunnasta annetun lain (178/1976) sekä asetuksen (541/1976) mukaisiin tarkoituksiin ja edellisiin vuosiin kohdistuvien hukkakauran torjuntakorvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Siemenperunakeskuksen tuotantoalueella noudatettavista perunanviljelyn vaatimuksista annetun lain (356/1995) 2 ja 3 §:stä johtuvien perunanviljelyn lisäkustannusten korvaamiseen ja perunan vaalean rengasmädän tehostetun hävittämisen aiheuttamien menojen maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös maaseutuelin-

keinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (1336/1992) tarkoitettuja korvauksia Ahvenanmaalle.

44. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää totopeliasetuksen (236/1995) 6 §:ssä tarkoitettua valtion osuudesta suoritettavien avustusten maksamiseen, valtionavusta hevoskasvatuksen edistämiseen ja hevosurheilun tukemiseen annetun asetuksen (244/1992) mukaisesti sekä luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisten lainojen korkohyvitysten ja hevostalousneuvottelukunnan sekä hevostalouslain (796/1993) mukaisten menojen maksamiseen. Vuonna 2000 ei hyväksyttyä luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain mukaisia uusia korkotukilainoja. Aiemmin myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvitysten määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttia. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

45. *Valtionapu 4H-toimintaan*

Momentille myönnetään 25 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää 4H-toiminnan tukemiseen.

47. *Kasvinjalostustoiminnan edistäminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain (896/1977) mukaisesti kasvinjalostajille jalostukseen, kotimaisen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen sekä siihen ja kasvigeeni-varojen säilyttämiseen ja käyttöön liittyviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

48. *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/1983) 2 §:n mukaisten vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sekä metsäkeskusten asiantuntija-avusta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien menojen maksamiseen.

21. Maatalouden tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 146 860 000 mk.

22. *Torjunta-ainetarkastukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 225 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää torjunta-aineasetuksen (515/1998) 18 §:ssä tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää keskimäärin enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 600 000 mk.

77. *Maa- ja vesirakennustyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden tutkimuskeskuksen maa- ja vesirakennustöistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

22. Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 372 000 mk.

23. Kasvintuotannon tarkastuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 60 500 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää myös rehu- ja lannoitevalmisteiden ja torjunta-aineiden analyysitoiminnan suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 1 400 000 mk.

24. Kasvinjalostuslaitos

Valtioneuvosto saa hyväksyä Kasvinjalostuslaitoksen toimintaa jatkamaan perustettavan osakeyhtiön osakepääoman korottamisen siten, että valtion määräysvalta yhtiössä säilytetään.

25. Siemenperunakeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 576 000 mk.

22. *Tutkimus- ja vienninedistämismenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Siemenperunakeskuksesta annetun asetuksen (1407/1995) mukaisesti siemenperunatuotannon tutkimus- ja kehitystyöstä sekä suomalaisen siemenperunan vienninedistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta

24. *Eräät metsätalouden yhteiskunnalliset palvelut ja yleinen uittoväylätuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 23 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää virkistyskäyttöön liittyvien maksuttomien palveluiden tuottamisesta, erävalvonnasta ja viranomaistehtävien sekä yleisiin uittoväylätöihin ja yleisiin vesialueisiin liittyvien tehtävien suorittamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös riista- ja kalatalouden hoitoon liittyvistä tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää edellä mainittuihin toimintoihin liittyvistä investoinneista ja yh-

teiskunnallisia palveluja koskevista selvityksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

25. *Metsäpuiden siemenhuolto*

Momentille myönnetään 4 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsäpuiden siemenviljelysten perustamisesta ja nuoruusvaiheen hoidosta sekä metsäpuiden siementen varmuusvarastoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös muovihuonesiemenviljelysten investointimenoihin ja valtionapujen maksamiseen edellä mainittuihin tarkoituksiin.

42. *Valtionapu metsätalouden edistämistä ja valvontaorganisaatioille*

Momentille myönnetään 235 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsäkeskuksille ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle säästöjen perusteella aiheutuviin muihin menoihin kuin metsänparannuslain (140/1987) ja kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisten töiden hankekohtaisen suunnittelun ja työnjohdon ja jo suunniteltujen metsäteiden ja ojitusten työnjohdon menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää toimitilahankintojen rahoittamiseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös metsäkeskusten ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion varsinaisen toiminnan liikeloudellisiin perustein hinnoitelluista suoritteista perittävien maksujen alentamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 100 000 mk puutavaranmittauslain (364/1991) 44 §:ssä mainittuihin menoihin myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

43. *Eräät korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain perusteella aiheutuvien korvausten ja muiden menojen sekä Iijoen ja Hossanjoen vesistön uittoväylätoista aiheutuneiden vahinkojen korvausten sekä vahinkojen arvioimisesta aiheutuvien menojen

maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää metsälaissa tarkoitetuista uhkasakkolain (1113/1990) mukaisista ja niihin verrattavista suorituksista aiheutuvien sellaisten menojen maksamiseen, jotka maksetaan etukäteen valtion varoista.

44. *Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 310 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisen valtiontuen ja vahingonkorvauslain (412/1974) mukaisten työnantajan maksettavien vahingonkorvausten maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää metsäviestinnästä eli metsäalan viestinnän edistämishankkeista ja erillisistä tiedotusprojekteista sekä metsäviestintää tukevan aineiston tuottamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtiontuesta saa käyttää enintään 30 000 000 mk EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston rahoittamaan maatalouden metsätoimenpideohjelmaan sisältyvien töiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. EU:n rahoitusosuuteen, joksi arvioidaan 30 000 000 mk, käytetään aikaisemmilta vuosilta siirtyviä määrärahoja. Valtiontuesta saa käyttää enintään 4 000 000 mk metsäviestinnästä aiheutuviin menoihin.

Vuonna 2000 saa hyväksyä edellä mainittujen lakien mukaisten tukien piiriin kansallisesti kokonaan rahoitettavat työt, joiden valtiontuki on enintään 310 000 000 mk.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

45. *Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 25 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua ympäristötuen ja mainitun lain 20 §:ssä tarkoitetuista metsäluonnon hoitohankkeista sekä maa- ja metsätalousministeriön määräämällä tavalla metsien ympäristönhoitoa ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä tukevista valta-

kunnallisista hankkeista ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. Eräät metsätalouden valtionavut

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhdistyksille ja säätiöille.

Käyttösuunnitelma:	mk
Föreningen för Skogskultur rf	300 000
Työtehoseura ry	2 800 000
Metsämuseosäätiö	2 200 000
Mustilan Kotikunnas-säätiö	200 000
Suomen Metsäyhdistys ry	500 000
Euroopan Metsäinstituutti ry	6 000 000
Yhteensä	12 000 000

83. Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisten lainojen maksamiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

32. Metsäntutkimuslaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 198 373 000 mk.

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 500 000 mk.

77. Metsien perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää metsäteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, soiden kuivatuksesta, perusmetsityksestä ja -lannoituksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

33. Metsähallitus

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Metsähallitus hoitaa tehtävänsä valtion maa- ja vesiomaisuutta ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä metsätalouden periaatteiden mukaisesti ja siten kuin maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön kanssa tuulosohjauksessa tarkemmin sovitaan.

Metsähallituksen toimintaa kehitetään Kansallinen metsäohjelma 2010:n linjausten mukaisesti tavoitteena hyvinvointivaikutusten lisääminen.

Metsähallitus tuottaa yhteiskunnallisia virkistyspalveluita ja suorittaa uittotehtäviä ja siemenhuoltotöitä. Lisäksi Metsähallitus toteuttaa erävalvontaa ja riista- ja kalataloutta koskevia hankkeita sekä huolehtii eri säädöksissä mainituista viranomaistehtävistä.

Metsähallitus tukee Itä- ja Pohjois-Suomen työllisyyttä pitämällä näillä alueilla metsätöissä henkilötyön osuuden mahdollisimman suurena.

Metsähallitus tekee luonnonsuojelualuehankintoja ympäristöministeriön ohjauksessa siten, että alueiden hankkimiseen, Metsähallitukselle myynnistä ja hankinnoista syntyviin kuluihin ja maanvaihdon väliin käytetään yhteensä 110 milj. mk.

Metsähallitus voi avustaa Suomen Metsäsäätiötä vuonna 2000 enintään 1,0 milj. markalla.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonsuojelualueiden palvelu- ja muut toimintatavoitteet asetetaan luvussa 35.20.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2000 enintään 300 milj. mk. Tämän lisäksi Metsähallitus saa suorittaa investointeja, jotka työministeriö, ympäristöministeriö tai maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa sekä käyttää hallinnassaan olevaa maa- ja vesiomaisuutta vaihtomaina luonnonsuojelualueiden hankintaan. Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 2000 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 200 milj. mk.

Tärkeimmät investointikohteet ovat kiinteistö- rakenteen parantamiseen ja luonnonsuojelu- alueiden hankintaan liittyvät maa- ja vesialue- hankinnat sekä rakennukset.

3. Lainanotto

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 200 milj. mk.

41. Kala-, riista- ja porotalous

25. Kalakannan hoitovelvoitteet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesioikeudellisten velvoitepäätösten lupaehtojen edellyttämistä kalakannan hoitotoimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

40. Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 37 941 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 3 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen.

41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 6 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen.

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 11 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää petoeläinten tappamien porojen ja petoeläinten aiheuttamien muiden vahinkojen korvaamisesta, vahinkojen estämisestä ja petoeläinkantojen suojelemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää porotalouden edistämiseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen.

44. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 625 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Tenojoen kalastuslupatuloista kalastuskunnille ja muille vesialueen omistajille palautettavan osuuden maksamiseen sekä kalastuslain (286/1982) 89 a §:n mukaisesti palautuksina vesialueiden omistajille ja vuonna 2000 kerättävien viehekalastusmaksujen kannosta valtiolle aiheutuvien kulujen maksamiseen.

45. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 37 513 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kalastuslain (286/1982) 91 ja 91 a §:n perusteella vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin, kalastusaluetoiminnasta, kalastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä sekä valtiolle maksun kannosta ja kalastuksenhoitomaksurekisterin pidosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

62. (30.41.46) Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 92 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää elinkeinokalatalouden kansallisesti rahoitettavista edistämistoimenpiteistä aiheutuvien menojen sekä kalatalouden ohjaamisen rahoitusvälineen varoista ja EU:n maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta rahoitettavien kalataloutta koskevien toimenpiteiden EU:n rahoitusosuuden ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahasta on varattu 42 000 000 mk EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä määrärahaa koskevia päätöksiä voi-

daan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määrärahaa saa käyttää alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luonnonravintolamikkoiden suunnittelu- ja rakentamishankkeiden sekä lähinnä vaelluskalakantojen turvaamiseen ja elvyttämiseen tähtävien kalataloudellisten kunnostushankkeiden sekä muiden kalataloutta edistävien rakennushankkeiden suunnittelu- ja toteuttamismenojen maksamiseen.

42. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 79 237 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää elvytettävien kalakantojen mädin myynnin hintojen alentamiseen enintään 300 000 mk.

24. Arvokalojen sopimuskasvatustoiminta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää istutuspoikasten lunnastamisesta aiheutuvien menojen ja arvokalakantoja koskevista uusista sopimuksista aiheutuvien palkkaus- ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

74. Kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien perusrasparannukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 600 000 mk.

51. Vesivarojen käyttö ja hoito

22. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 29 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyviin erillismenoihin sekä pohjavesiselvitysten kenttähenkilöstön lisäksi enintään 19 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisten sekä Postipankin varoista myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (761/1968) mukaisten vesihuoltolaitteiden rakentamiseen myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Uusia korkotukilainoja saa vuonna 2000 hyväksyä enintään 120 000 000 mk.

Korkohyvityksen määrä on kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja 9—16 lainavuosien aikana kaksi prosenttiyksikköä. Korkohyvitys on kuitenkin enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen. Kiinnitysluottolaitosten obligaatiovaroista vuonna 1987 tai sitä ennen myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä on sama kuin vuonna 1987. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta.

31. Avustukset yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/1980) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vedenhankintaa ja viemäriä edistäviin investointeihin.

43. Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tuomioistuinten vesi-asioista antamien päätösten ja lain tai valtiosopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen korvausten maksamiseen.

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 85 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää vesistöiden suunnittelusta ja toteutuksesta, vesistö rakenteiden peruskorjauksista, velvoitetöistä sekä valtion vesihuoltotöistä annetun valtioneuvoston päätöksen (976/1985) mukaisten töiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

61. Maanmittauslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 244 950 000 mk.

80. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/1981) ja vuokra-aluiden järjestelystä kaupungeissa ja kaupaloissa annetun lain (218/1962) mukaisten menojen, kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 102 §:n mukaisten lainojen ja korkotuen rahoituksesta ja eräistä vesitilusjärjestelyistä annetun lain (31/1980) 19 §:n mukaisista lunastuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, vesistö hankkeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 21 ja 22 §:n mukaisten

menojen maksamiseen sekä kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 207 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimitusmenojen maksamiseen uusjakojen ja vesitilusjärjestelyjen osalta.

62. Geodeettinen laitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 15 400 000 mk.

71. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 72 750 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää hyötyeläinten sairauksien ja kuolinsyyn tutkimuksen ja seurannan sekä maksullisten terveystarkkailuohjelmien maksullista toimintaa koskevien hintojen alentamiseen enintään 800 000 mk.

22. *Lihantarkastustoiminnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 20 669 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tehtävänä olevasta lihantarkastuksesta aiheutuvien toimintamenojen maksamiseen.

28. *Rokotteet ja seerumit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rokotteiden ja seerumeiden hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuviin menoihin.

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 72 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös valmiustoiminnasta ja lähialueyhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Muutetaan yhden apulaisosastopäällikön (A 29) viran nimi talousjohtajaksi.

22. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 43 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tutkimus- ja kehittämismenoihin sekä palkkioihin. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen.

24. Tielaitos

21. *Perustienpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 100 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleisten teiden perustienpidosta ja yleisiksi teiksi otettavien yksityisteiden kuntoonpanosta, maa-ainesalueiden hankinnoista sekä Tielaitoksen kiinteistönpidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää tileistä poistoihin ja alan museotoiminnan menojen maksamiseen. Momentin määrärahaa saa myös käyttää ns. lähialueyhteistyöhankemenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia toteuttavien hankkei-

den kansallisten rahoitusohjelmien maksamiseen valtion osalta sekä pilottihankkeita ja yhteisaloitteita toteuttavien hankkeiden kansallisten osuuksien maksamiseen valtion osalta. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n TEN-hankkeiden menojen maksamiseen. Määrärahasta on varattu 25 000 000 mk EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien tiehankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

77. *Tieverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 691 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kustannusarvioltaan merkittävien tieverkon laajennus- ja uusinvestointien toteuttamisesta sekä niitä vastaavien, myöhemmin toteutettavien hankkeiden suunnittelusta ja muista valmistelevista töistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Tielaitos saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle vuoden 2000 jälkeen menoja vuoden 1999 kustannustasossa enintään 875 000 000 mk.

79. *Tieverkon jälkirahoitus- ja kokonaisrahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 240 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Järvenpää—Lahti-moottoritien rakentamista ja kunnossapittoa koskevasta yksityisrahoitussopimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä sopimuksen valvonnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Porvoo—Koskenkylä moottoritien rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

87. *Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 160 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yleisistä teistä annetun lain (243/1954) ja asetuksen (487/1957) mukaisten maa-alueiden ja korvausten sekä kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös tietä varten tarvittavien alueiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tiesuunnitelman vahvistamista. Määrärahaa saa käyttää myös tielain (243/1954) mukaisten korkohyvitysten maksamiseen luottolaitoksille. Korkohyvityksen piiriin ei hyväksytyä uusia lainoja.

25. Tienpidon valtionavut

50. *Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 41 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yksityisistä teistä annetun lain ja asetuksen mukaisten valtionapujen maksamiseen, yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen.

30. Merenkulkulaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 68 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös prototyyppien ja ns. nollasarjan tuote-erien hankintaa koskevien sopimusten mukaisesti tuotekehitysmenoihin valtioneuvoston vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen valtion osalta. Määrärahasta on varattu 1 000 000 mk näiden hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n TEN-hankkeiden tutkimus- ja selvitysmenoihin. Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perustein määräytyvien vuokrien alentamiseen.

70. *Alusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 131 000 000 mk.

77. *Väyläverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kustannusarvioltaan merkittävien väylä- ja kanavaverkon laajennus- ja uusinvestointien ja laitehankintojen sekä niitä vastaavien myöhemmin toteutettavien hankkeiden suunnittelusta ja muista valmistelevista töistä aiheutuviin menoihin.

87. *Maa- ja vesialueiden hankinta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää väyliä ja muiden maa- ja vesirakennuskohteiden rakentamista varten tarpeellisten maa- ja vesialueiden hankintamenojen sekä vesilain (246/1961) mukaisten korvausten maksamiseen.

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

31. *Kauppa- ja teollisuussatamien rakentamisen korkotuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Merenkulkulaitoksen päätöksen mukaisesti luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 2 §:n nojalla kauppa- ja teollisuussatamien rakentamiseen myönnettyistä korkotukilainoista luottolaitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen. Aikaisemmin hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttiyksikköä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta.

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ennen vuotta 1996 myönnettyjen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen. Vuonna 2000 saadaan hyväksyä vuosina 1999 ja 2000 tilattuja aluksia koskevia uusia korkotukilainoja enintään 400 000 000 markkaa. Määrärahaa saadaan käyttää edellä mainittujen korkotukilainavaltuuksien perusteella suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 152 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaisen tuen maksamiseen alusluetteloon merkityille lastialuksille.

44. Saaristoliikenteen avustaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 380 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikennöitsijöille valtioneuvoston päätöksen mukaisin perustein. Määrärahaa saa lisäksi käyttää korkohyvityksen maksamiseen luottolaitoksille eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 2 §:n 4 momentin mukaisesti saaristoliikenteen alusten peruskorjauksiin ja uudishankintoihin annettaville lainoille.

Aikaisemmin myönnettyjen korkotukilainojen korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia ja 5—8 lainavuosien aikana 2 prosenttia.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lästimaksuista annetun lain (189/1936) mukaisten avustusten maksamiseen ammatissaan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Avustukset

myönnetään Merenkulkulaitoksen määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 353 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon lisäksi kiinteistönpidosta aiheutuviin menoihin, joukkoliikenteen tarkastusmaksutoiminnan kuluihin sekä EU:n TEN-hankkeiden menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia toteuttavien hankkeiden sekä pilottihankkeita ja yhteisöaloitteita toteuttavien hankkeiden kansallisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Määrärahasta on varattu 2 000 000 mk kansallista rahoitusta varten.

Radanpidon hankkeiden toteutuksesta saa Ratahallintokeskus tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemminä vuosina enintään 600 000 000 mk.

77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 284 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää radanpidon kehittämishankkeisiin sekä Ratahallintokeskuksen hallintaan kuuluvien talojen uudisrakentamisen menoihin.

Ratahallintokeskus saa tehdä sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja myöhemminä vuosina enintään 470 000 000 mk.

78. Helsinki—Leppävaara-kaupunkiradan rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Helsinki—Leppävaara-kaupunkiradan rakentamisesta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

87. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rataverkosta, radanpidosta ja rataverkon käyttämisestä annetun lain

mukaista toimintaa varten hankittavien maa-alueiden ja korvausten sekä kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (588/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen.

50. Ilmailulaitos

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Ilmailulaitoksen tavoitteena on toimialansa ja tehtäviensä mukaisesti huolehtia siitä, että ilmailutoiminta tapahtuu mahdollisimman turvallisesti, tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.

Ilmailulaitoksen tulee huolehtia palvelujensa tarjonnasta ja kehittämisestä kannattavan liiketoiminnan edellytysten mukaisesti. Palveluiden tarjonnassa ja kehittämisessä on huomioitava asiakkaitten, mukaan lukien sotilasilmailu, sekä yhteiskunnan tarpeet. Suomen lentoasemia ja lennonvarmistusjärjestelmää ylläpidetään ja kehitetään yhtenä kokonaisuutena ja niitä kehitetään niiden palvelujen kysyntää vastaavasti. Ensisijaisesti pyritään turvaamaan säännöllisen reittiliikenteen edellyttämät palvelut.

Ilmailulaitoksen tavoitteena on hyödyntää liiketoiminnassaan lentoasemien läheisyydessä olevia laitoksen maa-alueita lentoliikenteen ja yhteiskunnan kannalta mahdollisimman tehokkaasti ja pitää lentoasemien hyvää toimintaa ensisijaisena lähtökohdana.

2. Investointien enimmäismäärä ja tärkeimmät kohteet

Ilmailulaitoksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2000 enintään 550 milj. mk. Lisäksi Ilmailulaitos saa tehdä vuonna 2000 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 600 milj. mk. Tärkeimmät investointikohteet liittyvät Helsinki-Vantaan lentoaseman edelleen kehittämiseen sekä lennonvarmistusjärjestelmän uusinnan loppuunsaattamiseen.

Lisäksi valtioneuvosto saa oikeuttaa Ilmailulaitoksen antamaan vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia lentokenttä- ja lennonvarmistuspalveluja tuottavien tytäryhtiöidensä

tai Ilmailulaitoksen toimialaan liittyvien kiinteistöyhtiöidensä ottamien yhteensä enintään 150 milj. mk lainojen vakuudeksi.

3. Lainanotto

Ilmailulaitos oikeutetaan ottamaan valtion liikelaitoksista annetun lain (627/1987) 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 250 milj. mk.

52. Ilmaliikenteen korvaukset ja valtionavut

41. Valtionapu eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään 70 prosentin suuruisten valtionapujen maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) ja Mikkelin reittiliikenteen piirissä olevien lentopaikkojen rakenteiden ja laitteiden parantamiseen sekä kenttien ylläpidon avustamiseen ja näiden lentopaikkojen rakentamiseen otettujen lainojen kustannuksiin. Ylläpidon avustamisen edellytyksenä on säännöllisen reitti- ja kevytreittiliikenteen harjoittaminen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukainen aluekehitysraha.

43. Korvaus Ilmailulaitokselle valmiustehtävistä

Momentille myönnetään 27 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maksuna Ilmailulaitokselle siviili- ja sotilasliikennettä palveleville lentoasemille sotilasilmailusta aiheutuvien kiinteiden kustannusten kattamiseksi.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

42. Valtionavustus koulutuksesta

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää enintään 50 prosentin suuruisten valtionavustusten maksamiseen VR-yhtymän ja Ilmailulaitoksen ammattikoulutukseen.

63. (31.60.61) *Joukkoliikenteen palvelujen ostoa ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 471 740 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luvanvaraista henkilöliikennettä koskevan lain (343/1991) mukaisesti kannattamattomien junaliikennepalvelujen ja muiden joukkoliikennepalvelujen ostoon sekä avustuksina seutu- ja kaupunkilippurahoitukseen ja julkisen liikenteen kehittämiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen. Määrärahasta 3 000 000 markkaa on varattu EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien, joukkoliikennettä edistävien hankkeiden kansallista rahoitusosuutta varten. Lisäksi määrärahaa saa käyttää valtion osuutena Merenkurkun ympäri- vuotisen laivaliikenteen tukemiseen.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

72. Viestinnän korvaukset ja avustukset

42. *Sanomalehdistön tuki*

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää 45 000 000 mk valtioneuvoiston erikseen määräämin ehdoin puolueille lehdistön ja sitä vastaavan sähköisen julkaisutoiminnan tukemiseen sekä Ahvenanmaan maakunnalle tiedotustoiminnan tukemiseen samojen jakoperusteiden mukaan kuin puoluelain (10/1969) 9 §:ssä tarkoitettu avustus.

Määrärahasta saa käyttää 30 000 000 mk valtioneuvoiston erikseen määräämin ehdoin avustusten maksamiseen sanomalehtien kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseksi. Tukea voidaan käyttää myös sanomalehdistön kehittämishankkeisiin.

80. Ilmatieteen laitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 143 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös palvelussuhdeasuntojen liikeloudellisiin perusteisiin määräytyvien vuokrien alentamiseen.

81. Merentutkimuslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 35 500 000 mk.

22. *Etelämanner-toiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Etelä-Manner-toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

40. *Eräät valtionavut*

Momentille myönnetään 4 650 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen liikennealan yhteisöjen toiminnan tukemiseen ja liikennealan museotoiminnan rakennushankkeisiin ja muihin kehittämisinvestointeihin.

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden ja valtion liikelaitosten omistusjärjestelyistä sekä osakkeiden hankinnasta ja myynnistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 4 §:n mukainen turvavarastointilainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 5 prosenttia. Uusia turvavarastointilainoja saa hyväksyä vuonna 2000 enintään 50 000 000 mk.

Turvavarastolain (970/1982) 7 §:n mukaisia varastointiavustuksia saa vuonna 2000 myöntää enintään 200 000 mk.

10. Hallinto

21. *Kauppa- ja teollisuusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 125 050 000 mk.

Määrärahasta saa käyttää enintään 100 000 mk kuluttajatiedon julkistamispalkintoa varten.

22. *Työvoima- ja elinkeinokeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 360 690 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös euroneuvontakeskuksista ja Tekesin projektiluontoisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös porotilalain, luontaiselinkeinolain, kolttalain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää työvoima- ja elinkeinokeskusten yritysosastojen järjestämistä pk-yritysten kehittämispalveluista, pk-yrityksille suunnatuista neuvonta- ja informaatiopalveluista sekä näiden palvelujen kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös yritysneuvonnan asiantuntijapalvelujen ostamiseen ja yritysneuvontaa suorittaville henkilöille tarkoitettujen koulutuspalvelujen ostamiseen.

Määrärahasta on varattu 10 000 000 mk pk-yritysten kehittämispalveluihin. Määrärahaa saa käyttää neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muiden kehittämispalvelujen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 39 000 000 mk.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrähaa.

23. *Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen tarkoitettuihin ja kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin sekä yhdistysrekisterin toimintamenoihin.

24. *Elinkeinopolitiikkaan liittyvä tutkimus-, selvitys- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 92 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön strategista suunnittelua ja päätöksentekoa palveleviin tutkimus-, selvitys- ja kehittämishankkeisiin, ministeriön toimialaan liittyvien perusrakenteiden ja innovaatiotoiminnan ja niiden palvelujen tuottamiseen sekä turvaamis-, edistämisen- ja kehittämistoimiin. Määrärahaa saa myös käyttää ydinenergia-alan valvontaa tukevien selvitysten ja tutkimusten toteuttamiseen, kansainväliseen teknistaloudelliseen yhteistyöhön, elinkeinotoiminnan kansainvälistymisen tutkimiseen ja edistämiseen sekä kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten ja muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa valmisteltaviin ja toteutettaviin hankkeisiin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää EU:n hyväksymien muiden

kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen ja niihin liittyvien tarjousten tekemiseen. Määrärahaa saa myös käyttää ulkomaisten investointien edistämistoiminnan toteuttamiseen.

Määrärahaa saa käyttää edellä mainituista tehtävistä aiheutuviin palkkaus- ja palkkiomenoihin, laite- ja ohjelmistohankintamenoihin sekä muihin mainituista toiminnoista aiheutuviin vastaaviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää enintään 40 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 46 116 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

92. *Korvaus valtion ydinjätehuoltorahastolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 700 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ydinenergialain (990/1987) 52 §:n mukaisen korvauksen maksamiseen valtion ydinjätehuoltorahastolle.

95. *Maanomistajien osuus vanhoista kaivospiirimaksuista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 80 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kaivoslain (503/1965) perusteella maan omistajille suoritettavien puolustusmaksujen osuuksien maksamiseen.

20. Teknologia politiikka

21. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 212 450 000 mk.

22. *Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 357 943 000 mk.

23. *Turvatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 47 090 000 mk.

25. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 600 000 mk.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää mittayksiköistä ja mittanormaalijärjestelmästä annetun lain (1156/1993) mukaisesti kansallisen mittanormaalijärjestelmän yleisestä toteuttamisesta, kansallisten mittanormaalilaboratorioiden toiminnan ohjauksesta, kehittämisestä ja hallinnoinnista, kansallisen kalibrintipalvelun järjestämisestä sekä mittatekniikan ja akkreditoinnin edistämisestä aiheutuviin toimintamenoihin.

26. *Teknologian kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 121 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien hankkeiden menoihin sekä ulkomaan rahaliikenteestä johtuviin laskennallisiin kurssivaihteluihin.

27. *Tutkimus- ja kehitystoiminta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 755 000 000 mk.

Rahoituspäätöksiä saa vuonna 2000 tehdä enintään 780 000 000 markalla.

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää sellaiseen teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen, joka edistää teknologisen perusosaamisen syntymistä ja kehittymistä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusorganisaatioissa elinkeinoelämän kehittämiseen vaikuttavilla alueilla. Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää:

— Valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin sekä kansainvälisten hankkeiden valmisteluun.

— Viranomaisten välisenä yhteistyönä toteutettavaan klusterihankkeisiin ja muuhun yhteistyöhön.

— Ammattikorkeakoulujen ja kunnallisten organisaatioiden tutkimushankkeisiin.

— Kansainvälisen yhteistyön ja ohjelmien ja hankkeiden osallistumismaksuihin, laitetoimituksiin ja Tekesin puolesta tehtävistä matkoista muille kuin Tekesin henkilöstölle aiheutuviin matkakustannuksiin.

— Valtion ja kuntasektorin laitosten uutuustuotteiden hankinnan tukemiseen.

— EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden maksamiseen.

28. Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 70 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää teknologian siirtoa, teknologian hyödyntämistä ja uusien liiketoimintojen syntymistä edistävien palvelujen ja sellaisten hanke- ja ohjelmatoimintaan välittömästi liittyviin tilaustutkimusten, selvitysten, asiantuntija-, arviointi- ja tiedotuspalvelujen hankintaan, joita tarvitaan hanke- ja ohjelmatoiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi.

40. Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 770 000 000 mk.

Uusia avustuspäätöksiä saa vuonna 2000 tehdä enintään 900 000 000 markalla.

Avustuksia saa myöntää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti yrityksille ja yhteisöille tuotteita, tuotantomenetelmiä ja palveluiden kehittämistä koskevaan teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen. Avustuksilla tulee edistää elinkeinorakenteen ja yritysten tuotevalikoiman kehittämistä kansainvälisen kilpailun ja markkinoiden edellyttämällä tavalla sekä tukea tuotannollisten ja palveluyritysten uuden teknologian kehittämistä ja hyödyntämistä. Avustuksia saa myöntää myös energiatalouden, ympäristötekniikan ja terveydenhoidon teknologioiden kehittämisen ja liiketaloudellisen hyödyntämisen tukemiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämistä annettun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 230 000 000 mk.

Vuonna 2000 uusia lainoja saa myöntää enintään 270 000 000 mk.

Lainoja saa myöntää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti yrityksille ja yhteisöille teknologiseen kehitystyöhön, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja parantamista. Lainoja saa myöntää myös korkeaan ja kilpailukykyiseen teknologiseen tasoon tähtääviin kehityshankkeisiin, joiden toteuttamiseen liittyy teknisiä riskejä, sekä uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristötekniikan ja terveydenhoidon teknologioiden kehittämiseen ja liiketaloudelliseen hyödyntämiseen. Lainoja saa myöntää ensisijaisesti konkreettiseen tuotekehitykseen ja tuotteistamiseen. Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Lainat voidaan myöntää ehdollisina siten, että mikäli kehitystyö epäonnistuu, teknologian kehittämiskeskuksella on lainan saajan hakemuksesta oikeus jättää lainan maksamaton pääoma ja korot kokonaan tai osittain takaisin perimättä.

85. Pääomaehtoiset lainat tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 135 000 000 mk.

Vuonna 2000 uusia pääomaehtoisia lainoja saa myöntää enintään 200 000 000 mk.

Pääomaehtoisia lainoja saa myöntää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti yrityksille teknologiseen kehitystyöhön, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja parantamista. Pääomaehtoisia lainoja saa myöntää korkeaan ja kilpailukykyiseen teknologiseen tasoon tähtääviin kehityshankkeisiin, joiden toteuttamiseen liittyy teknisiä riskejä, uuden teknologian hyödyntämiseen ja energiatalouden, ympäristötekniikan ja terveydenhoidon teknologioiden kehittämiseen ja liiketa-

loudelliseen hyödyntämiseen. Pääomaehtoisia lainoja saa myöntää ensisijaisesti konkreettiseen tuotekehitykseen ja tuotteistamiseen. Lainan saa myöntää ehdoin, että lainan pääoma ja pääomalle maksettava korko maksetaan takaisin vain edellyttäen, että sidotulle pääomalle jää täysi kate. Lainalla on myös huonompi etu oikeus velallisyrittäjien mahdollisessa konkurssissa. Lainat myönnetään vakuutta vaatimatta. Mikäli kehitystyö epäonnistuu, teknologian kehittämiskeskuksesta on lainan saajan hakemuksesta oikeus jättää lainan maksamaton pääoma ja korot kokonaan tai osittain takaisin perimättä.

30. Yrittäjyys ja pk-politiikka

44. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/1981) sekä saaristokuljetusten tukemisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (331/1982) mukaisen kuljetustuen maksamiseen pk-yrityksille. Määrärahasta saa käyttää enintään 100 000 mk saariston kuljetustuen maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysraha.

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 80 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yritystuesta annetun lain (1136/1993) mukaisten tukien, kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (2/022/98) mukaisten kansainvälistymistukien sekä valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaan elintarviketeollisuuden investointi- ja kehittämistukien maksamiseen.

Yritystuesta annetun lain mukaista investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea, kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaista kansainvälistymistukea sekä valtioneuvoston päättämien perusteiden mukaista elintarviketeollisuuden investointi- ja kehittämistukea saa vuonna 2000 myöntää 95 000 000 mk.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysraha.

47. Valtionavustus pk-yritysten kehittämispalvelutoimintaan ja alan yhteisöille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvostusten maksamiseen pienen ja keskiuuren yritystoiminnan edistämisyhteisöille. Yhteisöille myönnettävien avustusten edellytyksenä on, että tulokset ovat käytettyyn rahamäärään nähden merkittävät. Avustukset myönnetään kauppa- ja teollisuusministeriön määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin valtioneuvostuksen piiriin hyväksyttäviin menoihin. Määrärahaa saa myös käyttää valtioneuvoston päätöksen (143/1986) mukaisesti valtioneuvostuksen maksamiseen pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen kehittämiseen, yrittäjyyden edistämiseen sekä alueellisiin elinkeinojen kehittämishankkeisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös julkisten yhteisöjen hankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysraha.

50. Korkotuki pk-yritysten investointeihin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pienten ja keskiuuren yritysten investointien korkotukilainoista annetun lain (538/1992) nojalla hyväksyttävistä korkotukilainoista aiheutuvan korkotuen maksamiseen.

62. EU:n rakennerrahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 329 400 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 390 600 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta osarahoitettavien EU:n tavoiteohjelmien, yhteisöaloiteohjelmien ja pilottihankkeiden sekä teknisen avun valtion rahoitusosuuden maksami-

seen. Määrähaa saa käyttää myös edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan, enintään 40 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen yhdessä momenteilla 26.98.61, 34.05.61 ja 30.14.61 olevien EU:n osuuskien kanssa.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää neuvoston asetuksen (EY 1260/99) artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/93) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen veloitteiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää neuvonta-, koulutus-, konsultointi- ja muiden kehittämispalvelujen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen enintään 15 000 000 mk.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

40. Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka

21. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 180 000 mk.

22. *Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 9 720 000 mk.

24. *Kuluttajavalituslautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 800 000 mk.

25. *Elintarvikeviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 000 000 mk.

26. *Kilpailuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 21 000 000 mk.

50. *Valtionavustus kuluttajajärjestöille*
Momentille myönnetään 4 000 000 mk.

50. Kansainvälistyminen ja markkinointi

21. *Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 94 000 000 mk.

40. *Yritysten kansainvälistyminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 122 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää pääsääntöisesti pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymiseen liittyvien osaamis- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen. Etusija hankkeissa asetetaan suunnitelmallisille, pitkäjänteisille yritysten osaamista lisääville yhteishankkeille ja yritysten yhdessä toteuttamille valtakunnallisille verkostohankkeille, ml. matkailualan hankkeet. Määrärahaa saa lisäksi käyttää ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen tai muiden yrityslähtöisten järjestöjen tai yhteisöjen toteuttamiin toimialakohtaisiin kansainvälistymistä edistäviin kehittämishankkeisiin. Määrärahaa saa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston tuella vuosina 1996—1999 toteutettujen kansainvälistymishankkeiden ja elintarviketeollisuuden EU:n jäsenyyteen sopeutumisen siirtymäkauteen (1995—1999) myönnettyjen tukien maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Hannoverin vuoden 2000 maailmannäyttelystä aiheutuviin menoihin.

Uusia avustuksia saa myöntää vuonna 2000 114 000 000 mk.

41. *Avustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille ja Suomen Ulkomaankauppaliitto ry:lle*

Momentille myönnetään 148 300 000 mk.

Momentin määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen ulkomaankauppaa edistävien järjestöjen teollisille vientiyrityksille sekä palvelu- ja matkailualan kansainvälistyville yrityksille tarjoamien kansainvälistymistä ja kehittämistä koskevien osaamispalveluiden tuottamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös avustusten maksamiseen Suomen Ulkomaankauppaliiton (Finpro) valtionavun perusteista annetun valtioneuvoston päätöksen (VNp 45/1998) mukaisesti liiton toiminnan menoihin.

60. Energiapolitiikka

21. *Sähkö- ja maakaasumarkkinaviranomaisen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sellaisista sähkö- ja maakaasumarkkinaviranomaiselle määräytyistä tehtävistä aiheutuviin menoihin, joita ei kateta valvonta- ja lupamaksuilla.

27. *Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen ja energiatiedotus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää energiansäästöön, energian tehokkaaseen käyttöön sekä uusiutuvan energian käyttöön ja tuotantoon liittyvästä informaatiotoiminnasta ja selvityksistä, uuden säästötieteiden markkinoiden edistämisestä sekä muusta energia-alan tiedottamisesta ja tietohuollon järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien hankkeiden osarahoitukseen.

40. *Energiatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 111 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista annetun valtioneuvoston päätöksen (29/1999) mukaisesti energiansäästöä, energian käytön tehostamista ja uusiutuvan energian käyttöä edistävien sekä energian tuotannon ja käytön ympäristöhaittoja vähentävien ja energihuollon varmuutta ja monipuolisuutta muutoin edistävien investointi- ja selvityshankkeiden tukemiseen. Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, yhteisöille ja kunnille. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen lähi-

alueilla toteutettavien hankkeiden tukemiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista annetun valtioneuvoston päätöksen (45/1996) ja energia-avustuksista annetun lain (1607/1991) nojalla aiemmin myönnettyjen avustusten maksamiseen.

Vuonna 2000 avustuksia saa myöntää enintään 116 000 000 mk.

45. *Energiainvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 2 §:n mukaisten ennen vuotta 1993 hyväksytyjen korkotukilainojen korkotuen maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on neljän ensimmäisen lainavuoden aikana 4 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana 2 prosenttia korkotukilainan määrästä. Erityisistä syistä voi korkotukilainan korkohyvityksen määrä olla neljän ensimmäisen lainavuoden aikana enintään 6 prosenttia korkotukilainan määrästä ja lainavuosien 5—8 aikana enintään 4 prosenttia korkotukilainan määrästä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta. Korkohyvitys on aina enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

50. *Eräät energiataloudelliset avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti avustusten maksamiseen järjestöille ja yhteisöille energiapolitiikan tavoitteita tukevaan toimintaan.

70. Erityisrahoitus

41. *Toimintatuki Finnvera Oyj:lle*

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n toimintakuluihin valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (445/1998)

ja sen nojalla annetun valtioneuvoston sitoumuksen mukaisesti.

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet* (arviomääräraha) Momentille myönnetään 203 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yhtiön toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen Kera Oyj:stä ja valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annettujen lakien nojalla annettujen sitoumusten mukaisesti.

Määrärahaa saa myös käyttää Kera Oyj:n vuosina 1972—1981 kunnille ja teollisuuskylille myöntämiin lainoihin sisältyvän korkotuen korvaamiseen yhtiölle Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) mukaisesti.

Alueellisen korkotuen piiriin kuuluvia luotto- ja erityisrahoitusyhtiö saa myöntää vuonna 2000 enintään 630 000 000 mk ja elinkeinopoliittisin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 600 000 000 mk. Erityiskorkotuen piiriin sisältyviä uusia naisryttäjälainoja yhtiö saa myöntää enintään 100 000 000 mk.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

43. *Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 92 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Finnvera Oyj:n ja Kera Oyj:n luotonanto- ja takaustoiminnasta syntyneiden tappioiden sekä Kera Oyj:n ulko- maisten luottojen kurssitappioiden korvaamiseen yhtiölle.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

45. *Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) mukaisen korkotuen maksamiseen. Määrärahaa voidaan lisäksi käyttää julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasausyhtiöstä annetun lain (1136/1996) tar-

koittamalle yhtiölle Fide Oy:lle maksettavan hallinnointipalkkion suorittamiseen.

47. *Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämille luotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää alustoimitusten rahoitukseen myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain (1093/1985) ja alustoimitusten rahoitukseen myönnettävästä korkotuesta annetun lain (1173/1990) sekä Suomen Vientiluotto Oy:n korkotuesta, valuuttakurssitappioiden korvaamisesta ja antolainauksen valtion takauksista annetun lain (1364/1989) mukaisen korkotuen, valuuttakurssitappioiden ja takauksista syntyneiden tappioiden korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

60. *Siirrot valtiontakuurahastoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtiontakuurahastosta annetun lain (444/1998) ja vientitakuulain (479/1962) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamiin korvausmenoihin. Määrärahaa saa käyttää myös valtiontakaustoimintaa koskevien lakien (375/1963, 573/1972 ja 609/1973) nojalla valtiontakaustoiminnasta annettujen takaussitoumusten ja perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annetun lain (651/1985), valtion pääomatakuista annetun lain (594/1992) sekä valtion vaikuttamistakauksista annetun lain (529/1993) perusteella myönnettyjen takuiden ja takausten aiheuttamien korvausmenojen maksamiseen.

80. Rakennepoliittikka

42. *Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistamien perusteiden mukaan avustusten maksamiseen suomalaisille telakayhtiöille uusien aluksien rakentamiseen ja alusten peruskorjauksiin liittyvien sopimusten

johdosta. Määrärahaa käytetään vuosina 1997—
1999 myönnettyjen tukien maksamiseen.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 173 900 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen sekä lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 1 500 000 mk työterveydenhuollon koulutuksesta ja työterveyshenkilöstön kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 20 500 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan unionin aluekehitys- ja sosiaalirahastoista osarahoitettavien tavoiteohjelmien, yhteisöaloiteohjelmien ja pilottihankkeiden sekä teknisen avun kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen valtion osalta.

Määrärahaa saa käyttää myös edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen liittyvien kulutusmenojen sekä tarvittavan, enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matka- yms. menojen maksamiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrachaa.

63. *(33.01.61) Eräät erityishankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 26 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön strategista päätöksentekoa tukevien kehittämisen- ja kokeiluhankkeiden rahoittamiseen, niihin liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä sekä eri hallinnonalojen yhteishankkeista aiheutuvien toimintamenojen ja rahoitusavustusten maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien puite- ja aihealueittaisten ohjelmien mukaisten hankkeiden rahoittamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen.

67. *Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

02. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 110 120 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös jäsenmaksujen maksamiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilastotietokannan käytöstä ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen ulkopuolella toimeksiannosta tai yhteishankkeena toteutettavasta tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä Alkoholitutkimussäätiölle suoritettavan valtion-

avustuksen maksamiseen ja Alkoholitutkimussäätiön toiminnasta Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseksi aiheutuvien menojen maksamiseen sekä täydennyskoulutuksen avustuksen ja ulkomailla toteutettavien projektien menojen maksamiseen.

03. Työttömyysturvalautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 8 944 000 mk.

04. Tarkastuslautakunta

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 8 118 000 mk.

06. Terveystieteiden tutkimuskeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 11 600 000 mk.

26. *Mielentilatutkimustoiminnan menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen valtion mielisairaaloille ja vankeinhoitolaitoksen alaisille sairaaloille. Määrärahaa saa käyttää myös Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tilaamista mielentilalau- sunnoista maksettavien korvausten maksamiseen.

07. Työterveyslaitos

50. *Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 197 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 3 §:n nojalla Työterveyslaitoksen toiminnasta aiheutuviin menoihin suoritettavan

valtionavun maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Euroopan unionin hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimushankkeiden maksamiseen.

08. Kansanterveyslaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 151 600 000 mk.

26. *Rokotteiden hankinta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 27 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautilain (583/1986) 25 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta sekä muihin yleisen rokotusohjelman toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen sekä Suomen lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenmaksuun. Määrärahaa saa käyttää myös rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta välitystoimintaan aiheutuvien menojen maksamiseen.

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 000 000 mk.

10. Säteilyturvakeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 53 000 000 mk.

11. Lääkelaitos

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 296 000 mk.

12. Valtion koulukodit

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 897 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös koulukotien sisällölliseen kehittämiseen ja toiminnan tutkimiseen sekä koulukotitoimintaan erikoistuvaan nuorisopsykiatriaan. Lisäksi määrärahaa saa käyttää perhetoiminnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden menojen maksamiseen, alan kansainväliseen yhteistyöhön sekä koulukotien maatalo- ja metsätaloudesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää hintatukena hoitomaksujen tukemiseen 3 897 000 mk.

13. Työsuojelun piirihallinto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 113 133 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää myös ulkomailla olevien suomalaisten alusten tarkastustoiminnan ja työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain (131/1973) 15 §:n mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

14. Valtion mielisairaalat

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 420 000 mk.

15. Perhekustannusten tasaus

51. *Äitiysavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 53 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää äitiysavustuslain (477/1993) mukaisten äitiysavustusten maksamiseen. Määrärahasta maksetaan myös äitiys-

pakkauksista menevä arvonlisävero ja yleiskulut.

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 216 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lapsilisälain (796/1992) mukaisten lapsilisien maksamiseen.

16. Yleinen perhe-eläke

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 248 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perhe-eläkelain (38/1969) mukaisten eläkkeiden maksamiseen.

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 340 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömyyskassalain (603/1984) mukaisen valtionosuuden maksamiseen työttömyyskassoille. Määrärahaa saa käyttää myös vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) mukaisen valtionosuuden maksamiseen työttömyyskassoille.

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 125 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain (602/1984) mukaisen perusturvan maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain mukaisen valtionosuuden maksamiseen Kansaneläkelaitokselle.

53. *Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaisen valtionosuuden maksamiseen.

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 310 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sairausvakuutuslain (364/1963), Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) ja kuntoutusrahalain (611/1991) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa myös käyttää maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (859/1984) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen. Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain mukaisen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannuksiin saa käyttää sairausvakuutusrahaston varoista enintään 501 000 000 mk.

19. Eläkevakuutus

50. *Valtion osuus merimieseläkekassan menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 163 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (72/1956) 4 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 160 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 13 §:n ja sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 41 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 345 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää yrittäjien eläkelain (468/1969) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

60. *Valtion osuus kansaneläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 685 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansaneläkelain (347/1956) 59 ja 62 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen ja lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969), vammaistuesta annetun lain (124/1988) sekä eläkkeensaajien asumistuesta annetun lain (591/1978) mukaisten etuuksien maksamiseen.

20. Tapaturmavakuutus

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 75 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n ja sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

21. Rintamaveteraaneläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 720 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamasotilaseläkelain (119/1977) nojalla suoritettavien eläkkeiden, eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) nojalla rintamasotilaseläkkeisiin suoritettavien asumistukien, ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) mukaisen rintamalisän maksamiseen sekä rintamaveteraanien varhaiseläkelain (13/1982) nojalla suoritettavien varhaiseläkkeiden maksamiseen.

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 647 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilasvammalain (404/1948) ja muiden siihen liittyvien lakien nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

56. Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 14 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien puolisojen ja vaikeavammaista sotainvalidia hoitaneiden leskien sekä sotaleskien kuntoutustoimintamenojen maksamiseen sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

57. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön määräämin perustein rintama-avustuksen maksamiseen eräille vaikeissa olosuhteissa Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton alueella eläville, Suomen puolustusvoimissa vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille. Rintama-avustusta voidaan myöntää myös Suomessa pysyvästi asuville vapaaehtoisille rintamasotilaille. Määrärahaa saa käyttää myös avustusten maksamisesta aiheutuviin menoihin.

59. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimusmenojen maksamiseen.

23. Muu sodista kärsineiden turva

30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotasiirtolaisten yhteiskunnallisesta huollosta annetun lain (423/1940) 6 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Maikkulan vanhainkodista eri laitoksiin hoidettavaksi siirrettyjen huollettavien huolto- ja hoitokustannusten korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

28. Muu toimeentuloturva

50. Sotilasavustus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 63 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotilasavustuslain (781/1993) mukaisten sotilasavustusten maksamiseen.

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 035 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annetussa voimavara päätöksessä hyväksytyjen käyttökustannusten valtionosuuksien maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kuntien valtionosuuslain mukaisten tasausten maksamiseen.

31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 235 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain ja sen nojalla annetun voimavara päätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamishankkeisiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Vuonna 2000 saadaan vahvistaa kokonaiskustannuksiltaan vähintään 2 000 000 markan mää-

räisiä perustamishankkeita sekä STVOL:n 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja hankkeita siten, että niiden valtionosuuteen oikeuttavat enimmäiskustannukset ovat yhteensä enintään 710 000 000 mk.

32. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustointaan

Momentille myönnetään 353 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon (1062/1989) 47 §:n mukaisen tutkimustointinnan valtion korvauksen maksamiseen.

33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 425 200 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää erikoissairaanhoidon 47 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen.

Määrärahasta saa käyttää enintään 321 400 000 mk lääkärin ja hammaslääkärin perus- ja erikoistumiskoulutuskorvausten maksamiseen yliopistollista sairaalaa ylläpitäville kuntayhtymille.

34. Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista kunnille ja kuntayhtymille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää pohjoismaisen sosiaalipalvelusopimuksen mukaisten potilassiirtojen tukemiseen kertaluonteisena korvauksena kunnille ja kuntayhtymille.

35. Valtion korvaus lastensuojelun suurten kustannusten tasausjärjestelmän menoihin

Momentille myönnetään 165 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lastensuojelulain (683/1983) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain perusteella lastensuojelun suurten kustannusten tasaamiseksi suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

36. Valtionavustus eräiden sosiaali- ja terveyspalveluhankkeiden kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 600 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1113/1985) nojalla pääkaupunkiseudun kunnille hankkeiden kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen ja koron maksamiseen.

37. Valtionavustus kunnille lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin

Momentille myönnetään 70 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää lasten ja nuorten psyykkisen kehityksen tukemisesta, häiriöiden ehkäisystä ja psykiatristen hoitopalvelujen turvaamisesta kunnille ja kuntayhtymille aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein.

Ehdollinen päätös:

Talousarvioaloitteiden 263/1999 vp, 421/1999 vp ja 767/1999 vp perusteella lukuun on perustettu uusi momentti lasten ja nuorten psykiatrian palveluihin.

38. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 66 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon lakien, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/1982, SVOL) ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) nojalla kunnille ennen vuotta 1993

aiheutuneisiin toimeentuloturvan kustannuksiin, lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen sekä osittaisen lasten kotihoidon tuen maksamiseen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin vuotta 1990 aikaisemmilta vuosilta suoritettavien valtionosuuksien loppuerien maksamiseen.

53. Terveyskasvatus ja -valvonta

23. Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää terveydensuojelulain (763/1994), elintarvikelain (361/1995), geenitekniikkalain (377/1995) ja kemikaalilain (744/1989) edellyttämästä terveysvalvonnasta, terveysvalvontatutkimuksesta ja henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää lyhytaikaisiin tehtäviin tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen.

24. Tartuntatautien valvonta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää tartuntatautien ehkäisy- ja valistustoiminnan, yllättävien epidemioiden selvittämisen ja seurannan sekä näiden edellyttämän kansainvälisen yhteistyön aiheuttamien menojen maksamiseen.

50. Terveyskasvatus sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin vähentäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 36 950 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää terveyskasvatuksesta sekä toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1976) 27 §:ssä tarkoitettusta toiminnasta ja raittiustyölain (828/1982) 10 §:n 1 kohdan nojalla päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ehkäisemistä tarkoittavasta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää alkoholitiedotuksesta ja -valistuksesta aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää lyhytaikaisiin tehtäviin tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseen.

57. Lomatoiminta

40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 864 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 35 §:ssä tarkoitettujen lomituspalvelujen käyttökustannuksiin lain 37 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

50. Valtion korvaus Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen hallintomenoihin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 83 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 31 ja 32 §:n nojalla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille lomituspalvelujen hallinnon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

92. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

50. Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 390 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää raha-automaattiasetuksen (676/1967) 29 §:n 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen näkövammaisten kirjaston käyttöön tarkoitettujen toimitilojen perustamiskustannuksiin.

55. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 340 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

58. *Eräät kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntou-

tuksesta annetun lain (1039/1997) nojalla kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

59. *Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 190 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työhallinto

21. *Työministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 121 800 000 mk.

22. *Työvoimaopiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 282 000 mk.

23. *Työelämäohjelmien toteuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Kansallisen työelämän kehittämisohjelman, Kansallisen tuottavuusohjelman ja työssä jaksamisen tutkimus- ja toimenpideohjelman eri kokeilu-, kehittämis- ja tutkimushankkeiden käynnistämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää ohjelmien julkaisuista, erillisselvityksistä, asiantuntijapalkkioista, seminaarien järjestämisestä, koti- ja ulkomaisten yhteistyöverkostojen luomisesta sekä enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkauksesta ja ohjelmien hallintointiin osallistuvan väliaikaisen henkilöstön palkkauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

67. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 096 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja velvoitteiden suorittamisesta sekä erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. *EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaali-politiikkaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 462 500 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 748 200 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää vuoden 1999 myöntämisvaltuudesta tehtyjen sitoumusten vuonna 2000 aiheutuvien menojen maksamiseen EU:n komission kanssa vuosille 1995—1999 hyväksytyjen tavoiteohjelmia 6, 2 (vuosille 1997—99), 3, 4 ja 5b sekä yhteisöaloitteita toteuttavien sosiaalirahaston sekä pilottiprojektien rahoitukseen Euroopan sosiaalirahastosta maksettavana vuoden 2000 rahoitusosuutena.

Määrärahaa saa käyttää lisäksi vuosille 2000—2006 hyväksyttävien uuden rakennerahastokauden ohjelmien 1, 2 ja 3 sekä yhteisöaloitteiden ja pilottiprojektien rahoitukseen Euroopan sosiaalirahastosta maksettavana vuoden 2000 rahoitusosuutena.

Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan, enintään 125 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen yhdessä momentin 34.05.62 ja muiden kansallisen osarahoituksen momenttien kanssa.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 266 400 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 665 900 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan sosiaalirahastosta ja aluekehitysrahastosta rahoitettaviin ohjelmiin sisältyvien hankkeiden sekä yhteisöaloitteiden ja pilottiprojektien valtion rahoitusosuuden maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös teknisen avun ja Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan, enintään 110 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaus-, matkustus- yms. menojen maksamiseen yhdessä momentin 34.05.61 kanssa.

Rakennerahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

02. *Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 250 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/1987) mukaisten palkkausmenojen ja työllistämistä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen valtion virastoissa ja laitoksissa. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös vakuutusten maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 15 000 000 mk työllisyyslain aluevelvoitteiden ja muun työllistämisen toteuttamisesta aiheutuvien muiden kuin palkkausmenojen maksamiseen. Määrärahasta maksettavat palkat saavat olla enintään A 17 palkkausluokan mukaisia.

21. *Työvoima-asiain paikallishallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 648 000 000 mk.

25. *Työvoimapalvelujen erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 74 800 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ammatinvalinnanohjaukseen liittyvien tukitoimenpiteiden korvaamiseen sekä vajaakuntoisten työhön sijoituksen tukemiseen ja muiden vaikeasti työllistettävien palveluun työvoimapalvelulain (1005/1993) ja -asetuksen (1251/1993), työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) sekä työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/1993) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää myös työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetussa asetuksessa tarkoitettujen ryhmätapaturma- ja vastuuvakuutusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää ryhmäpalveluna järjestettävään työnhakukoulutukseen osallistuvien työttömien työnhakijoiden matkakustannusten korvaamiseen työnhakukoulutukseen osallistuvien ylläpitokorvauksesta annetun asetuksen (980/1998) mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää ulkomaalaislain (378/1991) 18 a §:n mukaisesta muuttovalmennuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin määrärahaa saa käyttää enintään 2 600 000 mk työministeriön tarkemmin määräämällä tavalla Venäjän lähialueiden ja Baltian maiden työvoiman kouluttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Vuonna 2000 saa tehdä koulutuksen hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2000 jälkeen enintään 700 000 mk.

29. *Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 867 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisen koulutuksen hankkimiseen. Määrärahaa saa käyttää myös koulutuksen ja majoituksen hankkimiseen Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä. Määrärahaa saa käyttää koulutuksesta tie-

dottamiseen, tarjouspyyntö- ja hankintailmoitteluun sekä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suunnittelua ja hankintatoimintaa tukevasta kehittämis-, kokeilu- ja selvitystyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen, koulutus- ja konsulttipalvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen. Vuonna 2000 saa tehdä työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisia koulutuksen hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2000 jälkeen enintään 247 000 000 mk.

30. Palkkaperusteinen työllistämistuki kunnille ja kuntayhtymille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain (275/1987) mukaisten valtionapujen, mukaan lukien työllisyyslain edellyttämät lisätuet, maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vähintään 500 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatukea saavien pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen yhdessä työmarkkinatuen kanssa.

50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 652 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisten opintososiaalisten etuuksien maksamiseen sekä työttömyyskassojen hallintokulujen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää opiskelijavalinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, ei kuitenkaan ilmoitus- ja tiedustustoiminnan menoihin.

52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 453 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) ja maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vas-

taanotosta annetun lain (493/1999) mukaisen työmarkkinatuen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää ylläpitokorvauksen maksamiseen työharjoitteluun osallistuvalla vähintään 500 päivää työttömänä olleelle työttömälle. Määrärahaa saa käyttää myös työharjoittelusta tai kotoutumistoimenpiteestä aiheutuneiden tapaturmakorvausten ja työharjoittelijoina tai kotoutumistoimenpiteissä olevien ryhmävastuuvakuutusten maksamiseen.

63. (34.06.62) Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 932 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työllistämistukien maksamiseen työllisyysasetuksen (1363/1997) nojalla työllisyyslaissa (275/1987) tarkoitettujen työllistämiseen. Määrärahasta saa käyttää 20 000 000 mk työttömien aloitteellisuuden tukemiseen ja tässä toiminnassa tarvittavan henkilöstön palkkaamiseen lyhytaikaisiin tehtäviin. Määrärahaa saa käyttää ennen työllisyyslain voimaantuloa palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös työharjoittelusta aiheutuneiden tapaturmakorvausten ja työharjoittelijoina olevien ryhmävastuuvakuutusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää vähintään 500 päivää työttöminä olleiden, työmarkkinatukea saavien pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Tässä tarkoitettua työllistämistukea voidaan maksaa yhdessä työmarkkinatuen kanssa.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrähaa.

64. (34.06.63) Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 85 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää osarahoituksena kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen työllisyysperusteisiin investointeihin, joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä ottamalla samalla huomioon myös alueelliset työllisyysnäkökohdat. Määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyjen avustusten maksamiseen.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

65. (34.06.64) Muuttoturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työvoimapalvelulain (1005/1993) 11 §:n mukaisesti työttömän tai työttömäksi jäävän työnhakijan taloudelliseen tukemiseen, jos hän hakee tai siirtyy työhön asuinpaikkakuntansa työssäkäyntialueen ulkopuolelle. Työvoimapalveluihin liittyvistä etuuksista annetun asetuksen (1253/1993) 4 §:n mukaan työttömälle tai työttömäksi jäävälle henkilölle voidaan myöntää liikkuvuusavustuksena matkakustannusten korvausta Suomen alueella tehtävästä matkasta, jonka hän tekee työpaikkaan tutustumista, palvelussuhteen solmimista tai uuteen työpaikkaan siirtymistä varten.

77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 116 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työttömyyden torjumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen hankkeissa, joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä ottamalla samalla huomioon myös alueelliset työllisyysnäkökohdat.

Määrärahaa saa käyttää työllisyyslain 13 §:n mukaisiin valtion investointikohteisiin sekä investoinneiksi katsottaviin valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää siirtymäkauden 1998—2001 aikana myös sellaisten uusien aloitettavien hankkeiden rahoitukseen, joita ei ole tarkoitus merkitä valtion taseeseen sekä tällaisten aloitettujen hankkeiden loppuunsaattamiseen. Vuonna 2000 saa tehdä käynnissä oleviin töihin liittyviä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 10 §:ssä tarkoitettuja sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu menoja myöhemmin vuosina enintään 70 000 000 mk.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 36 300 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää työministeriön päätöksellä valtion vastaanottokeskusten toimintamenojen maksamiseen, pakolaisten maahantulo-matkojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista ja koulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä vastaanottoa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton neuvottelukunnan kustannuksiin. Määrärahasta saa käyttää enintään 1 500 000 mk turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten oikeusapupalvelujen hankkimiseen. Määrärahaa saa lisäksi käyttää rasismien ja etnisen syrjinnän seurantaan ja syrjinnän vastaiseen koulutukseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 124 henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 60 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perustein eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen kustannusten sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaamiseen kunnille.

63. (34.07.61) Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 279 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perustein kunnille maksettavien laskennallisten korvausten, toimeentulotuen, tulkkipalvelujen ja erityiskustannusten korvaamiseen, paluumuutosta aiheutuviin menoihin sekä kunnille, kuntayhtymille ja yhteisöille niiden ylläpi-

tämien turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusten, ryhmä- ja perheryhmäkotien, tulkkikeskusten sekä muihin tarvittaviin menoihin. Lisäksi määrärahaa saa käyttää Kosovosta evakuoitujen pakolaisten Kosovoon asettautumisen avustamiseen. Vuoden 2000 pakolaiskiintiö on 700 henkilöä.

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

23. Siviilipalvelus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluksen ja täydennyspalveluksen toimeenpanosta siviilipalveluslain (1723/1991) nojalla aiheutuviin kustannuksiin sekä työhallinnossa palvelevien siviilipalvelusmiesten ylläpito- ja päiväraha-kustannuksiin.

50. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 110 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (927/1979) mukaisten menojen maksamiseen. Määrärahasta saa käyttää enintään 4 000 000 mk palkkaturvamenettelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.

51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 553 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää merimiesten palvelu- ja opintotoiminnasta annetun lain (452/1972) nojalla merimiesten huoltotoimintaan suoritettavan valtion osuuden maksamiseen sekä merimieslaissa tarkoitetun työsopimuksen tekemisestä annetun asetuksen (783/1995) mukaisiin palveluihin, merimieslain (423/1978) ja merimiesten vuosilomalain (433/1984) nojalla merimiesten vuosiloma- ja vanhempainvapaamatkakustannuksiin sekä työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyviin matkakustannuksiin suoritettavan valtionosuuden maksamiseen.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 102 000 000 mk.

10. Ympäristön suojeleminen

27. *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää öljy- ja muiden ympäristövahinkojen torjunnan järjestämisestä, torjuntakaluston hankinnoista ja torjuntatoimenpiteistä sekä ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisestä yhteistyöstä ja koulutus- ja kehittämistoiminnasta sekä oikeudenkäynteistä aiheutuvien menojen ja sivutoimisten varastonhoitajien ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös niiden menojen maksamiseen, jotka aiheutuvat toimivaltaiselle viranomaiselle siitä, että laittomasti tehtyjä kansainvälisiä jätesiirotta joudutaan palauttamaan, eikä kaikkia kustannuksia aina saada heti perityksi aiheuttajalta.

60. *Siirto öljysuojarahastoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) 7 §:n nojalla öljysuojarahastoon tehtävän siirron maksamiseen.

63. (35.10.62) *Ympäristönsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 31 750 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston päätöksen (894/1996) mukaisten avustusten maksamiseen ympäristönsuojelun edistämiseen sekä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain (56/1980) mukaisten avustusten maksamiseen yhdyskuntien vesiensuojelua edistäviin investointeihin.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 6 §:n mukaista aluekehitysrakennusta.

64. (35.10.63) *Ympäristönsuojeluinvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisiin teollisuuden ja energiahuollon ilmansuojeluinvestointeihin, teollisuuden vesiensuojeluinvestointeihin, jätteiden yleisten käsittelypaikkojen perustamis- ja kunnostamisinvestointeihin ja jätteiden hyödyntämistä edistäviin investointeihin ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen sekä yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointeihin ennen vuotta 1995 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Korkohyvityksen määrä on muille kuin yhdyskuntien vesiensuojelulainoille neljän ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosina 5—8 kaksi prosenttiyksikköä. Kahdeksannen lainavuoden jälkeen korkotukea ei makseta. Yhdyskuntien vesiensuojelulainoille maksettavan korkohyvityksen määrä on kuitenkin kahdeksan ensimmäisen lainavuoden aikana neljä prosenttiyksikköä ja lainavuosina 9—16 kaksi prosenttiyksikköä. Kuudennentoista lainavuoden jälkeen korkohyvitystä ei makseta. Korkohyvitys on kaikissa lainoissa aina enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

65. (35.10.64) *Öllyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) 7 §:n nojalla öljyjätteistä ja niiden keräilystä, kuljetuksesta, varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvien menojen maksamiseen öljyjättemaksuina kertyvien varojen käytöstä öljyjätehuoltoon annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1191/1997) tarkemmin säädettyin perustein.

67. *Ympäristöyhteistyön edistäminen Suomen lähialueen maissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöinvestointien, kansainvälisten yhteisesti toimeenpantavien ympäristöohjelmien ja alueellisten strategioiden edistämiseen sekä niihin liittyvään valmisteluun ja yhteistyöhön Suomen lähialueilla.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yrityksille ja yhteisöille suunnitellu- ja toimeenpanokustannuksiin Suomen lähialueiden pienehköissä ympäristöhankkeissa. Suurempien hankekokonaisuuksien avustukset maksetaan ulkoasiainministeriön pääluokan momentilta 24.50.66.

77. *Ympäristötyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 43 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ympäristötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä valtion vesihuoltotöistä annetun valtioneuvoston päätöksen (976/1985) mukaisten töiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnan tai muun yhteistyökumppanin omistukseen. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

Metsähallituksen luonnonsuojelutehtävien palvelu- ja muut toimintatavoitteet vuonna 2000 ovat:

Luonnonsuojelualueiden peruspalveluiden kehittäminen ja ylläpito turvataan erityisesti tärkeimmässä kansallispuistoissa ja muilla vilkkaassa käytössä olevilla suojelualueilla. Soiden, perinnemaisemien ja metsien ennallistaminen kohdennetaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta kiireisimpiin kohteisiin sekä järjestetään hankkeiden seuranta.

Metsähallitus vastaa useiden uhanalaisten lajien valtakunnallisesta suojelusta ja seurannasta. Metsähallitus osallistuu myös Natura 2000-verkoston toteuttamiseen ja biologiseen seurantaan, Suomen suojelualueverkon edustavuuden arviointiin ja lähialueiden luonnonsuojeluyhteistyöhön.

Metsähallitus kehittää luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön rahoituskeinojaan.

Metsähallituksen luontopalvelut osallistuvat luonnonvarasuunnitteluun ja alue-ekologiseen suunnitteluun.

22. *Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 74 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä eräma-alueiden hoitomenojen, opastustoiminnan menojen sekä rakennusten ja rakennelmien, teiden ja tieosuuksien korjaus- ja kunnossapitomenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankintahinta on yli 50 000 mk ja taloudellinen käyttöaika yli kolme vuotta.

Määrärahaa saa käyttää lisäksi yksityismaiden luonnonsuojelualueiden merkintään ja hoitomenoihin, uhanalaisten eliölajien ja maisemal alueiden hoitoon sekä luonnonsuojelusuunnitteluun ja maa-aineslain soveltamiseen liittyvän suunnittelun menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös ennen maa-aineslain voimaantuloa syntyneiden ainestenottoaikkojen kunnostamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös saimaannorpan suojeluun ja norppakannan hoitoon sekä norppien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

37. *Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 500 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen aluearkkitehtitoiminnan menoihin sekä avustuksiin luonnonsuojelun, rantojen suojelun, maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön hoidon ja virkistyskäytön kannalta valtakunnallisesti merkittävien alueiden sekä yhdyskuntakehityksen kannalta merkittävien kohteiden yleiskaavojen laatimista varten. Lisäksi määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille usean kunnan yhteisten virkistysalueiden hankintaan.

Määrärahasta osa on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

44. *Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää koskiensuojelulain (35/1987) sekä Ounasjoen ja Kyrönjoen erityissuojelusta annettujen lakien (703/1983 ja 1139/1991) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös korvaus- ja kustannuksiin ja valtion edun valvonnan kannalta välttämättömistä selvityksistä aiheutuviin menoihin.

63. (35.20.61) *Eräät luonnonsuojeluun liittyvät korvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 69 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää korvausten maksamiseen maanomistajille tai erityisen oikeuden haltijoille luonnonsuojelulain 24, 25, 29 ja 47 §:n mukaisten päätösten tai sopimusten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä. Määrärahaa saa käyttää Natura 2000 -verkoston toteuttamisesta aiheutuviin luonnonsuojelulain 53 §:n, maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n sekä yksityistielain 7 a §:n mukaan valtiolle määrättyjen korvausten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää

maa-aineslain 8 ja 26 §:n mukaisesti suojelusta aiheutuvien korvausten maksamiseen. Tämän lisäksi määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaisesti haitankorvauksiin.

Määrärahaa saa käyttää myös alueellisten ympäristökeskusten suorittamiin korvauksiin rauhoitettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista vahingoista sekä vahinkojen estämisestä ja rauhoitettujen harvinaisten eläinkantojen suojelemiseksi tarvittavista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen jaksotetuille, maksamatta oleville korvauksille. Koron suuruus vastaa lunastuslain 95 §:n 1 momentissa määriteltäviä korkoa.

Määrärahaa saa käyttää myös vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten sekä EU:n CITES-asetuksen edellyttämän eläinten hoidon järjestämiseen.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 2000 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2000 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 100 000 000 mk. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2001 loppuun mennessä enintään 30 000 000 mk, vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 60 000 000 mk ja vuoden 2007 loppuun mennessä yhteensä enintään 100 000 000 mk.

64. (35.20.62) *Avustukset rakennusperinnön hoitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää rakennussuojelulain (60/1985) 11 ja 13 §:n nojalla suoritettavien korvausten ja suojelun toteuttamisesta valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 57 §:n 3 momentin mukaisten avustusten maksamiseen kunnille.

Määrärahaa saa lisäksi käyttää avustusten maksamiseen yksityiselle omistajalle, rakennusperinnön hoitoa edistäville yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen

sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin. Määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen merkittäviin maisema-alueisiin kuuluvan rakennetun ympäristön hoitoon ja kunnostukseen.

Kunnille ja kuntayhtymille voidaan myöntää avustusta myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen hankkimiseksi, jolloin avustus myönnetään niissä tapauksissa, jolloin siitä aiheutuvat kustannukset muodostuvat kunnan tai kuntayhtymän taloudelliseen asemaan nähden kohtuuttomaksi. Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään 200 000 mk avustusten maksamiseen rakennusperinnön hoitoon liittyviin valtakunnallisiin tiedotus- tai muihin projekteihin.

Avustusta rakennusperinnön hoitoon saa myöntää enintään 50 prosenttia toimenpiteiden kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, rakennustalvaan tyypilliseen tai ainutlaatuiseseen kohteeseen, johon uusi käyttötapana on vaikeasti sovitettavissa tai jolla on valtakunnallista merkitystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän, kuitenkin enintään 80 prosenttia kustannuksista.

74. Luonnonsuojelun alueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää luonnonsuojelun alueiden talonrakennustöiden lisäksi luonnonsuojelun alueilla sijaitsevien tai niitä varten tarvittavien rakennusten ostamiseen sekä luonnonsuojelun alueiden teiden ja tieosuuksien rakentamis- ja perusparannusmenojen maksamiseen.

87. Luonnonsuojelun alueiden hankkiminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 74 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä eräma-alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon kustannuksiin. Lisäksi

määrärahaa saa käyttää koron maksamiseen jakotetuille, maksamatta oleville kauppahinnoille. Koron suuruus vastaa lunastuslain 95 §:n 1 momentissa määriteltyä korkoa.

Valtion omistukseen hankitaan luonnonsuojelun alueita myös vaihtamalla niitä valtion maa-alueisiin.

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojelun ohjelmien toimeenpanoa varten saa tehdä vuonna 2000 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2000 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 115 000 000 mk. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2001 loppuun mennessä enintään 40 000 000 mk, vuoden 2002 loppuun mennessä enintään 75 000 000 mk sekä vuoden 2007 loppuun mennessä yhteensä enintään 115 000 000 mk.

30. Asumisen edistäminen

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 700 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää asumistukilain (408/1975) mukaisten asumistukien maksamiseen.

60. Siirto valtion asuntorahastoon

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Aravalainat

Vuonna 2000 saadaan valtion asuntorahaston varoista myöntää aravalain (1189/1993) mukaisia lainoja yhteensä enintään 4 400 000 000 mk sekä sen lisäksi vuodelta 1999 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä myöntämisvaltuutta vastaava määrä. Vuonna 2000 ei myönnetä rakennusaikaisia lainoja, lyhytaikaisia perusparannuslainoja eikä omistuseravalainoja omaksilunastamislainoja lukuun ottamatta.

Pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon sekä lähiöiden projektiluonteisen perusparannuksen pitkäjänteisyyden ja suunnitelmallisuuden edistämiseksi voidaan tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä vuosina 2001—2003 myönnettävistä aravalainoista. Ehdollisten ennakkopäätösten mukaan myönnettävien lainojen määrä saa kutakin

vuotta kohden olla pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien vuokra- ja asumisoikeusaravalainoissa enintään 550 000 000 mk ja lähiöohjelman vuokratalojen perusparannuslainoissa enintään 100 000 000 mk.

Henkilökohtaisen aravalainan saajasta itseltään riippumattomista syistä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi voidaan vuonna 2000 aravalain 46 §:n ja arava-asetuksen (1587/1993) 28 §:n nojalla myöntää enintään 10 000 000 mk lykkäystä lainan korkojen, lyhennysten tai moltipien maksamisesta.

Korkotukilainat ja valtiontakaukset

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980), omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/1993), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993), oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/1982) ja eräisiin lämmityslaitoshankkeisiin myönnettävistä lainoista ja korkotuesta annetun lain (83/1982) mukaiset korkotuet, korkohyvitykset ja luottovarauskorvaukset sekä katetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:ssä, asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 10 §:ssä sekä omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetussa laissa (204/1996) tarkoitetut valtionvastuut. Asuntorahaston varoista maksetaan lisäksi asuntosäästöpalkkiolain (862/1980) mukaiset asuntosäästöpalkkiot.

Vuonna 2000 saadaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain, omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain mukaisia lainoja hyväksyä korkotukilainoiksi yhteensä enintään 2 600 000 000 mk sekä sen lisäksi vuodelta 1999 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä hyväksymisvaltuutta vastaava määrä. Vuonna 2000 ei myönnetä lyhytaikaisia korkotukilainoja.

Omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetun lain mukaisten valtionvastuiden kokonaismäärä saa vapaarahoitteisissa ja asp-lainoissa olla yhteensä enintään 5 000 000 000 mk vuoden 2000 lopussa. Lisäksi vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain, asumisoikeustalo-

lainojen korkotuesta annetun lain ja omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain mukaisiin lainoihin tulee lain mukainen valtionvastuu.

Vanhojen korkotukilainojen korkotuen määrät

Vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille 8 prosenttia lainavuosina 1—5 ja 6 prosenttia lainavuosina 6—10. Muille lainansaajille vuonna 1993 uustuotantoa varten hyväksytyjen lainojen korkohyvitys on 7 prosenttia lainavuosina 1—4 ja 5 prosenttia lainavuosina 5—8. Muiden vuosina 1993 ja 1992 hyväksytyjen korkotukilainojen korkohyvitys on 6 prosenttia lainavuosina 1—4 ja 4,5 prosenttia lainavuosina 5—8. Vuonna 1991 hyväksytyissä lainoissa lainan saajalta perittävä korko on neljänä ensimmäisenä vuonna lainanantajan perimän koron ja 7 prosentin korkohyvityksen erotus sekä 5—8 vuosina lainanantajan perimän koron ja 5 prosentin korkohyvityksen erotus. Ennen 1.1.1991 hyväksytyjen lainojen lainan saajilta perittävä korko on 5 prosenttia ja korkohyvitys tämän ja lainanantajan perimän koron erotus. Korkohyvitys on kuitenkin enintään luottolaitoksen perimän koron suuruinen.

Korkohyvitystä maksetaan vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille lainansaajille uustuotantoa varten enintään kymmeneltä ja muissa tapauksissa enintään kahdeksalta vuodelta ennen vuotta 1994 korkotukilainoiksi hyväksytyjen lainojen osalta.

Avustukset

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan asuntojen korjausavustuksista annetun lain (1031/1998) mukaiset avustukset asuntojen korjaustoimintaan. Lisäksi rahaston varoista maksetaan avustukset taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokrataloille sekä asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin.

Vuonna 2000 saadaan valtioneuvoston hyväksymisin perustein myöntää uusia asuntorahaston varoista maksettavia avustuksia asuntojen korjaustoimintaan enintään 240 000 000 mk sekä

sen lisäksi vuodelta 1999 peruuntuneita hankkeita tai muuten käyttämättä jäänyttä valtuutta vastaava määrä. Taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokrataloille saadaan valtioneuvoston hyväksymin perustein myöntää avustuksia enintään 23 000 000 mk sekä asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin enintään 15 000 000 mk. Vuokrataloavustuksia koskevasta valtuudesta Valtiokonttori saa käyttää enintään 300 000 mk taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Varainhankintavaltuudet

Vuonna 2000 valtion asuntorahasto saa arvopaperistaa asunto- ja aravalainoja tai ottaa pitkäaikaista lainaa yhteensä enintään 3 500 000 000 markan nettomäärään asti. Maksuvalmiudessa vuoden aikana esiintyvien vaihtelujen tasaamiseen tarvittavaa lyhytaikaista lainaa rahastolla saa kerralla olla enintään 3 000 000 000 mk, kuitenkin siten, että vuoden 2000 lopussa lyhytaikaisen lainan määrä saa olla enintään 500 000 000 mk. Asuntorahastolla on arvopaperistettujen lainojen maksamisen vakuudeksi enintään 380 000 000 markan suuruinen valtuus vuonna 2000 ostaa arvopapereita tai sitoutua lisävakuusjärjestelyyn. Vuonna 2000 valtiovainministeriö tai Valtiokonttori saa valtioneuvoston määräämissä rajoissa tehdä asuntorahaston varainhankintaan tai -hallintaan liittyviä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita suojautumissopimuksia pääomamäärältään yhteensä enintään 4 000 000 000 markan suuruisten vastuiden osalta lisätyn arvopaperistamisraken-teen välivaiheiden aikaisten sopimusten määrällä

40. Alueelliset ympäristökeskukset

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 306 886 000 mk.

50. Ympäristölupavirastot

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 300 000 mk.

Ympäristölupavirastoihin voidaan perustaa 1.3.2000 lukien kolme ympäristölupaviraston päällikkönä toimivan johtajan virkaa (A 29) sekä 28 ympäristöneuvoksen (A 28) virkaa.

60. Suomen ympäristökeskus

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään nettomäärärahaa 122 700 000 mk.

70. Valtion asuntorahasto

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 23 930 000 mk.

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Kehittäminen ja suunnittelu* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 53 951 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöhallinnon tehtävien strategista valmistelua ja kehittämistä palvelevasta kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus-, seuranta- ja arviointitoiminnasta ja kansainvälisestä asiantuntijayhteistyöstä sekä muun hallinnon ja elinkeinoelämän yhteistyöhankkeista aiheutuvien muita kulutusmenoja vastaavien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin projekteihin ympäristöministeriössä.

24. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 26 400 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja maksuosuuksiin sekä menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen kokouksiin ja muista ulkomaanmatkoista, Suomessa järjestettävistä kansainvälisistä kokouksista, vieraskielisen aineiston julkaisemisesta sekä muusta kansainvälisestä kahden- ja monenkeskisestä yhteistyöstä. Määrärahaa saa lisäksi käyttää menoihin, joita aiheutuu lähialueilla tapahtuvasta asiantuntijayhteistyöstä, Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden maiden lähentymistoimien edistämisestä sekä kestävän metsätalouden suunnittelusta Luoteis-Venäjällä.

Määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan työsopimussuhteessa olevan henkilöstön palkkaamiseen kansainvälisten tehtävien hoitamiseksi ympäristöministeriössä.

62. (35.99.61) *EU:n rakennerrahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Vuonna 2000 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä yhteensä 30 000 000 markalla.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavia tavoiteohjelmia ja yhteisöaloitteita toteuttavien hankkeiden valtion rahoitusosuuksien maksamiseen.

Rakennerrahasto-ohjelmien toteuttamisen edellyttämiä myöntämisvaltuutta ja määrärahaa koskevia päätöksiä voidaan tehdä jo ennen ohjelmien lopullista hyväksymistä komissiossa.

Määräraha on alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

63. (35.99.62) *EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymien EU:n ympäristörahastosta (LIFE) osarahoitettavista hankkeista ja pilottihankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

65. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 950 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille, valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille valistus- ja neuvontatoimintaan, saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisten avustusten maksamiseen saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin sekä avustusten maksamiseen Pidä Saaristo Siistinä ry:lle ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävään toimintaan. Määrärahaa saa käyttää myös kestävää kehitystä sekä ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen.

Määrärahasta on osa alueiden kehittämisestä annetun lain 6 §:n mukaista aluekehitysrahaa.

Pääluokka 36
VALTIONVELKA

01. Markka- ja euromääräisen velan korko

90. *Markka- ja euromääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 324 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää markka- ja euromääräisen velan korkojen, vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä emissioalennusten ja pääomatappioiden maksamiseen.

02. Muun EMU-määräisen velan korko

90. *(36.03.90, osa) Muun EMU-määräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 246 830 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää EMU-määräisen velan korkojen ja näiden lainojen vanhentuneiden korkojen sekä emissioalennusten ja pääomatappioiden maksamiseen.

03. Valuuttamääräisen velan korko

90. *(36.03.90, osa) Valuuttamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 071 170 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valuuttamääräisen velan korkojen ja valuuttamääräisen velan vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilä-

päisrahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä emissioalennusten ja pääomatappioiden maksamiseen.

06. Valtionvelan kuoletukset

94. *Nettokuoletukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 945 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan kuoletusten maksamiseen siinä tapauksessa, että kuoletukset ylittävät valtion uusista lainoista saatat tulot.

09. Muut menot valtionvelasta

21. *Palkkiot ja muut menot valtionvelasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 148 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää valtion markka-, euro- ja valuuttamääräisen lainanoton valmistelusta, lainojen ottamisesta, liikkeeseenlaskusta, lainojen takaisinmaksusta, koron ja valuutan vaihtamisesta ja suojautumissopimuksista suoraan tai epäsuorasti aiheutuvien menojen, asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien kustannusten sekä Valtion asuntorahaston arvopaperistamalla suoritetusta varainhinnasta valtiolle aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

*Eduskunta on päättänyt, että vuotta 2000 koskevaa talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammi-
kuuta 2000 alkaen.*

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1999

Riitta Uosukainen
puhemies

Seppo Tiitinen
pääsihteeri

